

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
ШЕСТО ВАНРЕДНО ЗАСЕДАЊЕ
У ЈЕДНАНАЕСТОМ САЗИВУ

Други дан рада

4. јун 2018. године

(Седница је почела у 10.15 часова. Председава Маја Гојковић,
председник Народне скупштине.)

*
* *

ПРЕДСЕДНИК: Поштоване даме и господо народни посланици,
настављамо рад Шестог ванредног заседања Народне скупштине
Републике Србије у 11. сазиву.

На основу службене евиденције о присутности народних посланика
констатујем да седници присуствују 62 народна посланика.

Ради утврђивања броја народних посланика присутних у сали,
молим вас да убаците своје картице у посланичке јединице.

Констатујем да је применом електронског система за гласање
утврђено да је у сали присутно 95 народних посланика и да тиме
испуњавамо услове за даљи рад.

Обавештавам вас да су спречени да присуствују седници народни
посланици проф. др Жарко Обрадовић и Ђорђе Милићевић.

Прелазимо на тачке 1–11. дневног реда (наставак заједничког
начелног и јединственог претреса):

- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ЗАШТИТИ КОРИСНИКА ФИНАНСИЈСКИХ
УСЛУГА КОД УГОВАРАЊА НА ДАЉИНУ,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ФИНАНСИЈСКОМ ОБЕЗБЕЂЕЊУ,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О МЕЂУБАНКАРСКИМ НАКНАДАМА И
ПОСЕБНИМ ПРАВИЛИМА ПОСЛОВАЊА КОД ПЛАТНИХ
ТРАНСАКЦИЈА НА ОСНОВУ ПЛАТНИХ КАРТИЦА,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О
ПЛАТНИМ УСЛУГАМА,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О
НАРОДНОЈ БАНЦИ СРБИЈЕ,

- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПРИВРЕДНИМ ДРУШТВИМА,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О СТЕЧАЈУ,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА О ЗАЈМУ (ДРУГИ ПРОГРАМСКИ ЗАЈАМ ЗА РАЗВОЈНЕ ПОЛИТИКЕ У ОБЛАСТИ ЈАВНИХ РАСХОДА И ЈАВНИХ ПРЕДУЗЕЋА) ИЗМЕЂУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И МЕЂУНАРОДНЕ БАНКЕ ЗА ОБНОВУ И РАЗВОЈ,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА О ЗАЈМУ (ПРОЈЕКАТ ПРУЖАЊА ПОДРШКЕ ФИНАНСИЈСКИМ ИНСТИТУЦИЈАМА У ДРЖАВНОМ ВЛАСНИШТВУ) ИЗМЕЂУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И МЕЂУНАРОДНЕ БАНКЕ ЗА ОБНОВУ И РАЗВОЈ,
- ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА О ЗАЈМУ (ДОДАТНО ФИНАНСИРАЊЕ ЗА ДРУГИ ПРОЈЕКАТ РАЗВОЈА ЗДРАВСТВА СРБИЈЕ) ИЗМЕЂУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И МЕЂУНАРОДНЕ БАНКЕ ЗА ОБНОВУ И РАЗВОЈ,
- ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ О ИЗБОРУ ЧЕТИРИ ЧЛАНА РЕПУБЛИЧКЕ КОМИСИЈЕ ЗА ЗАШТИТУ ПРАВА У ПОСТУПЦИМА ЈАВНИХ НАБАВКИ.

Прелазимо на листу говорника.

Први говорник на листи је народни посланик Муамер Зукорлић. (Није ту.)

Следећи говорник је Татјана Мацура. (Није присутна.)

Реч има народни посланик Јелена Жарић Ковачевић.

Изволите.

ЈЕЛЕНА ЖАРИЋ КОВАЧЕВИЋ: Захваљујем.

Поштована председнице, гувернеру госпођо Табаковић са сарадницима, министре Ђорђевићу са сарадницима, даме и господо народни посланици, данас ћу говорити о Предлогу закона о међубанкарским накнадама и посебним правилима пословања код платних трансакција на основу платних картица с обзиром на то да ће се одредбе свакодневно примењивати на понашање грађана и односе који настају употребом платних картица. Трудићу се да грађанима мало приближим ову тему како би они знали које су то све погодности приликом коришћења платних картица.

Дакле, платне картице као инструмент плаћања све чешће се користе јер грађани препознају њихове предности у односу на друге инструменте плаћања, како у државама ЕУ тако и код нас. Управо због

тога постоји потреба да се посебно уреде пословна правила, јер на тај начин ће се подстаћи даљи раст ове врсте безготовинског плаћања и, с друге стране, заштитиће се интереси корисника платних картица и омогућити праведна тржишна утакмица.

Платне картице пружају бројне предности како за кориснике платних картица с једне стране, тако и за банке и трговце с друге стране, али на крају доприносе држави и друштву у целини.

Платне картице служе за плаћање роба и услуга, подизање новца на банкоматима и за идентификацију имаоца рачуна. Оне корисницима пружају континуиран приступ новцу на рачуну, једноставност при плаћању, а све популарнија је и могућност плаћања на интернету. Још једна погодност је што не постоји накнада за извршење ових трансакција што се тиче корисника платних картица. Што се тиче њихове сигурности у случају губитка или крађе платне картице, одмах по пријави издавалац ће је блокирати и на тај начин корисник ће сачувати новац, који би свакако био изгубљен трајно када би био украден.

Трговци који прихватају картична плаћања увећавају свој обим продаје и, с друге стране, смањују могућност да буду жртве пљачке, превара и сличних кривичних дела. Што се банака тиче, оне кроз делатност издавања платних картица имају додатне приходе, у смислу различитих накнада. Истовремено, смањују се трошкови обраде готовог новца, смањује се обим сиве економије и одржава стабилност привредног раста.

Позитивним законодавством нису уређена ова пословања са платним картицама, а посебно се морају уредити међубанкарске накнаде па је доношење овог закона неопходно и из тог разлога. Уклониће се одређени недостаци који су уочени у пракси, императивним нормама ће се регулисати материја која је од великог значаја, пре свега, за грађане Србије.

Као посебан циљ доношења овог закона навела бих охрабривање на коришћење платних картица, у смислу да се платне картице све чешће користе у неким другим градовима а не само у Београду. Уколико узмемо у обзир анализе које су извршене, у Београду је тај проценат 60, док је у другим градовима знатно нижи, на пример, у Нишу је то 5%, у Новом Саду 4%, у Крагујевцу 2%.

Овде бих као позитивну ствар истакла позитивне ефекте које ће овај закон имати на наше грађане, што је уследило после договора са трговцима и банкама а односи се углавном на смањење провизије, односно на смањење трошкова уопште.

На крају бих позвала колегинице и колеге народне посланике да у дану за гласање подржимо све предлоге који су данас пред нама у начелној

расправи, као вид пружања подршке Влади која води добру политику и у овим областима, као вид подршке госпођи Табаковић, гувернеру, која је са својим тимом постигла фантастичне резултате. Верујем да ће даље мере Народне банке Србије бити само позитивне. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Следећи говорник је посланик Марко Ђуришић.
(Није овде.)

Реч има народни посланик Верољуб Арсић.

Изволите.

ВЕРОЉУБ АРСИЋ: Даме и господо народни посланици, поштована госпођо Табаковић, и претходног дана када смо почели расправу о сету закона из надлежности Народне банке моје колеге посланици, у недостатку аргумената или због незнања о појединим законима, а из бившег су режима, увек некако више воле да се ухвате за јавни дуг, за то како је настао. Чак моје колеге из бившег режима, онако смркнути, с великом жалошћу питају колики је био јавни дуг 31. децембра 2011. године, како су они били успешни, како је био на самој граници, онако како је то донето законом о буџету, али у тој игри бројева неће да буду потпуно искрени према грађанима Србије. Да ли је јавни дуг само оно што се држава званично задужила на неком тржишту капитала или је јавни дуг оно што је прихватила као обавезу, није обезбедила изворе финансирања, а ту обавезу је створила? То неће да кажу, то ће да прећуте. То им није у интересу.

Неће да кажу још једну ствар – где су потрошили 450.000.000 евра, рецимо, од продаје НИС-а, а причају нам како су мали јавни дуг направили. Продаја НИС-а је продата државна имовина. Није ми јасно како не схватају да су тај новац потрошили, а нису га зарадили. Још увек крију, као змија ноге, где је потрошен новац од продаје „Мобтела“, ни ту неће да буду искрени.

Њихова највећа инвестиција, како кажу, за период од 2008. до 2012. године била је у износу од преко две милијарде евра. То називају директним страним инвестицијама, а нећу да кажу где су завршиле те две милијарде евра пошто је инвестиција била продаја приватног капитала. Неће да кажу да су те две милијарде евра завршиле у суседним земљама и земљама бивше Југославије, највише у Бугарској, једним делом у Босни, једним делом у Словенији. То неће да кажу.

Неће да кажу да су остали дужни око четрдесет милијарди динара за субвенције пољопривредним произвођачима. И то је јавни дуг, само није исказан у њиховим табелама.

Када поставе питање како је јавни дуг нарастао до тих фантастичних 76%, неће да кажу да је за милијарду и седамсто милиона евра нарастао дуг на кредите које су они подизали у доларима, на курсним

разликама. И то ће да прећуте. Неће да кажу ни да смо на отплате њихових кредита потрошили близу четири милијарде евра. И то ће да оћуте. Неће да кажу да су преко Развојне банке Војводине и Агробанке потрошили милијарду евра, које је држава морала да покрива. И то ће да оћуте.

Године 2012. имали смо државу која је морала да исплаћује редовно своје прихваћене обавезе, али поставља се питање одакле. Такође, због тога, извор финансирања за државу је реални сектор привреде. Оћутаће опет да је 400.000 људи изгубило посао док су они били на власти. И онда ће да постављају једно јако безобразно питање – како је то јавни дуг нарастао, а неће да погледају иза себе како су га направили. Сада, то разумем да је неко ко се не разуме у јавне финансије, знате, њему кажете – то је тада било толико, данас је толико, објасните нам разлику итд., али овде је реч о људима који и те како добро знају шта се дешавало у Србији од 2008. до 2012. године. Врхунски је безобразлук поставити једно такво питање од људи који знају шта се дешавало.

Када смо причали о тој привреди, они имају обичај да спомињу како земље у окружењу имају већи раст бруто производа од Србије. Не делим њихово мишљење, али знам нешто друго – да је сваки динар од приватизације имовине на директан или индиректан начин завршио у земљама у окружењу. Ми смо нашим капиталом који смо распродавали финансирани друге привреде и друге државе. Шта је радило 2008, 2009, 2010, 2011. и 2012. године у Србији? Само услужни сектор и банкарски сектор, преко кога се капитал који је стицао деценијама разливао по земљама у окружењу.

Затекли смо привреду која је била на коленима и исцрпљена, неко ће да каже – светском економском кризом. Ма има и тога, али у много, много мањем обиму. Имали смо привреду која је била исцрпљена галопирајућим курсом евра према динару. Имали смо привреду и становништво који су били исцрпљени високом стопом инфлације. Имали смо привреду и становништво који су били опљачкани зеленашким каматама код банака. Онда кажу – ево, ви сте на власти, водите земљу, немојте више да задужујете, а направили су обавезе, оставили државу у потпуном расулу.

Госпођа гувернер се вероватно сећа те 2012. године, када су вас оптуживали како ћете да штампате динаре без покрића, како ћете да распродате девизне резерве, како вас контролишу банке (да не причам још неке ствари које су биле политичке, као, заратићемо с целим светом итд., то не бих), како ће инфлација да буде рекордна, као што је била 1992. или 1993. године.

Сада, као по правилу, од 2012. године, све што кажу, догађаји их демантују. Чак имају толику храброст да кажу да се курс динара одржава

на вештачки начин. Волео бих да видим тај вештачки начин када је курс динара стабилан, а вама се девизне резерве увећавају. Нека ми то било ко од мојих колега из бившег режима објасни, тај, по њима, перпетуум мобиле. Нека ми објасни и нека објасни свима овде, па и грађанима Србије, како то да је 1,5- 2% инфлације веће него 12, 13, 14, или 16%, колико је било када су они били на власти. Или нека објасни како је то камата на краткорочне кредите данас у Србији 10-12%, у динарима, не индексирана у еврима или некој другој валути, а у њихово време је ишла чак до 36%, како је то 12% веће од 36%.

Имам осећај неки пут, када почну да причају о зарадама и јавним набавкама које спроводи централна банка, да примају новац од истих оних од којих примају и новине које објављују такве чланке. Јер чим се неки такав чланак појави у новинама, знам да је централна банка наишла на неправилности у пословању одређене банке. И, да би покушали на одређен начин да зауставе утврђивање тих неправилности и одговорности, плаћају се новинама одређени чланци. Да ли моје колеге посланици за неки такав сличан начин у својим дискусијама овде добијају од некога нека средства?

Нису се научили за све ове године да грађани на изборима не мере шта ко прича, него мере резултате које је власт имала; препознају разлику између странака бившег ДОС-а које су водиле Србију до 2012. године и влада које је предводио Александар Вучић од 2012. године до његовог избора за председника Републике. Научите то већ једном.

Сећам се да се тада, могу рећи слободно, већ као опозиција, један од председника странака из бившег ДОС-а извињавао грађанима што је његова странка извршила злоупотребу овде у Народној скупштини Републике Србије приликом гласања за избор, чини ми се, гувернера Народне банке (баш се потрефило да тема буде јако слична). На основу тог извињења и прихватања одговорности за грешку, тај човек је касније постао председник Србије и вршио власт.

Очекујем да се моје колеге које представљају бивши ДОС, бивши режим макар једном извине грађанима Србије за све што су им урадили док су били на власти. Можда ће тада грађани почети озбиљније да слушају шта они причају и можда ће због једне дозе искрености почети неко да им верује.

Што се тиче тих прича како се штампао новац, како ће да се штампа новац, како је велика инфлација, како се административно одржава динар, а сви економски показатељи говоре другачије, то више њима нико не верује. Чини ми се да никоме то више није толико важно зато што сада имају стабилан живот, зато што знају, ако имају кредит, колика ће да им буде рата када тај кредит доспе. А не као за време до 2012. године када су целе плате давали за једну рату кредита, када је продато девизних резерви

близу пет милијарди евра да би се динар сачувао са 76-77 на 119,80. Толико је било када је садашњи гувернер преузео дужност у Народној банци – 119,80. Данас је нижи курс.

То су резултати. Немојте да се чудите, није у питању никаква превара, никакво намештање, није у питању никакав недостатак демократије; имате чак и више него ми који смо на власти, јер многе ствари вам оћутимо и нећемо да улазимо у неке бесмислене дискусије. Нису то резултати успеха Српске напредне странке и Александра Вучића на изборима, него резултати које постиже приликом обнављања државе.

Потребно је и овим законима једну јако важну област у функционисању државе и привреде, финансијски сектор, не ставити потпуно под контролу него одредити јасна правила по којима банке треба да функционишу. Та правила не треба да буду ни строжа ни блажа него што су у земљама ЕУ. Само на тај начин имамо фер услове и према онима који дају финансијске услуге и према онима који примају финансијске услуге. И само на тај начин можемо да обезбедимо равноправну утакмицу, колико год је то могуће, поготово када су у питању платне картице, између великих трговинских ланаца који имају системе како да се заштите од банака и малих, па чак и предузетничких радњи, које такође треба да имају своје место под сунцем.

Знајући за све ово што је финансијски сектор радио, централној банци, у одређеним тренуцима чак и држави, била је потребна одређена доза храбрости – прво написати, а затим пустити у процедуру ове законе. Ови закони апсолутно уводе ред на тржишту и стварају фер утакмицу. Неће више ниједан привредник, ниједан потрошач, ниједан давалац услуга да буде жртва незасите жеље за стварањем екстрапрофита који смо затицали у једном делу банкарског сектора.

Неко може да каже да је требало раније да донесемо ове законе. Можда и јесмо, али увек постоји питање да ли закон треба да буде донет на брзину, било какав, или треба направити једну озбиљну анализу, написати озбиљан закон, који ће имати што мање недоследности и недоречености у спровођењу, јер с друге стране имате финансијске институције које имају врхунске правнике, врхунске стручњаке, који ће на сваки начин покушати да онемогуће спровођење једног овако квалитетног закона и да упропасте једну добру идеју и поштену намеру предлагача закона. И то је исто требало да узмете у обзир када сте без икаквог основа упућивали критике за законе који су данас у процедури.

Закони су, можда – не можда него сасвим сигурно – у правом тренутку и свакако ће дати подстицај свим реформама које спроводе председник Републике и Влада Републике Србије и, наравно, Народна

скупштина која својим законима омогућава да се све то дешава. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Реч има Дијана Вукомановић.

ДИЈАНА ВУКОМАНОВИЋ: Захваљујем, председнице.

Ево, на моју жалост, изгледа да сам била у праву када сам изрекла оцену да ће господин Синиша Мали бити премијер, дефакто премијер Републике Србије. Јер да јесте министар финансија, он би данас био са нама овде у Скупштини и одлучивао и расправљао, не одлучивао, него објашњавао, Скупштина одлучује, ми посланици одлучујемо, о врло озбиљном питању, а то је даље задуживање Републике Србије. Дакле, вероватно нас гледа преко малих екрана и вероватно је његов тим одлучио да није добро да његово прво појављивање буде баш по овој теми, а то је задуживање.

Кад погледамо структуру... Ја ћу говорити о тачкама 8, 9. и 10, које се односе на задуживање, на зајмове које је потписао одлазећи министар Вујовић – долазећи или дошавши министар Мали сматра да није важно да он дође у Скупштину и да о њима с нама расправља – који износе укупно збирну суму од 408 милиона. Кад погледате структуру ових зајмова које Србија преузима или које ћете ви, односно владајућа већина одобрити, од ових 408 милиона 84% средстава намењено је за развојне политике, јавне расходе, за јавна предузећа; свега 10% намењено је за подршку финансијским институцијама у државном власништву, а минорних 6% намењено је за развој здравства.

По овом разрезу се види како владајућа структура води једну политику. Ово није социјална политика, буџет Републике Србије и нова задуживања се не расподељују у интересу грађана, већ се на прво место ставља проблем реструктурирања јавних предузећа, да тако кажем.

Ова власт никако не може, од 2012. године, да покрене развојну политику, мада је управо овај највећи износ зајма од 343.000.000 покренут за проблеме које су стварали погрешна развојна политика и јавна предузећа. Није довољно да Влада донесе закључак којим ће се наложити „Србијагасу“ да обустави испоруку гаса за оне комерцијалне потрошаче који су у доцњи. Душан Бајатовић обичава да каже да је проблем „Србијагаса“ управо у томе што он води социјалну политику, значи, што испоручује гас и нередовним платишама. Задатак ове владе, која је у међувремену за време свог мандата основала и Развојну агенцију Србије (тзв. РАС) и регионалне развојне агенције, јесте да на један други начин покрене развој Србије, односно да извуче привреду Србије из депресије. Наравно, говорим о економском значењу термина депресија јер економисти... Колега Ковачевић је, ако се добро сећам, у свом излагању

помињао Фридмана, Кејнса; ја припадам једној другој економској школи мишљења, која изражава забринутост како ће се новим задуживањем решити проблеми који су управо и настали задуживањем.

Колега Арсић је покушао да оправда висок ниво јавног дуга у Србији. Економски теоретичари, да будем сасвим прецизна, заиста кажу да раст јавног дуга можда није толико забрињавајући до оног момента док удео тог дуга у БДП-у не расте брже од економског раста и брже од инфлације. Заиста је гувернер Табаковић успела да држи под контролом инфлацију. То је највећи страх грађана Србије, знате тај страх од хиперинфлације, кога се сви јако добро сећамо и знамо на који начин је био обуздан.

Гувернер Табаковић је поменула политичку вољу, али економија не може да се оздрави политичком вољом. Економија може да се оздрави на начин да се више инвестира у потрошњу, односно да се покрене потрошња грађана, а ви знате да ова влада инсистира на стезању каиша грађана. Мислим да је ту грешка, која је, у ствари, ствар политичке одлуке и политичке воље.

На крају, мислим да чак ни ових 25.000.000 колико ће бити уложено у развој здравства неће бити довољно. То је тек мрвица у укупној маси овог новог дуга, износи свега 6%. Ево, грађани у околини Београда ће се сетити како ми чак ни донације... Јер, у овом новом кредиту помиње се куповина нове медицинске опреме, линеарних акцелератора, ЦТ скенера, магнетне резонанце. Али сетићете се да је недавно у Калуђерици био натпис (ти мамографи су купљени из донације Јапана) да мамограф неће радити до даљњег због дигитализације апарата. Дакле, све ово што се улаже у е-здравство, е-опрему, нажалост, неће дати резултате по добробит грађана зато што се не води домаћинска, добра брига о опреми, ресурсу, људству, па на крају крајева ни о пацијентима.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала вам.

Реч има народни посланик Александра Томић.

(Верољуб Арсић: Реплика, споменула ме је.)

АЛЕКСАНДРА ТОМИЋ: Захваљујем, председавајућа.

Прво, ради јавности, да објаснимо да је господин Сениша Мали сада у формирању свог кабинета, тако да из тог разлога није ни могао да дође с обзиром на то да је тек на путу да са својим сарадницима дође овде.

Ово су неки закони, предлози за ратификацију зајмова, који су одавно припремљени. Оно што треба данас рећи, то је да се ови зајмови односе не само на подршку буџету везано за „Србијагас“... Ако ћемо о „Србијагасу“ да причамо, онда морамо да будемо до краја искрени према јавности – или ћемо повећати цену гаса и оптеретити школе и болнице, или ћемо оставити у оваквом делу финансирање из буџета. Јако је важно

да болнице и школе увек имају гас када треба, пре свега због људи који су у болници, а њихови запослени и деца која иду у школу не треба да плаћају цех прошлости, када су подизани кредити за „Србијагас“ које сада врло тешко можемо да отплаћујемо.

Оно што је важно рећи када причамо о зајмовима јесте да не можемо све да их ставимо на једно место па да кажемо – ето, ми се задужујемо само тако. Прво, ми враћамо оне кредите које су некада неки подизали, са каматним стопама од 8,3%, а узимамо кредите који су испод 2%, са великом отплатом, односно грејс-периодом. Они су врло наменски. Поред овог за подршку, када причамо о ЕПС-у, „Србијагасу“ и саобраћају, који је на двадесет година, девет година је грејс-период, говоримо и о кредиту који се односи за финансирање институција у државном власништву, и то је оно што је важно – реструктурирање Поштанске штедионице, Фонда за развој. Када причамо о Развојној агенцији Србије, суштина њеног рада је да помаже приватном сектору, а не да помаже државном сектору. Значи, да бисте покренули привреду, морате пре свега да помогнете приватне компаније да отварају нова радна места, да унапређују свој рад.

На крају је зајам за развој здравства у Србији, који је започет још пре три године и састоји се из неколико фаза. Значи, 29.000.000, започео је куповином акцелератора, то је завршено. Друга фаза која следи јесте реформа и подршка квалитету здравствених установа. Акценат је стављен на центре за онкологију, на центре који лече болесне од рака, поготово када причамо о Војводини (наравно, и о другим центрима у Србији) и оптимизацију мреже домова здравља, што је јако важно, да дигитализација као процес у Србији треба пре свега да уђе у здравствене установе и школе. Ово је један вид уласка у здравствене установе и тиме добијамо бољи квалитет здравствене услуге.

Према томе, данашњи зајмови о којима говоримо управо показују намену тих кредита који треба да унапреде живот грађана Србије.

Када говоримо о расту јавног дуга, пошто овде стално треба да понављамо зашто постоји разлика између петнаест милијарди и двадесет четири милијарде, треба рећи да није приказиван уопште реалан јавни дуг. Зато је ММФ и отишао и није хтео да разговара са Србијом. Значи, оно што се чувало на неким билансима и рачунима јавних предузећа никада није било приказано у буџету Србије. Оно што су камате остале од 128 кредита износило је 1,4 -1,5 милијарди евра годишње, само камате, од 2012. године до данас. Много је разлога због којих јавни дуг уопште није реално приказан.

Зато је ММФ пристао после 2012. године, када је добио доброг политичког партнера у виду СНС-а и господина Вучића као премијера, да може да разговара на крајње реалан, искрен начин са Србијом, са њеним

политичким руководством и људима који воде Народну банку, као што је гувернерка Табаковић, која је такође учествовала у преговорима када је у питању аранжман ММФ-а.

Због тога ми данас причамо о резултатима Народне банке Србије, о инфлацији која је 2012. године била 12,9%, а већ 2013. године 2,2%. Данас се креће у европским оквирима који су од 1,5 до 2%, код нас је 1,9%. Стабилност динара је данас много већа и не може уопште да се говори да су време пре 2012. године и данас исто, то су два потпуно различита концепта економије.

Када говоримо о резултатима Народне банке Србије, треба рећи да услед ефикасног коришћења девизних резерви ми данас имамо знатно повећање девизних резерви. Од бруто резерви које су износиле 409 милијарди евра, ми данас причамо о 10.550 милијарди евра резерви. Према томе, то су резултати. Референтне каматне стопе НБС некада су биле 11,75%, данас су 3%. Значи, говоримо о томе да је динаризација као један од модела инструмената данас у економији Србије доминантан појам са којим се сви грађани сусрећу; чак су кредити које подижу у динарима много већи, јер су много повољнији.

Оно што још треба нагласити, предложени финансијски закони дају могућност грађанима Србије да једноставно уђу у дигитализацију у финансијском сектору и да се побољша квалитет финансијских услуга, за које ће они да се сами одлуче. То је, једноставно, тржиште. Досад имамо два милиона корисника када је у питању коришћење интернета и е-банкарства. То је, у ствари, идеја с овим законским предлогом и применом картица и нових обавеза које ће банке преузимати на себе а не преламати преко леђа грађана Србије, да се тај број људи који користи е-банкарство удвостручи и тиме суштински олакша пословање. Наравно да ће то олакшати, пре свега, пословање привредним субјектима и запосленима.

Финансијско обезбеђење, када говоримо о закону о финансијском обезбеђењу, о накнадама, о правилима пословања, о платним услугама, показује да Народна банка по први пут сада уводи строже критеријуме за пословање банака на тржишту. Шта то значи? Она ће успоставити једну листу банкарских деривата сваке банке понаособ и ви ћете моћи на сајту Народне банке да видите за сваку банку где сте депонент, да тачно знате које су то услуге која она може да наплати. Ми смо имали прилике да чујемо на Одбору за финансије да, рецимо, банке немају право да наплаћују накнаде за затварање рачуна; тај закон је 2014. године усвојен и правило се поштује. Међутим, то што банке раде, раде незаконито.

Значи, сваки депонент је дужан, има обавезу да прати то, уколико види да то банка ради, треба једноставно да пресавије табак, да напише, тужи и да обавести Народну банку о томе да би она на адекватан начин

могла да реагује. То је посао сваког од депонената, да овакве видове, ја бих рекла, злоупотребе банака, које мисле да су овде на тржишту много јаке и да им нико ништа не може... Једноставно, да се та транспарентност покаже у јавности, колико ће у ствари да се уведе ред, а и да се помогне Народној банци да на одређен начин уведе строже спровођење закона у сваком моменту.

Када причамо о изменама Закона о Народној банци, треба рећи да је Народна банка добила нове надлежности, које се односе на Закон о девизном пословању који смо усвојили. Сходно томе, све те промене које се односе на закон показују један континуитет у спровођењу политике НБС и показују суштински да је препознат добар пословни амбијент, не само банака већ уопште пословања и фирми које су заинтересоване, инвеститора и са запада и са истока. Оно што није досад било, НБС је у протекле четири године увела чак и нове четири валуте са којима може да се мења када је у питању тржиште девизних курсева.

Оно што је важно рећи данас, овај сет закона заиста је на добробит свих нас. Мислим да и странке које неће да се сложе с тим зато што се налазе у опозицији треба да подигну руку и гласају за овакав закон зато што он утире пут доброј економској политици Србије, унапређењу банкарског сектора. На крају крајева, Скупштина Србије усвојила је за преговарачко Поглавље 33, које се односи на финансијске и буџетске одредбе, за Поглавље 9 – Финансијске услуге и за Поглавље 17 – економску и монетарну политику, што показује суштински да Србија иде у корак с европским интеграцијама, поготово када је овај сектор у питању.

Наравно, ми посланици Српске напредне странке у дану за гласање подржаћемо овај сет закона јер сматрамо да то заиста доноси добробит грађанима Србије. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Владимир Маринковић): Хвала, колегинице Томић.

Реч има Ана Стевановић. Није присутна.

Реч има Оливера Пешић.

Изволите.

ОЛИВЕРА ПЕШИЋ: Захваљујем, председавајући.

Поштовани министре са сарадницима, поштована гувернерко, говорићу о изменама и допунама Закона о платним услугама и осврнућу се на остале законе уколико ми то време дозволи.

Измене и допуне Закона о платним услугама омогућиће бољу информисаност грађана, бољу информисаност корисника платних услуга, а добра информисаност је основа да би се заштитила права корисника, односно права грађана. Највећи проблем данас је то што грађани, у овом случају корисници, не могу да направе поређење цена које банке нуде као

своју услугу. То ће се променити јер ће овај закон омогућити грађанима да се лакше упознају са својим правима и да се заштите.

Народна банка Србије овим законом добија овлашћења да утврди листу репрезентативних платних услуга у вези с платним рачуном, која ће бити иста за све банке и коју ће банка морати да још у предуговорној фази да као обавезну информацију, односно достави кориснику, као и све остале податке за сваку услугу понаособ, тако да ће онај ко жели да отвори нови рачун у банци лако моћи да изабере најповољнију, односно најбољу банку.

Закон дефинише обавезу банака да минимум једанпут годишње доставе клијенту извештај о наплаћеним надокнадама.

Такође, новина је и да ће неко ко жели да промени банку моћи то да уради на много једноставнији начин него што је досад рађено. Биће довољно да се само обрати другој банци чији клијент жели да постане и та нова банка ће имати обавезу да на основу овлашћења тог лица спроведе читав поступак у вези с променом рачуна.

Примена овог закона створиће конкуренцију на тржишту јер ће сада врло брзо моћи да се промени банка уколико нисмо задовољни услугама које нам пружа, тако да ће се све банке више трудити да задрже клијенте. То за нас грађане, односно клијенте банака значи бољи квалитет, бољу услугу и, наравно, мању цену.

По први пут се омогућује онима који досад нису имали рачун у банци да користе савремене платне услуге, на пример електронско банкарство, јер ће свака банка бити дужна да потрошачу који има боравак у Републици Србији, на његов захтев, омогући отварање рачуна са тзв. основним услугама. Законом се даје могућност Народној банци Србије да утврди висину надокнаде банкама за ту услугу, а такође се може прописати да ова услуга буде бесплатна за оне који су социјално угрожени.

Све ове нове одредбе закона омогућиће да се што већи број грађана укључи у финансијске токове и да се подстакне да се у 21. веку користе савремени сервиси. То ће довести до раста безготовинског плаћања, а то за последицу има смањење сиве економије.

Још једна добра новина је да ако се грађанима деси да новац уплате грешком на погрешан жиро рачун, банке ће морати да пруже сву потребну стручну помоћ и да се у што краћем року тај новац врати кориснику на рачун.

Желим само да кажем пар реченица о Предлогу закона о заштити корисника финансијских услуга на даљину. Сматрам да је он јако битан јер се њиме уводи посебна заштита за кориснике који физички нису присутни у моменту закључивања уговора, ако користе интернет или

мобилно банкарство. Заштита која се дефинише законом охрабриће грађане Србије, тј. кориснике финансијских услуга, на масовну употребу савремених средстава комуникације. Ми смо у Србији прошле године успели да пређемо један милион корисника мобилног банкарства и примена овог закона омогућиће да тај број у Србији сваким даном све више и више расте.

Дакле, сви ови закони који су данас на дневном реду искључиво су у интересу грађана Републике Србије. Позивам све колеге народне посланике, из позиције и из опозиције, да подржимо ове законе. Захваљујем на пажњи.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Реч има Радослав Милојичић.

Изволите.

РАДОСЛАВ МИЛОЈИЧИЋ: Хвала.

Даме и господа народни посланици, не видим разлога за панику са друге стране, видим разлога за панику међу грађанима Србије. Видим разлога за панику међу грађанима Србије зато што се ова најбоља влада, са најбољим буџетом, са највећим суфицитом у историји човечанства, поново задужује, 225.000.000 евра. Тих 225.000.000 евра, грађани Србије, враћаћемо ви и ми, и наша деца.

Драги пријатељи, 25.000.000 евра, ово говорим због грађана Србије, иде за развој здравства у Србији, што је у реду; 160.000.000 евра иде углавном за пропала јавна предузећа, где су пропали директори из владајуће странке, која је шест и по година на власти. Наравно да нема ништа од тога да се директори бирају по конкурсима, наравно да се постављају партијски кадрови и наравно да су рупе у буџетима тих предузећа све веће и веће. Наравно да ћете ви, поштовани грађани, из ваших џепова, из ваших празних џепова, плаћати у годинама које су пред вама ова задуживања и ово незнање владајуће гарнитуре да управља како јавним предузећима тако министарствима, државом и свим институцијама у овој земљи.

Четрдесет милиона иде за реформу финансијских институција. Уместо реформе финансијских институција, предлажем да запослени у финансијским институцијама немају плате од 500.000 и 600.000 динара док грађани Србије раде за 22.000 динара. Да ли људи који обављају одговоран посао треба да имају озбиљан новац? Да. Да ли треба да имају пет пута већу плату од министра, председника Републике, директора? Не. Да ли треба да имају десет пута већу плату од директора школа? Не. Да ли треба да имају десет пута већу плату од медицинских сестара или пет пута већу плату од доктора? Не. То је некомпатибилност и неједнакост.

Видим да је претходни говорник из владајуће гарнитуре био надахнут па је рекао да је 2012. године Србија била пред банкротом. Поштовани пријатељи, ово је седмо лето, седма година у којој финансијама управља СНС. Кажете да смо били пред банкротом 2012. године, са задужењем од 14,1 милијарде. У реду, прихватимо тај ваш аргумент. А шта смо сада када је задужење државе 26 милијарди? Скоро једанаест милијарди евра је за шест и по година Српска напредна странка задужила грађане Србије. Шта смо онда сада? Сада нисмо пред банкротом?

Извините, ја долазим са села, ако домаћин има жита или кукуруза у кошу, он не иде код комшије да зајми тај кукуруз, он га има довољно. Не иде код комшије да позајми сто евра да плати струју ако има код куће новца. Ако је, ви кажете, стање у буџету сјајно, држава никад боље није стајала, финансије су одличне, зашто нон-стоп имамо нова задужења?

Како грађани живе? Живе тако што имамо скупље гориво него у Немачкој, од 170 динара. Имамо ситуацију да сте смањили субвенције за пољопривреду са 12.000 на 4.000 динара. У време нас „жутих“, који смо били лоши, како ви кажете, субвенција за пољопривреду је била 12.000 динара, притом је цена горива била 80 динара, а евро је био 80. У време вас, како кажете, добрих, субвенција за пољопривреду је 4.000 динара, евро је 118, а цена горива 160 динара. Како мислите да пољопривредник може да крпи крај с крајем? Поскупели сте цену струје, поскупели сте цену горива, смањили сте субвенције за пољопривреднике, отели сте пензије, смањили сте дневнице полицајцима и војницима, смањили сте плате, отели сте локалним самоуправама 50 милијарди динара за шест година власти. Само прошле године свим локалним самоуправама одузето је пет милијарди динара, а зашто? Па, како бисте приказали да Влада има некакав суфицит и да се добро ради.

Знаете како се гледа да ли народ има новца и да ли добро живи – колико има новца у новчанику, горива у резервоару и хране у фрижидеру. На основу тога се гледа, а не на основу ваше лажне статистике да је у Србији смањена незапосленост. Јесте, али зато што сте увели модалитет да ако једног дана у месецу човек ради, једног јединог дана, он се води као запослен. Тако, ако имате заказано да дођете на биро у 12, ви дођете у пола један, скинути сте са списка и води се да радите. То није истина. Изађите напоље и обиђите мало Србију, а ја је обилазим свакога дана од Сурдулице до Суботице. Видите како грађани живе, да ли имају новца да пошаљу децу на екскурзију, да ли имају новца да плате струју и за основне потребе.

Знам да је вама то смешно, али је Србији жалосно то што државни секретар у Министарству финансија Ненад Мијаиловић купује вилу од 400.000 евра. Наравно да је то тужно за Србију.

Кажете шта сте затекли, шта је вама ко оставио. Драги пријатељи, 2000. године просечна плата је била 30 евра, подигли смо је на 200. Од вас смо наследили земљу. Морали смо да вратимо стару девизну штедњу, морали смо да вратимо 13 заосталих пензија које сте ви остали дужни грађанима Србије, морали смо да вратимо 12 дечјих додатака, морали смо да вратимо „Телеком“, морали смо да укинемо визе и да вратимо земљу у УН и у нормалан ток. То је последица власти. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала вам.

Право на реплику, др Александра Томић.

Изволите, као овлашћени.

АЛЕКСАНДРА ТОМИЋ: Интересантно је када неко ко је задужио локалну самоуправу са четири милијарде динара, исплаћивао плате преко фудбалског клуба прича о томе како треба трошити буџет и водити домаћински финансије.

Интересантно је да говори о курсу евра који је 84, можда је он заиста плаћао неки курс 84 динара за један евро, али тај курс је био 2005. и 2006. године. Тачно је да је курс варирао од 84 до чак 123, до 2012. године. Знате, Народна банка Србије је водила једну крајње комерцијалну политику, тако да су поједине банке могле само тиме да се баве, а и неки појединци. Све је то ишло преко грађана Србије, преко буџета и преко девизних резерви. Тада су девизне резерве биле четиристо милијарди евра, а данас су 10.550 милијарди евра. Значи, велика је разлика.

Прича се о јавном дугу. Остале су нам камате од 1,5 милијарди евра само од великих кредита које сте подизали, за које сте били сигурни да ћете нешто урадити у држави, односно да исплатите плате, пензије. Зато сте подизали кредите, јер више нико није хтео с вама да ради, јер сте грађевинске дозволе инвеститорима издавали за триста дана. Зато што сте курсне разлике крили на посебним рачунима НБС; зато што сте плаћали 750.000.000 евра из буџета за фирме у приватизацији, које су враћене па су се назвале фирме у реструктурирању; и зато што сте војним пензионерима укинули, практично, пензију, нивелисали са пензијама које нису из области Војске, па направили дуг од двадесет две милијарде динара у судским пресудама.

Све то није ушло у јавни дуг. Али када дођу одређене финансијске институције, кажу – хоћемо да видимо колико сте заиста дужни. Онда морате да ставите сва дуговања која стоје на завршним рачунима, односно у буџету Србије и онда, нормално, тај јавни дуг мора да буде већи. Управо је то разлика између оних ваших способних менаџера, политичара који су водили ову државу и показали да је најлакше задужити се и тако водити економију, до тренутка док не кажу доста је било, док нико више неће да

вам помогне, док грађани Србије не остану у ситуацији да не могу да приме плате и пензије. То је разлика између вас и нас. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Реч има народни посланик Горан Ковачевић, право на реплику.

Изволите.

ГОРАН КОВАЧЕВИЋ: Не улазећи уопште у оцену како доживљавамо и каква је наша перцепција тога како грађани Србије живе... То је различита перцепција зато што неко ко је опозициони политичар и неко ко је политичар на власти свакако има различиту перцепцију. Суштински, о тој перцепцији и зашто се налазимо у различитим позицијама говоре грађани Србије. Грађани Србије на изборима од 2012. године јасно говоре да са изборним резултатом од преко 50% Александар Вучић носи промене у Србији и јесте неко ко заслужује и има потпуну подршку грађана Србије, па и за економске реформе.

Овде је битно да говоримо о јасним и чистим показатељима. Оно што се тиче макроекономских параметра и што врло често чујемо не каже гувернерка НБС, каже и она, каже и председник Владе, кажу народни посланици, али каже и ММФ, каже Светска банка, кажу све релевантне светске институције. Наспрам тог мишљења имате мишљење једне групе посланика који припадају опозиционој политичкој странци. Јавни дуг је 59,9% опште државе Републике Србије. Значи, то је толико велики резултат да се мери са историјским успехом, 59% је јавни дуг Републике Србије на нивоу буџета Републике Србије. Дакле, када погледате све те макроекономске параметре, можете да схватите да су задуженост, неликвидност, проблеми са буџетом Србије далеко иза нас.

Србија ће у наредном периоду да узима кредите за инвестиције и за развој. Када узимате кредит по каматној стопи од 0,75% и користите чињеницу да је еурибор данас у минусу, онда је то време када треба користити ликвидна финансијска средства која имате на финансијском тржишту за раст и развој. Није било у реду када сте у претходном временском периоду узимали кредите од 7,8% и гушили могућност Србије да се развија у будућности, зато што тако велике каматне стопе не можете да сервисирате. А, у ствари, финансирали сте изборне резултате и личну потрошњу. То су потпуно различити концепти. Политика је једна ствар, економски параметри друга ствар. Наравно да је СНС и за политику и за економију. То добро радимо, зато и имамо подршку грађана. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Ковачевићу.

Реч има народни посланик Србислав Филиповић.

Изволите.

СРБИСЛАВ ФИЛИПОВИЋ: Хвала, председавајући.

Уважена гувернерко, уважени господине министре, даме и господо народни посланици, па, човек има прилику, добије неку подршку од грађана у локалној самоуправи одакле је, онда те грађане остави без воде, онда те грађане задужи у милијардама и, ето, неким несрећним случајем заврши у Скупштини Србије у једном тренутку и соли памет људима који су запослили преко 180.000 људи у Србији за пет година, отворили преко деведесет фабрика, предвођени председником Србије Александром Вучићем, који су Србију довели дотле да данас има суфицит у буџету. Људима који су девизни курс одржали стабилним; људима који су у Србију почели да привлаче инвестиције не само с једне стране света, друге или треће, него са свих страна света; људима који нису упропастили Железару и довели је дотле да пет хиљада породица дође у несигурност, да не зна шта ће сутра деци да да за ужину, како то говори мој претходник из пропалог, распалог „жутог предузећа“; људима који су учинили ама баш све (радимо све и урадићемо тек) да деца у Србији виде перспективу. Њихови родитељи данас то виде и зато се данас опредељују да остају у овој земљи, да раде у њој и да стварају породице.

Зато и ми као посланици подржавамо све оно што је данас на дневном реду, као представници грађана, јер знамо да то је то добро за људе. Ми смо сваки дан с тим људима. Ми примамо грађане и разговарамо са људима. Знамо како људи живе. Знамо да има и људи који тешко живе данас у Србији, али је то последица једне свеопште пропасти којој смо присуствовали од 2000. до 2012. године.

Говорили смо о курсу евра. Ево, да тим експертима нешто мало и ја дам допринос у тој расправи о курсу: рецимо, 2001. године, када су формирали своју прву владу, курс је био 59,7, а када су одлазили 118. Па ко је овде луд? Ко је стручан и ко је нестручан, говоре бројке, говоре резултати. Четиристо хиљада породица, четиристо хиљада људи оставили су без будућности, без перспективе. Затворили су њихове фабрике, њихова радна места. А коме је било добро? Било је добро тајкунима, јер је Србија била тада тајкунско-мафијашка држава, у којој се ни ти политичари нису питали ништа, у којој су тајкуни завртали уши њима и рекли – мајсторе, радићеш то и то, продаваћеш тако и тако. И никада одговора грађанима где су милијарде из приватизације.

Где је новац грађана Србије? Где је све оно што је продато у приватизацији отишло? Отишло је у приватне џепове. Па како је могуће да неко дође на власт у једним јединим патикама, у једним ципелама, у једном сакоу, а из тога излази у вилама, скупоценим аутомобилима, а грађани Србије живе све горе? Како је то могуће? Ето, нека ми неко објасни.

(Радослав Милојичић: Како када сте ви шест година на власти?)

Ево, јавља се човек стручан, вероватно, са патикама од преко хиљаду евра.

Причамо о ужини, а он ни не зна колико кошта ужина. Прича о кифли од 150 динара. Нека покаже где је та кифла од 150 динара, где то постоји. Можда кад се они уграде, сви њихови пријатељи, у ту кифлу, можда она изађе 150 динара. Али, ево, пређите, у Косовској улици није више од 30 динара.

Данас, хвала Богу, имамо одговорну власт, људе који су спремни да свој интерес увек подреде општем интересу. Грађани то препознају. Због тога председник Србије Александар Вучић и СНС имају рекордну подршку у Србији. Та подршка ће бити све већа јер ћемо имати све више радних места и све више фабрика у наредном периоду. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Филиповићу.

Реч има народна посланица Ружица Николић.

Изволите.

РУЖИЦА НИКОЛИЋ: Захваљујем.

Даме и господо народни посланици, читајући предлоге закона о којима данас расправљамо, овај сет закона из области финансија, може се приметити да се ваша стара добра пракса усклађивања српског законодавства са законодавством ЕУ, односно са европским законодавством, наставља и да је готово потпуно све усклађено са ЕУ и да се наставља даље са погубном политиком евроинтеграција. Ми законе треба да доносимо тако да буду у складу с нашим правним системом, да буду применљиви, а не да доносимо законе само зато што је то нечији услов и зато што морамо неке да се додворимо.

Већина предложених закона представља измене и допуне. На пример, Предлогом закона о изменама и допунама Закона о привредним друштвима, који има око шестсто чланова, ви данас мењате отприлике трећину чланова тог закона. Зар није било боље донети потпуно нов закон? Ми српски радикали сматрамо да је потребно донети потпуно нове законе, а не да нон-стоп имамо различите измене и допуне, и да је потребно донети, првенствено, законе применљиве у пракси.

Код образложења већине чланова ових предлога закона можемо приметити да су она идентична са самим члановима које би требало да објасне, без конкретних објашњења. Питамо се да ли сте то остали без текста јер немате оправдања, односно зашто је објашњење зашто је таква законска регулатива потребна и шта ће се тиме постићи.

Ми српски радикали поднели смо већи број амандмана којима смо тражили брисање одређених чланова. Тиме смо јасно исказали свој став

да треба донети потпуно нове законе, применљиве законе, који штите интересе свих учесника у промету и уз које ће се ефикасније пословати.

Такође бих истакла још један проблем, а то је да имамо обједињену расправу о свим тачкама дневног реда и да нећемо бити у могућности да о овим предлозима закона на адекватан и квалитетан начин дискутујемо. Зато ћу ја дискусију усмерити на Предлог закона о изменама и допунама Закона о привредним друштвима.

За промене које су предвиђене овим изменама и допунама слободно можемо рећи да су више него козметичке и да се посебно бринуло о наследницима преминулих чланова привредних друштава, као и о расподели средстава у оквиру тих привредних друштава.

Оно што је најбитније и чему је требало посветити посебну пажњу у овом сету предложених закона је потпуно избрисано, односно изостављено и нигде се не помиње нити једном речју – права поверилаца у случајевима ликвидације привредних друштава или њихов стечајни поступак. Наиме, предложеним законом се само брине о повериоцима у случају када све функционише како треба и где се ниједном речју не прејудуцирају неке привредне малверзације којима смо годинама уназад били изложени. Оно што хоћу да кажем јесте да нигде нема речи о заштити поверилаца у случајевима ликвидације или стечаја предузећа. Апсолутно ни једне једине речи.

Подсетила бих вас да смо годинама уназад сви сведоци тога да је у многим предузећима, у било ком облику, да ли је то привредно друштво с ограниченом одговорношћу, ортачко друштво или командитно друштво, било омогућено, и то од стране државе, која је у највише случајева била поверилац, да узимају бесповратне кредите, затим субвенционисане кредите од стране државе. Та предузећа су се одмах након добијања средстава гасила, одлазила у стечај или ликвидацију на крају, а да ни један једини динар нису вратила држави нити кроз рате кредита, нити кроз производњу и услуге, извоз или сличну привредну делатност, већ су стечена средства та привредна друштва извлачила из предузећа продајући имовину, или су извлачила готовину у различитим облицима прања новца. Наравно, држава из стечајне масе није могла да наплати ниједан динар. Једини који су могли да се окористе у таквим околностима јесу неки од стечајних управника, који су својим вештим малверзацијама себи обезбеђивали богатство.

Није ту само држава била на губитку. Таква предузећа су кроз овакво корупционашко понашање из државе изнела преко педесет пет милијарди динара, што од саме државе, што од оштећених поверилаца, затим, других поштених привредних друштава, предузетника и физичких лица.

Оно што је евидентно јесте да Предлог закона, односно закон који ћете усвојити ни у једном сегменту не помаже повериоцима да заштите своја потраживања. Навешћу пример једног привредног друштва са ограниченом одговорношћу које гради „Београд на води“. Значи, то је активно привредно друштво, које има основни капитал од сто динара. То можете проверити на сајту АПР-а. Сад вас питам – како је могуће да се наплати поверилац из стечајне масе овог предузећа, ако оде у стечај, ако је основни капитал тог предузећа само сто динара и, узгред, никаквих других уписаних обезбеђења нема? А, рецимо, државно предузеће му је испоручило пројекте, радове и услуге у вредности од преко милион евра.

С друге стране, имамо несрећне приватне предузетнике који су за своје пословање одговорни не само имовином своје фирме већ и својом личном имовином, па када се деси да буду у ситуацији да буду преварени од неког шпекулативног привредног друштва, држава им одмах шаље судске и приватне извршитеље, па онда губе не само посао и предузетничку радњу већ и кров над главом.

Кажете да желите да поспешите приватно предузетништво, желите да поспешите младе да отварају предузетничке радње. Е па, господо, прво примените једнака права за све, а не да омогућавате лоповима да и даље бесомучно краду.

Ови више и не крадуцају као некада, што се ипак не може рећи за председника Одбора за људска и мањинска права господина Меха Омеровића.

(Вјерица Радета: Краде у фри-шопу, а господин.)

Младе предузетнике, односно предузетништво помињете само у изборним кампањама, а када оне прођу остављате их на милост и немилост разноразним лешинарима.

Такође бих истакла, и тиме бих завршила, да овде има и елемената кршења Устава, јер нису сви у ланцу привредних активности изједначени на тржишту. Мора се некоме направити уступак или поштрити правила за све, не можемо селективно примењивати закон и некоме одмагати а некоме помагати. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колегинице.

Реч има народни посланик Милена Ћорилић.

МИЛЕНА ЋОРИЛИЋ: Поштовани потпредседниче, поштована гувернерко са сарадницима, поштовани министре са сарадницима, поштовани народни посланици, укратко ћу се осврнути на неке аспекте два законска предлога која су међусобно повезана а односе на област платних услуга.

Ова област банкарског пословања је појавом интернета и савремених средстава електронских комуникација која омогућују брз

проток информација у реалном времену доживела велику експанзију. Данас готово да нема банкарских клијената који не користе неку врсту ових услуга, односно имају дебитне или кредитне картице и користе их у свакодневном животу. Стога је од значаја да се ова област прецизно регулише, како у правцу стварања веће сигурности корисника ових услуга, тако и у правцу стварања боље, односно здравије конкуренције међу самим банкама које пружају платне услуге.

Предлог закона о изменама и допунама Закона о платним услугама доноси низ новина које су везане за област платних рачуна. Народна банка Србије ће добити овлашћење да пропише листу од најмање десет услуга које су повезане с платним рачуном, за које се плаћају накнаде. Давалац услуга ће најмање једном годишње морати да обавести корисника о свим услугама које су повезане с платним рачуном.

Најзначајнију промену носи додавање члана 73и, којим ће се отворити могућност корисницима ових услуга да знатно лакше и брже, без компликованих процедура и формалности, промене пружаоца тих услуга, односно изаберу другу банку код које желе да отворе платни рачун, у року од свега пет радних дана. Највећи део тог посла, који се односи на размену личних података и података о стању на рачунима банке ће обављати у међусобној комуникацији, чиме ће клијенти бити сигурнији да траже оне даваоце услуга који ће им понудити повољније услове за отварање рачуна. Тиме ће се афирмисати слобода избора и принцип конкуренције у пословању.

С друге стране, и банка ће добити извесне погодности, које се огледају у јасније дефинисаним могућностима за раскид уговора с корисником у случају да он користи рачун у противправне сврхе, или ако се на том рачуну не врши никаква трансакција у одређеном времену.

Предложеним изменама и допунама предвиђени су и поступци сарадње са органима ЕУ и одредбе које уређују ову област, које ће се примењивати по приступању Србије Европској унији.

Предлог закона о међубанкарским накнадама и посебним правилима пословања код платних трансакција на основу платних картица треба детаљније да уреди међубанкарске односе у оваквој врсти трансакција, па се предвиђају максималне висине износа за накнаде за међубанкарске трансакције, као и да се на једној платној картици могу укључити два или више платних брендова.

Оно што би свакако требало похвалити у предложеним законским текстовима јесте то што је у њима јасно исказано начело забране дискриминације клијената, што је нарочито важно за нас пензионере. И даље није редак случај да се старији суграђани стављају у неповољнији положај у односу на остале када је реч о незаконитом наплаћивању разних

провизија, отежаном или чак у потпуности онемогућеном добијању дугорочнијих кредита и позајмица, па и у неизлажењу у сусрет приликом дугог чекања у редовима. Надам се да ће применом предложених измена и допуна ова пракса бити сведена на минимум.

Ако се има у виду да ће у будућности све више финансијске трансакције бити обављане овим путем, да је то тренд који се јасно показује у развијеним државама, уз могућност да се готов новац који данас познајемо скоро у потпуности потисне из промета, онда се усвајање ових законских предлога намеће као значајан приоритет у правцу стварања повољнијих услова пословања грађана и привреде и убрзања новчаног промета, као и смањења сиве економије.

Због тога што нова решења обезбеђују бољи однос и положај за грађане, а посебно за старије суграђане, Посланичка група ПУПС ће подржати све законе који се налазе на дневном реду данашњег заседања. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има Владимир Ђурић. Није присутан.

Јасмина Каранац има реч.

Изволите, колегинице Каранац.

ЈАСМИНА КАРАНАЦ: Захваљујем, председавајући.

Поштована гувернерко Табаковић, поштовани министре Ђорђевићу, колегинице и колеге, пред нама је сет предлога важних финансијских закона, који пружају финансијску заштиту банкарским клијентима, боље речено свим грађанима, јер у савременом свету, сложићете се, нема грађанина који на неки начин није повезан са банкама, било да му плата или пензија леже преко рачуна, или су то приватници или велике компаније, затим појединци који своје финансијске трансакције обављају путем платних картица или електронски, било да су то грађани који подижу кредит. Дакле, банке су наша неминовност и зато је важно системски што боље уредити ову област, да би грађани који су на било који начин везани за неку банку били сигурни да су добро законом заштићени.

Тако ће, на пример, усвајањем ових закона грађанима бити омогућено да лакше упореде накнаде које нуде и наплаћују различити пружаоци платних услуга, а на сајту НБС биће доступни сви подаци у вези са ценом платних услуга на тржишту Србије. Банке ће убудуће имати обавезу да корисницима најмање једном годишње, без накнаде, доставе извештај о свим наплаћеним накнадама за услуге повезане са платним рачуном.

Законом је предвиђена и олакшана процедура приликом промене банака код којих грађани и привреда имају отворене рачуне. На овај начин биће довољно да се корисник обрати новом пружаоцу платних услуга и

овласти га да он изврши пренос свих или појединих платних услуга од претходног или да, ако тако жели корисник, угаси претходни рачун, што је досад било много компликованије и сложеније. На овај начин подстиче се конкуренција између пружалаца банкарских услуга, а за клијенте је свака конкуренција добродошла.

Усвајањем Предлога закона о платним услугама све институције које пружају ове врсте услуга мораће јасно да истакну износе својих накнада како би се потрошачи лако определили за оне најповољније.

Чули смо и податке Народне банке Србије које је изнела гувернерка, да је само током прошле године стигло 208 притужби на пружене услуге платног промета, а највећи број тицао се управо текућег рачуна. Те притужбе се пре свега односе на отварање, вођење и гашење текућих рачуна, као и на плаћање накнада. Предложени закон планира да уведе ред и у висину цена ових услуга и једноставнију процедуру гашења рачуна у једној и преласка у другу банку. То ће сада бити брже, једноставније и без непотребних административних захтева.

Добар је и предлог да ће убудуће у случају да неко украде или злоупотреби нечију платну картицу власник те картице одговорати само за износ до 3.000 динара, а сву одговорност изнад тог износа сносиће банке, које ће морати да му надокнаде губитак. Ова погодност предвиђена је Законом о платним услугама. Новим решењима одговорност грађана за неодобрену платну трансакцију се са 15.000 динара смањује, као што сам рекла, на 3.000 динара, како они са ниским примањима не би у случају злоупотребе сносили превелики трошак, с једне стране, и како би банке понудиле бољу заштиту за коришћење платних инструмената, с друге стране. Овом одредбом пружа се подстицај банкама за улагање у примену додатних сигурносних мера, како би се смањио број злоупотреба.

На дневном реду је и Предлог закона о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљину, којим се унапређује заштита корисника у случају када им се финансијске услуге пружају преко интернета или мобилног телефона. Овим законом се, поред заштите грађана, подстиче дигитализација у финансијском сектору, тј. корисници се охрабрују да финансијске трансакције, као што је рецимо плаћање рачуна, обављају у електронском облику.

Једним од предложених закона о којима овде расправљамо предвиђено је и јефтиније плаћање картицама. Наиме, Предлогом закона о међубанкарским накнадама ограничиће се трошкови плаћања, пре свега, платним картицама. Од провизија које су прописали издаваоци платних картица зависи који ће износ остати трговцу пошто му муштерија услугу плати картицом. Он те трошкове уграђује у цену робе коју плаћају купци. Ново законско решење предвиђа да међубанкарска накнада код

трансакције дебитном картицом не може бити виша од 0,2% вредности извршене трансакције, док међубанкарска накнада код трансакције кредитном картицом не може бити виша од 0,3% вредности извршене трансакције. Ограничавањем међубанкарских накнада трговцима се отвара могућност да постављањем ПОС терминала под повољнијим условима привуку нове потрошаче и боље се позиционирају на тржишту.

Ово су решења од којих ће, када буду усвојена и доследно примењивана, грађани имати финансијску заштиту. Ова решења су у интересу свих грађана Србије и зато сматрам да треба да буду усвојена. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колегинице Каранац.

Реч има Мирослав Алексић. Није присутан.

Народни посланик Маријан Ристичевић има реч.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Захваљујем.

Даме и господо народни посланици, држава коју смо ми затекли била је потпуно напуштена и запуштена држава, без икаквих шанси за садашње и будуће генерације.

Они који су пунили своје џепове и који су нам оставили све ове проблеме, они који су нам креирали Агробанку, који су потом, мало им било и није им доста било, заједно са стечајним управницима пљачкали ову државу, који су основали дугом нову Агробанку да би могли даље да пљачкају, они који су нам оставили Развојну банку Војводине у расулу данас нама говоре зашто нисмо брже решили проблеме које су нам они оставили.

Дакле, они којима је курс растао за четири године преко 50% данас нису задовољни монетарном политиком. Данас, када је динарска штедња порасла неколико пута, кад је девизна штедња порасла, кад је структура девизних резерви повољнија, кад је увоз покривен већим степеном извоза, кад је то готово 80%, за разлику од њихових 53 или 54%, кад раст БДП-а није из услуга, ни из трговине, није заснован на продаји капитала, није заснован на позајмљивању новца по скупим каматама, па се за туђи новац куповала туђа роба.

Данас они којима је главна производња био дуг, они који нису знали како се новац зарађује већ само како се троши, данас нам они говоре да не решавамо довољно брзо проблеме које су они оставили. Ми решавамо њихове проблеме степен по степен. Нема наглих решења. Уколико желите да прескочите пет степеница одједном, вероватно ћете запети и сломити нос. Морате бити стрпљиви, вредни, посвећени, као што је већина с ове стране.

Желим да подржим ове законе и да свом колеги оставим могућност, па ћу се као овлашћени мало дубље позабавити овим темама. Желим да

подржим ове законе и да то буде јасно, а остало време остављам свом колеги који је иза мене у посланичкој групи. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Бојан Торбица. Није присутан.

Реч има народни посланик Бранка Стаменковић.

Изволите.

БРАНКА СТАМЕНКОВИЋ: Хвала.

Што се тиче ових закона који су данас на дневном реду, пре свега пар речи о овом закону за смањење накнаде за међубанкарске трансакције. Ту се стварно не може наћи нека замерка. Морам да вам кажем, из личног искуства, да се, купујући у радњама које су мале породичне фирме, с тим проблемом срећем уназад икс година и да је буквално било ситуација да ме преклињу да одређену робу не плаћам картицом. Друга роба може, али та, молим вас, немојте, јер је маржа толико ниска, а накнада за коришћење платне картице толико висока да су они бивали у минусу.

Значи, то је нешто што треба поздравити, с тим што стоји она замерка коју су и моје друге колеге из опозиције раније већ напоменуле, у петак – зашто смо тако дуго чекали? Гувернерка Табаковић је у расправи напоменула да је јавна расправа трајала изузетно дуго, очигледно неколико година, и да је то било да би све заинтересоване стране могле да искажу своје мишљење.

Кад причамо о свим заинтересованим странама, ту је најзаинтересованија страна вероватно банкарски сектор. Мени то, право да вам кажем, више личи на дугогодишње наговарање банкарског сектора да прихвати ово смањење накнада. Нека сте у томе успели, али жао ми је само што смо овако дуги низ година интересе крупног капитала стављали испред интереса малих породичних фирми, с тим што, опет кажем, боље икад него никад.

Велике примедбе имамо на три закона која су овде у пакету, то су закон о финансијском обезбеђењу, Закон о стечају и Закон о привредним друштвима. Закон о финансијском обезбеђењу и Закон о стечају су међусобно повезани и, опет, оно што ја видим кроз ову промену јесте да се интереси крупног капитала стављају испред интереса грађана Србије.

Гувернерка је у свом обраћању у петак рекла да овај сет финансијских закона представља врло модерне законе који, између осталог, имају за циљ да привуку озбиљније стране инвеститоре, што представља признање да досадашњи страни инвеститори и нису баш међу најозбиљнијим.

Ја се не слажем с тим. То би можда било тачно да је ова држава у неком другом стању. Ја сматрам да оно што је предуслов јесте да ми будемо правна држава. Ако ви имате овај сет модерних закона у земљи

која није довољно правно уређена, у којој је утицај на правосуђе уграђен у Устав, што треба да мењамо ускоро, онда овакав сет закона не доноси модернизацију, већ нас излаже ризику да поново кроз некакве коруптивне активности, јер нам правосуђе није довољно јако да се са тим избори, није довољно независно, опет на штети буду грађани, нарочито они који раде у предузећима која су у стечају.

Када једна фирма оде у стечај, то значи да су њена дуговања много већа од прихода који остварује, тј. да она дугује много више него што успева да заради. Дужници су, пре свега, радници, којима често годинама није стаж уплаћиван, потом разни добављачи, приватне фирме са којима има склопљене уговоре. Али та фирма, знате, није потпуно гола, она има нешто, можда има неку производњу, мада недовољну, и има, пре свега, вредну имовину. Када је реч о фирмама које су у стечају, када из стечајне масе, која обухвата оно што се приходује и ту вредну имовину, треба на равне части некако намирити све повериоце, онда једино одговорно што држава може да уради јесте да приоритет да радницима, да се прво њима повеже радни стаж и исплати зарада на нивоу минималца, јер у стечају сви губе, па да се онда из преосталог новца намире остали повериоци.

Оно што у великој већини случајева у овом нашем коруптивном друштву имамо јесте да су се годинама уназад из предузећа у стечају извлачили новци управо тако што се један поверилац намири, а сви остали „извисе“. А тај јесте неки који је политички повезан и који можда и неким коруптивним радњама утиче на то да на крају тако буде.

Као што знате, шеф моје Посланичке групе Доста је било, Саша Радуловић, има велико искуство са стечајевима. Док је био министар финансија 2013. године, он је предложио измене Закона о стечају управо тако да се из стечајне масе увек прво намире радници, да им се исплате зараде и повеже радни стаж, а да потом из стечајне масе која је преостала не иде све једном повериоцу, него да се сви намире равноправно, колико-толико, да се не прави приоритет над неким. Тај Предлог закона о стечају такође је стриктно забрањивао, и чак предвиђао да се кривично казни, ово што сада имамо у Народној скупштини као предлог закона, а то је отварање могућности да се нека офшор фирма преко ноћи појави, откупи потраживања предузећа у стечају, узме сву имовину, а раднике остави да „извисе“ и остану на цедилу.

Ово је неодговорно. Наравно да је тржиште важно и да је важно да имамо јаку тржишну економију, међутим, она не сме доминирати, она мора бити у равнотежи с одговорном социјалном политиком. Не можемо у име крупног капитала и прокламоване, као бајаги, тржишне економије, која у ствари представља државни интервенционизам, остављати раднике на цедилу.

У том смислу, Посланичка група Доста је било противи се доношењу закона о финансијском обезбеђењу и изменама Закона о стечају на начин на који је то овде предвиђено.

Пошто посланик Ристичевић већ маше Пословником, очекујем да сада иду напади на Сашу Радуловића, који је био стечајни управник. Морам да вам кажем да сам поносна на њега због свега што је урадио током стечајних поступака, јер су њему на првом месту били радници, повезивање њиховог радног стажа и исплата зарада, а потом из стечајне масе равноправно распоређивање на све повериоце. А због тога што није подлегао утицајима крупног капитала, упао је у проблеме међу корумпираним повериоцима. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колегинице Стаменковић.

Реч има народни посланик Маријан Ристичевић, повреда Пословника.

Изволите.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господо народни посланици, сви сте чули, ово је терапија су-ђок...

(Председавајући: Само члан, молим вас, колега Ристичевићу.)

Члан 107.

... Реики. Овде је Саша Радуловић коме се помоћ указује од лица која немају лиценцу за то, значи то је надрилечење. Госпођа пре мене је учествовала у томе и могла је имати сазнање да, рецимо, Саша Радуловић није био министар финансија, као што она тврди. Господо, Саша Радуловић је био министар привреде. Ја то могу назвати „министар против привреде“. Тако се понашао и зато је тако брзо смењен. Последице су вероватно за њега били душевни болови, који се лече су-ђок терапијама, у име овлашћених лица.

Госпођа је рекла једну истину – у стечају сви губе, само један добија. Тај један се звао Саша Радуловић, и у исто време, гле чуда... Замислите сада да сте ви посланици у исто време у четрнаест парламената, или да сте гувернер Народне банке у четрнаест народних банака у Европи, замислите да сте у четрнаест влада министар. То није могуће. Једна особа у исто време не може да буде на два места. Али уз су-ђок терапију можете да будете у исто време на четрнаест места, у четрнаест дебелих фирми, не оних мршавих, стечајни управник, да намирите себе, своју куму и своје ближње.

Само сам желео да упозорим да је Саша Радуловић жарко желео и писао да ће Американци, показао сам вам мејл, натерати Александра Вучића да га узме за министра финансија, да буде дупло министарство, да буде и за привреду. Извињавам се Американцима што га нисмо узели. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Ристичевићу. Сматрам да нисам повредио Пословник. Не могу да проценим о чему сте ви говорили на најбољи могући начин.

Да ли желите да се Народна скупштина изјасни? (Не.) Хвала.

Реч има народни посланик Бранка Стаменковић, повреда Пословника.

Изволите.

БРАНКА СТАМЕНКОВИЋ: Хвала.

Повреда Пословника, члан 103. ст. 7. и 8, који кажу да уколико се посланик јави по Пословнику, а онда то злоупотреби, као што је сада био случај јер нисмо имали апсолутно никакво образложење како сте ви повредили Пословник, него смо имали бруталан напад на Сашу Радуловића, ни кривог ни дужног, шефа моје посланичке групе, Пословник предвиђа да одузмете, за казну, два минута од предвиђене минутаже за расправу његовој посланичкој групи. Молим вас да то урадите.

Молим да то урадите и у случају моје посланичке групе пошто морам да кажем једну реченицу о терапији, а то је да претходном говорнику за тегобе од којих он пати препоручујем терапију акупунктуром, али искључиво вуду типа.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Сматрам да нисам повредио Пословник. Молим вас да не претворимо ову расправу у расправу о алтернативним видовима медицине. Господин Ристичевић је говорио о томе, чак и мени замерио да сам повредио Пословник. Нисам ни запамтио како се зове, те вас молим да наставимо у складу са расправом која је текла до сада. Хвала вам пуно.

Колегинице Стаменковић, да ли желите да се Народна скупштина изјасни у дану за гласање? (Не.)

Реч има народни посланик Студенка Ковачевић.

СТУДЕНКА КОВАЧЕВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Даме и господо народни посланици, уважена гувернерко, поштовани министре са сарадницима, у овој скупштинској расправи наши грађани могу чути ко је трећи стуб стабилности, који је, поред Владе и председника Републике, заслужан за видљив и неспоран економски развој.

Оно што је свакако признање и вредновање шестогодишњег рада Народне банке Србије, на челу са госпођом Табаковић, на успостављању адекватне монетарне политике јесте вест коју је пренела најкредибилнија светска медијска агенција, „Блумберг“, која каже да је наш динар у протеклих годину дана друга најбоља валута света. Оцена је утолико значајнија с обзиром на то да је 2012. „Блумберг“ оценио динар као четврту најгору валуту.

Јачање динара има позитивне ефекте како на грађане Србије тако и на пословни амбијент, који је данас стабилан и стимулативан, самим тим и атрактиван за улагаче. Инвеститори улажу када је инвестициони амбијент предвидив, стабилан. Када на то додамо да су ојачане економске и трговинске везе са иностранством, добијамо конкурентну привреду и нова радна места.

Када анализирамо домаће економске показатеље, макроекономске и друге услове који су створени, имамо гаранције да ће раст бити одржив. То је капитализација свега онога што је рађено у претходном периоду. У овој години очекује се динамичан раст економије од око 3,5 одсто. Поверење тржишних субјеката и њихово пословање у Србији говоре нам да је економија оздравила, с обзиром на то да се пословање планира дугорочно.

Овај сет предлога закона који су пред нама доноси унапређење пословног амбијента у делу који се односи на пословање платним картицама и онлајн трговину, где ће привреда значајно смањити трошкове. Затим, доноси заштиту корисника финансијских услуга у смислу да ће однос између корисника и пружаоца бити транспарентнији и да ће моћи да се врши поређење услуга пре него што се донесе одлука о избору пружаоца финансијских услуга.

Овај закон односи се на услуге свих учесника на тржишту капитала, значи и на инвестиционе и остале фондове. Заштита се односи и на грађане, и на пољопривреднике и на предузетнике. Овим предлогом закона јасно и недвосмислено су уређене обавезе пружалаца финансијских услуга и права корисника код уговарања на даљину, што доприноси већем поверењу грађана у примену савремених техника уговарања, као што су електронска трговина и електронско и мобилно банкарство, чиме ће се смањити и трошкови финансијских услуга.

Такође, корисници ће бити заштићени од пружања и наплаћивања услуга које нису тражили.

Омогућено је да код уговора на даљину вредности до 600.000 динара корисник може дати сагласност за закључење уговора коришћењем методе двофакторске аутентификације, односно методе која се користи за давање налога за извршење платних трансакција у електронском банкарству.

Оно што ће сигурно обрадовати наше грађане јесте и увођење инстант платног система, најсавременијег система за плаћање који тренутно постоји у свету, којим ће се грађанима и привреди омогућити да врше своје плаћање 24 часа дневно, седам дана у недељи, током целе године и да притом прималац у свега пар секунди добије новчана средства. Овај систем омогућиће већу употребу најсавременијих метода

безготовинског плаћања, као и плаћање мобилним телефонима по ценама које су повољније у односу на трошкове трансакција платним картицама. Коришћењем савремених сервиса 21. века стварају се услови за раст безготовинских плаћања, што доводи и до смањења сиве економије.

Госпођо гувернер, честитам на досадашњим резултатима. Вама и вашем тиму желим пуно успеха у даљем раду. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Реч има народни посланик Гордана Чомић.

Изволите, колегинице Чомић.

ГОРДАНА ЧОМИЋ: Захваљујем.

Предлог закона о међубанкарским накнадама и посебним правилима пословања код платних трансакција на основу платних картица и два моја питања и један предлог за разјашњење, који се тичу само ових закона међу свима који су у овој обједињеној начелној расправи.

Дакле, ради се о предлогу за отклањање сумњи око новоуведеног члана 9. и дилеме да ли је или није постојао у јавној расправи, да ли је у Предлог закона унет након расправе на Влади или не. У начелној расправи, чини ми се, није било детаљно објашњено. Не спорим ни прошлогодишњи ток времена на јавној расправи, ни данас до маја ове године, али постоји мишљење да члан 9. није био на процесу увида јавности. Тај члан, заједно са Законом о платним услугама, обавезује лиценциране банке да издају свим својим корисницима платне картице за које се ауторизација, клиринг и поравнање (како стручни људи користе транскрипт на наш језик „свичинг“) за домаће трансакције врши локално. Значи, члан има циљ увођења послова за домаће трансакције, издавање и прихватиоце лоциране у Србији, односно након што закон ступи на снагу.

То је моје питање јер хоћу да отклоним све сумње, с обзиром на то да су људи који о финансијским законима знају много боље од мене остали у дилеми како ће бити примењен овај члан 9. и откуд он у закону. Дакле, да ли би то значило да би све међународне платне шеме биле приморане да прво оснују правно лице у Србији, а онда да добију лиценцу од Народне банке Србије да би се квалификовали као оператери система платног промета и да успоставе домаћу инфраструктуру за ауторизацију, клиринг и поравнање?

Ако то значи члан 9, онда је моје друго питање – каква је ваша процена, да ли то умањује, увећава или оставља истом способност међународних платних шема, посебно Мастеркард и Визе, у некој равноправној утакмици у Србији за финансијске услуге? Дакле, ако остаје исто, зашто уводимо овај члан? Ако умањује, онда би требало објашњење зашто уводимо члан који умањује могућност међународних платних шема да под равноправним условима учествују. Ако остаје исто, онда опет

остаје питање – зашто онда уводимо тај члан? То је део дилема и сумњи које нису развејане, а мислим да би било корисно да буду у овом одговору, јер томе служи парламентарна расправа, да остави ван сваке сумње. Нити шта тврдим, нити мислим да је урађено с лошом намером или да није урађено. Просто, постоје дилеме у стручним круговима.

Дакле, овај члан није део процеса хармонизације, ни било каквих међународних захтева. Формално, имамо изјаве о усклађености; знам да се те изјаве дају са простором за сваку домаћу привреду или финансијски сектор да га формира у законима прилагођеним сопственим потребама.

Али ако је овај члан 9. такав да ће смањити способност међународне платне шеме, ако је на ивици за конкурентност и фер и слободно тржиште, да ли очекујете негативан утицај члана 9. на тржиште финансијских услуга Србије? Да ли, по вама, ограничава конкуренцију или не? Да ли крши принципе отвореног тржишта или не? И да ли је или није супротан принципу слободног промета услуга и капитала и законодавству ЕУ, а у вези с платним прометом и конкуренцијом?

То је моје питање и предлог да, много више јавности него мени... Прегледала сам и прочитала више пута, погледала стручна мишљења и имам свој став, за који је могуће да ће бити промењен ставом и очигледним чињеницама које ће са нама поделити гувернерка. Али је од тога шта ћу ја мислити о члану 9. много важније шта ће мислити како припадници и стручњаци финансијског сектора у Србији тако и међународне платне шеме, односно лиценциране банке које послују у Србији. Њима служи ова парламентарна расправа, то бих рекла. Дакле, да ли има слободе кретања услуга и капитала, да ли крши, угрожава правила ЕУ о државној помоћи, да ли отежава развој тржишта иновација итд.?

То су некакве примедбе које је имао део јавности, који је много више са вама комуницирао него са нама, и који каже да већина примедба није утврђена, што је мало померена перспектива. Значи, јавне расправе не служе томе да се прихвате све примедбе које чујете у јавним расправама, али не служе ни томе да их одбијете све или интерпретирате лоше.

Како је цео процес релативно крхак још увек, онда је добро да у овој парламентарној расправи све дилеме и сумње о томе шта у ствари мења члан 9. у овом закону отклоните. Просто, да не буде непотребно предмет спекулација ако је, по мојој процени, уврштен на орочено време, или је израчунато да не да неће бити исто стање или негативних утицаја, него ће у неким деловима због лиценцирања страних банака, односно међународних платних шема, бити боље за финансијско тржиште у Србији.

Имам једно питање које излази, могуће, из дневног реда, али не излази из теме и то је вечно моје питање, о Закону о девизном пословању. Ја сам то поставила и као посланичко питање и овом пригодом хоћу да се захвалим Народној банци Србије и неким другим институцијама у Србији које, по Пословнику Народне скупштине, у року и, нећу рећи писано, него стварно ћу рећи – писмено, достављају народним посланицима одговоре на посланичка питања. Наиме, ја сам добила ваш одговор на посланичко питање о томе зашто у Закону о девизном пословању ограничавамо право људи да отварају девизне рачуне у иностранству. Оно што сам извукла из тог одговора, да је то орочено, остајем при својој тврдњи да скратите тај рок. Неће бити никакве штете да скратите тај рок и да пустите људе да отварају девизне рачуне у иностранству. Али за ових десетак година тај члан о власницима девизних рачуна је прошао, ја мислим, све врсте еволутивних кретања између институција, структура у Народној банци и структура у Народној скупштини Републике Србије.

На крају само пар речи о предлозима закона о потврђивању споразума о зајмовима који се разматрају на овој седници. То су зајмови Међународне банке за обнову и развој за пројекте реформе финансијских институција у државном власништву, за развојне политике јавних расхода (тематски, за управљање јавним расходима), за јавна предузећа у енергетском сектору и јавна предузећа у сектору саобраћаја итд.

За ова три или четири, укључујући и Други пројекат развоја здравства Србије, немам питање, а ни дилеме око тога како се до зајмова дошло и како ће бити, али имам сугестију. Људи у Србији не знају на шта се све и зашто троше, искоришћавају кредити, односно споразуми о зајмовима, поготово Међународне банке за обнову и развој.

Ма колико вам изгледало да је то незанимљиво медијима или да је незанимљиво у Скупштини или на Одбору за финансије, моја је процена да, ако ништа друго, не би било незанимљиво да се направи јавно слушање на којем би Министарство финансија, Министарство привреде и корисници зајмова, али и гувернерка Народне банке посветили пар сати томе да дамо тачне, јасне и прегледне информације људима у Србији на шта се све троши новац европских пореских обвезника, као бесповратна помоћ, као врло повољни споразуми о зајмовима Европске банке за обнову и развој. Чак знам да је било и директних уплата у буџет, што је крајње необично било, али се догодило. То је, мислим, заједнички интерес и помогло би да људи који су с правом сумњичави и неповерљиви за оно што тренутно представља ЕУ, пошто и они имају тешкоћа да виде сами са собом шта ће и како ће убудуће, помогло би да се тачно разјасни где иде новац пореских обвезника ЕУ само зато што Србија има државну политику европских интеграција.

То се, наравно, не односи на закон који је предмет мог захтева за додатна објашњења и разјашњења, али мислим да би помогло зато што би људи онда схватили да је начин партнерства са ЕУ, не само у финансијском сектору, опипљив, јасно изражен у бројкама и јасно се показује у које се све секторе у Србији улаже.

Мени је драго да урадимо све што треба у области финансија да би поглавља која су припремана, па закочена, па враћана, могла да крену у преговоре и да са још више напора, са идејом да се укине и орочавање, буду, можда неочекивано брзо за многе, и затварана. Мада, у принципу, она остају тамо при крају. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колегинице Чомић.

Реч има гувернер Народне банке Србије др Јоргованка Табаковић.
Изволите.

ЈОРГОВАНКА ТАБАКОВИЋ: Ево, почећу од овог што захтева краћа образложења. Реч је о потпуној либерализацији кретања капитала, у смислу отварања девизних рачуна наших грађана у иностранству.

Постојећим изменама ми смо део оног што је било потребно и могуће либерализовали пре месец и по дана, два. Ту потпуну либерализацију без икаквих ограничења орочили смо на време приступања Европској унији зато што је то одговорно и рационално.

Ја постављам само једно питање – шта би се догодило оног тренутка, који није овог момента зато што су камате на штедњу и уопште камате на новац тренутно трошак у Европској унији, значи негативне, нулте... У Србији се на новцу још увек зарађује, и на динарској штедњи и на девизној. Али шта кад крене нормализација политике Европске централне банке, у којој ће можда бити и позитивне каматне стопе на штедњу, и у једном тренутку неко помисли да је боље, сигурније у иностранству? Није ни важно да ли ће неко да унесе немир и да ли за то заиста не постоје разлози, али замислите да се десет милијарди с муком стваране сигурности и штедње у једном тренутку нађе потпуно ослобођено за изношење негде другде и да се тај исти новац враћа у Србију за улагање преко неких других канала. Чија је обавеза да о томе брине?

Свака земља је радила потпуну либерализацију капиталних токова тек моментом приступања Европској унији. Народна банка Србије је, уз Владу и Министарство финансија, дужна да води рачуна о платном билансу, о његовој одрживости и то је разлог зашто је та формулација орочена на тренутак приступања.

Оно што је много важније јесте суштинско питање, принципијелно ћу да отворим сада, ви сте поставили мени, а ја ћу да поставим свима нама и да одговорим и вама и претходницима – да ли је члан 9. био тема јавне расправе? Да кажем свима, члан 9. подразумева то да се све трансакције,

да будем најразумљивија свима, везане за нетирање и коначан клиринг и поравнање за домаћи платни промет на картицама, било домаћим или страним, обављају у држави Србији. То подразумева тај члан 9.

Прописујемо обавезу да се поравнање за домаће трансакције између два резидента, два грађанина Републике Србије, обавља у Србији под надзором Народне банке и осталих државних органа, што досад није био случај, независно да ли се плаћа страним картицама које су издале домаће банке или се плаћа домаћом картицом коју су издале домаће банке. Понављам, 97% трансакција плаћања картицама је у земљи и између домаћих клијената, само 3% се обавља ван, а преко 80% од тих 97% се обрачунава, односно врши клиринг и поравнава на крају у иностранство.

Питате ме да ли је то хармонизација, што ми желимо да обезбедимо сигурност платног система у држави Србији? Не, то је нормализација. Хармонизација је оно што су урадиле све земље у ЕУ, оно што раде све земље и оне које су на путу ка ЕУ, а то је да имају поравнање у сопственој земљи и сопственом систему, односно увид у сигурност платног система у делу картичних трансакција. Поменула сам случај Бугарске која, иако је чланица ЕУ, има свој сопствени систем који се зове Борика. Словенија има посебна три система преко институције којој она даје лиценцу, Банкарт се зове, један од тих система је у надлежности Банке Интеза Санпаоло, чије се коначно поравнање обавља код националне Банке Словеније. Значи, свака држава жели да обезбеди сигурност картичних плаћања и да се обезбеди од било које врсте једностраних аката или проблема које би могла имати страна картична шема.

Треба ли да поменем да је у петак, док смо ми о овоме расправљали, читава ЕУ била потпуно блокирана падом картичних шема Мастеркарда и Визе. Не објављујем никакву тајну, говорим само чињеницу о којој пишу све финансијске, сви медији и доводе у питање да је у рукама малог броја људи и система извршена централизација огромног броја трансакција. Нећу чак ни да помињем случај Русије, која је због санкција и једностраног акта блокаде Мастеркард и Виза интернационалних плаћања морала да сама гради своји нови систем, Мир.

Ми говоримо о решењу у којем држава Србија мора да преузме одговорност за безбедност платног система који се обавља у домаћем платном промету између резидената, без обзира на то која картична шема учествује, зато што је реч о банкама које имају лиценцу државе Србије, вршимо надзор па морамо и тај део картичних трансакција да надзиремо, а показали смо да у многим областима умемо то да радимо, ако не боље, једнако добро као други.

Питају ме зашто смо чекали на ову, ја кажем нормализацију, а ви кажете хармонизацију. Дуже од две године преговарамо, у смислу вођења

јавне расправе, не убеђивања оних који морају да схвате да се време у Србији променило. Немојте да ми замерите на грубости, али то је истина. Многи су заборавили да читају законе, после 2012. године, које доноси држава Србија. Мислим на заинтересоване стране које су навикле да законе пишу неки лобистички центри, који читају жеље посебних група пишући законе у њиховом интересу. Овај закон је доказ да је то време прошло.

А да смо желели да отворено разговарамо о сваком детаљу и решењу са страним картичним шемама, са банкама, доказ је да је пет месеци ефективно трајала јавна расправа, а да две године разговарамо о овом закону, дуже од две године.

Зашто нисмо раније? Па, и Европска централна банка је ишла на ограничење међубанкарских накнада у децембру 2015. године. За оне који воле банке и за оне који не воле банке, ја имам само једну истину. Банкари кажу – а што не чекате ефекте из ЕУ да видите колико је тај закон о ограничењу имао ефекта? Знате када ће бити објављени први ефекти? Половином 2019 године, односно крајем. Знате шта је следећи корак? Да се те камате сведу на нулти ниво. То је истина, и за оне који воле и за оне који не воле банке, јер је мој посао не да волим или да не волим, него да радим у интересу грађана Србије обезбеђујући им најниже трошкове и највећу сигурност.

Наравно, тај покушај да ми будемо стрпљиви и да не изађемо са решењем о каквом смо дуго разговарали јесте био покушај подсећања на неко старо време кад је стрпљење навикавање на постојеће стање, релативизовање решења која смо изнели. Желећи да покажемо свима озбиљност, ми смо рок за прилагођавање скратили са првобитног рока од годину дана на шест месеци, желећи да кажемо – не, ми смо пружили руку, желећи да ви схватите где је ваше место у Србији. Они су мислили да су добили време, а у ствари, још једном понављам, нису читали закон.

Значи, сваком је омогућено да се региструје као оператор платног система, по Закону о платним услугама који је у овом дому расправљан 2014. године и усвојен, ступио на снагу после девет месеци, у 2015. години. Још тада је било могуће да се било ко ко задовољава техничке услове, а процедура је детаљно и прецизно прописана, на сајту је Народне банке... И могли су, још увек могу, да се региструју као оператори платног система уплаћујући одређену своту новца и поштујући, пре свега, информационо-техничке услове за рад по овом послу.

Значи, све приче да су изненађени извесни кругови, да је ово дискриминаторска одредба, једноставно су нетачне. Ова је одредба потпуно неутрална, не фаворизује никог, не дискриминише никог. Овим држава Србија преко свог надлежног органа који се зове Народна банка

Србије мора да обезбеди сигурност платних трансакција, у којима грађани морају да имају и ниже трошкове али и сигурност да ни због чије непажње, намере или било чега неће доћи до блокаде платног система. У томе је садржана сва истина.

Морам да поновим још један разлог због чега је донет овај члан 9, између осталих чланова који регулишу ову материју. Питајте ме због кога, рекла сам због чега – ради нормализације стања и угледања на озбиљне државе. Свака држава, значи, од држава у ЕУ, Француске, Данске, Белгије, Британије, која је, узгред буди речено, повећала број ПОС терминала где се сада прихватају платне картице и вредност тих повећаних трансакција у једној години, 2016. години, износи петсто милиона фунти... За само годину дана примене овог закона у ЕУ повећан је број трансакција за 11,7%, а проширена мрежа тих ПОС терминала – да не каже колегиница у Нишу само 5%, а у Београду 20 – за 12,7%. То су тек први, али изузетно позитивни ефекти доношења једног оваквог закона. Да поновим, због кога? Због грађана Србије. Ко нас бира, за кога радимо? Пред ким полажемо заклетве на верност, заклетве на најозбиљнији, предан рад? Пред самима собом и пред онима који верују у нас.

Искрено да вам кажем, немојте да бринете ни за банке. Ево, одмах ћу рећи. Док оне не региструју, што имају могућност, платне системе да би могле да буду у земљи оператори платног система, а не да оно што се дешава у Србији буде поравнавано... Надзор над Визом има ЕЦБ, а над Мастеркардом има централна банка Белгије. Да се то не би дешавало тамо где се у петак десио онај инцидент, на основу којег нећемо да ценимо њихову (таман посла!) ефикасност или начин како раде, до тада, ми смо обавезали сваку банку да бесплатно изда домаћу Дина картицу. Бесплатно.

Не стављамо ми њима руку у цеп, зарадила је Народна банка Србије на својим најнижим могућим трошковима не мењајући банкама трошкове обраде њихових трансакција петнаест година. Петнаест година НБС држи непромењене тарифе за оно што је обрада налога од стране пословних банака у Народној банци.

Верујте ми, за сукцесивну промену, како истиче рок некој картици, тако ће сукцесивно банке морати да издају Дину, без захтева. А ове остале картице, не забрањује се њихово издавање, да, али на захтев корисника, а не са оним нуђењем где се препоручује прво страна платна картица, за коју немамо поравнање у земљи, па онда домаћа.

Банке ће, тврдим вам, нека будем најконзервативнија по процени, не за један дан прихода који је остварен али нека буде за приход који остваре ни за цео месец, моћи да надокнаде укупан трошак замене платних картица, које ће сукцесивно доспевати, не све, сукцесивно ће доспевати и тврдим вам да неће ни осетити тај трошак.

Ви сте мени поставили питање да ли ће бити стимулирани ти страни инвеститори – да, и они су – да остану и даље овде. Дугујем грађанима Србије да поновим: стране картичне шеме овде су регистроване на такав начин да не плаћају динар један пореза на добит, не плаћају чак ни ПДВ на трансакције посредовања између домаћих банака и оног што за њих раде, за разлику од Народне банке Србије која на те исте трансакције плаћа ПДВ 20%, Народне банке Србије за коју ово није профитни посао, него се појављујемо као катализатор тржишта који обезбеђује безбедност и сигурност тржишта.

Да, бринемо о свим инвеститорима, и о ових 2,6 милијарди, колико очекујемо у овој години, 2,4 нето чистог улагања страних директних инвестиција. Поносна сам, као и сви они који говоре да су промењени и квалитет и политика, па је од те 2,4 милијарде 80%, у ствари, оно што ми називамо реинвестирана добит или нова улагања, а тек 20% је оно што се овде помиње, потреба да дефицит, који се у дану не може решити али се решава годинама, финансирамо дужничким инструментима, односно хартијама од вредности. Значи, 80% у 2,4 милијарде нето прошле године; 2,6 милијарди, колико очекујемо нето у овој години, такође су инвеститори, који запошљавају људе, плаћају порез овде и обезбеђују онај пун новчаник, пристојно пун фрижидер или гориво у аутомобилу, као што рече неко од посланика.

То је та политика у којој... Један од колега рече – све сте научили, само нисте научили како се зарађује, а знате како се троши. То је та промена квалитета. Учимо све како да зарађују, доводимо оне који овде стварају приход и деле га са нама, не ограничавамо изношење профита. Не, потпуно слободно изношење профита и добити из ранијих година у банкама, по Закону о привредним друштвима и свима осталима, немамо никаквих ограничења. Али немамо право да не водимо рачуна о сигурности платних трансакција, односно укупног платног система. И немам права да будем мање гувернер него гувернер централне банке Словеније, Бугарске или било које земље из тог уређеног друштва којем тежимо.

Биће још прилике да у расправи о амандманима изнесем још неке детаље. Али сад оно на крају, кључно, да не буде неизвесности. Зашто је члан 9. у последњем тренутку унет, тај члан 9. који обавезује да се издаје домаћа картица и да се поравнање врши у земљи? Истражујући сва искуства, сва понашања, трошкове банака, разне подстицаје које они дају банкама да се издаје што већи број картица, а користећи законске надлежности Народне банке да дођемо до података о трошковима и приходима на основу картичних шема, дошли смо до поражавајућег податка – тридесет милиона евра годишње оде из Србије међународним

картичним шемама по трошковима о којим говорим! Знате ли колико банке које обезбеде излазак тих тридесет милиона ван зараде издавањем картица? Два и по милиона евра.

Онако како сте ви изненађени, била сам и ја.

Тај податак смо сазнали можда месец дана пре него смо ушли у процедуру када ћемо као Народна банка Србије доћи на дневни ред Скупштине да расправљамо о нашим законима. Први закон нам је био за међубанкарске накнаде; обећали смо, небројено писама смо добили од малих трговаца који кажу „шта чекате више“, са прецизним образложењима. Читаћу вам нека од тих писама где људи јавно износе колико људи ради, колике плате имају, колико пореза плате, колики им је промет, а колико их коштају те картичне трансакције. Нисам веровала да је податак истинит.

Слушајући у јавности како се за сваких 2.000 евра стимулације за новоотворено радно место питамо да ли треба, како, коме, када сам видела и упоредила податке које смо добили од банака и када сам видела да тих тридесет милиона евра изашлих из земље по овом основу нису пројекција, нису претпоставка, него евидентиран трошак, није ми требало ни тренутак више да позовем своје сараднике и кажем – хајде да дефинишемо овај и овакав члан. Питали су ме да ли сам спремна да издржим све притиске због тога јер ће банкарски... Госпођо Чомић, знамо се ви и ја и многи овде, ја на притиске реагујем обрнуто сразмерно. Оно што сам убеђена да је интерес грађана Србије, па по цену и да... Имам обичај да кажем да сам верност спремна и животом да платим.

Ово је ствар коју Народна банка Србије мора да уради и за коју очекује једнодушну подршку свих посланика, јер колико год да смо опозициони посланици, позиције, на функцији, на крају крајева, сви смо грађани који морају да знају – када провуку картицу, Дина кошта 2,2 динара, сви трошкови; када провучете Мастер картицу, 12 динара вас кошта. По просечној трансакцији од 1.300 динара смо рачунали трошак. Када 1.300 динара просечне трансакције плаћања провучете Мастеркардом, ви им платите 12 динара; према Визи је то 8,2 динара. А када платите домаћом картицом то је 2,2 динара, плус то што немамо да се овај износ који иде тамо поравнава негде напољу и над њим нико нема ни увид, ни надзор, ни контролу.

Биће превише да кажем још и за „Дексико“, биће прилике. Предуго већ говорим, да не будем досадна. Ево, ту сам отворена заиста да, на начин како ме познајете, потпуно искрено одговорим на свако питање. А биће и расправе у појединостима. Захваљујем се на пажњи.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Реч има Наташа Ст. Јовановић.

НАТАША СТ. ЈОВАНОВИЋ: Захваљујем, председавајућа.

Поштована гувернерко Табаковић, поштовани министре Ђорђевићу са сарадницима, колеге народни посланици, после овако исцрпног одговора гувернерке могу само да се захвалим, а грађани Србије могу да виде колико напора и енергије улаже да одговори на свако питање и колико детаљно да одговори сваком посланику, како би се отклониле све могуће нејасноће и неке дилеме које грађани Србије имају, што показује и сада овде у Скупштини. Хвала јој на томе.

Једна колегиница овде је већ рекла, а за мене је то врло импресивно, да је угледна агенција Блумберг објавила како је динар друга најбоља валута света у протеклих годину дана, по свим перформансама. Међутим, то је резултат великог рада, то није дошло преко ноћи, него се сва велика дела сматрају врло једноставним, тако да ово није било лако. Ово је из године у годину захтевало велики труд и рад и ово је заиста једно велико признање.

Инвеститори су прошле године уложили 2,6 милијарди евра инвестиција. Од почетка године надмашен је износ инвестиција из истог периода прошле године. То показује да инвеститори верују у политичку и финансијску стабилност земље и у то да ће инфлација остати ниска и стабилна.

Повећано је, такође, интересовање страних инвеститора за улагање у дугорочне динарске државне обвезнице, што указује на њихово поверење у изгледе домаће економије. Оно што опредељује стране инвеститоре за улагање у динарске државне обвезнице јесу политичка и финансијска стабилност. Дужи низ година је одржавана ниска и стабилна инфлација и релативна стабилност курса, значајније смањење проблематичних кредита, успешна финансијска консолидација, смањење јавног дуга, а међународна тржишта никада до сада нису боље оценила Србију.

Што се тиче, на пример, измена и допуна Закона о НБС, оно што се планира у циљу повећања транспарентности услуга, предвиђено је да НБС поред референтне каматне стопе на својој интернет страници објављује и друге каматне стопе које примењује у поступку спровођења монетарне политике, а све у циљу транспарентности коју грађани могу да имају у сваком тренутку.

Измене и допуне Закона о привредним друштвима доносе се на основу анализе, сугестија и предлога, тако да у Поглављу 6 за придруживање Европској унији морамо бити у складу с европским корпоративним правом.

Битна измена је, такође, укидање чланова свих закона којима је предвиђено коришћење печата. Проблем је био у подзаконским актима.

Само овом променом ћемо скочити за четрдесетак места из ове области на Дуинг бизнис листи коју одређује Светска банка.

Такође, за неколико година ће комплетна пријава деоничарских друштава бити електронска, што знатно доприносе смањивању трошкова код јавног бележника. Мењају се многе процедуралне ствари. Тако је, на пример, седницу у деоничарском друштву досад могао да сазове власник 20% капитала; сада је то преполовљено на 10%, тако да мањи акционари могу имати већи утицај на руковођење.

Дефинише се тачно шта може бити финансијско обезбеђење. У том смислу, под бројем један је новац на текућем рачуну, затим хартије од вредности и финансијски инструменти, и кредитна потраживања, која имају пре свега банке у овом тренутку. *NPL*-ови нису средства обезбеђења као што су то били досад.

Појачан је критеријум вредновања акционарских друштава. Нема више обуставе принудног откупа у судским поступцима, који су често предуго трајали тако да долази до обуставе поступка па и до обуставе наплате.

Поменула бих Закон о стечају, за који такође сматрам да је веома важан за убрзање привреде. Предвиђен је институт принудне ликвидације, који је сада уређен и скраћен на период од шест месеци. Крајњи циљ је брисање из регистра и стварање исправније слике привреде Србије. Хоћемо да покажемо право стање пословања привредних субјеката. Тако много брже долази до намирења поверилаца, и тако долази до бржег кретања капитала.

Што се тиче укидања Управе за надзор над финансијским институцијама, која представља организациону целину унутар НБС, то се предлаже ради даљег унапређења и јачања супервизијске функције НБС. Пре нешто мање од два месеца, тачније 19. априла ове године, усвојене су измене и допуне Закона о девизном пословању којима је предвиђено да НБС од 1. јануара 2019. године преузима надлежност Пореске управе за издавање и одузимање овлашћења за мењачке послове и контролу мењачког и девизног пословања, у циљу унапређења ефикасности и надзора НБС. Све то захтева одговарајуће регруписавање у оквиру НБС што се тиче организације, како би разграничење супервизије између системски битних институција било делотворније. Надзор над финансијским институцијама сада ће имати вицегувернер уместо директора Управе.

Законом о платним картицама, овде су многе колеге причале о том закону, НБС хоће да дисциплинује банке и повећа транспарентност услуга, управо као што је рекла гувернерка, грађанима. На тај начин жели се да се у свакодневном плаћању више користе картице а не кеш, као у развијеним

земљама. Да би тако било, НБС мора имати бољи увид, као и грађани Србије, па нема више скривених трошкова. Трошкови у међубанкарским односима не би требало да буду више од 0,2%. Време за прилагођавање је остављено и то је шест месеци.

Основни циљеви који се желе постићи овим јесу првенствено уређивање тржишта платних картица, смањивање трошкова, повећање транспарентности, конкурентности међу банкама и поспешивање савремених облика плаћања.

Желела бих само да напоменем, за ових шест година од када је на њеном челу госпођа гувернерка Табаковић, Народна банка Србије је пуно постигла. Просто морам да истакнем: то је стабилност девизног курса; затим, девизне резерве су повећане за 375.000.000 евра, допринеле су повећању инвестиција и бољем привредном амбијенту. Каматне стопе су вртоглаво пале; очувана је ниска инфлација и посредно је утицала на дугорочна улагања; проблематични кредити су спали на најмањи могући историјски ниво; успостављено је модерно тржиште осигурања. Уведене су најсавременије платне услуге, па и увођење паметних телефона као инструмента плаћања. Активно се учествује у појединим деловима и руководи у процесу европских интеграција.

Ово је само један део од онога што је НБС урадила за ових шест година. То је доказ да наша земља у сваком смислу напредује, да се развија, да су услови за улагање све бољи и да инвеститори имају поверење у будућност српске економије. Они то доказују улажући не само у хартије од вредности већ и у отварање нових фабрика, што значи нова радна места и бољи животни стандард грађана.

Хвала гувернерки Табаковић што је на челу НБС за ових шест година урадила низ огромних промена, које у крајњем циљу имају само једно а то је напредак Србије. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала вам.

Реч има народни посланик Никола Савић.

НИКОЛА САВИЋ: Даме и господо народни посланици, данас разматрамо већи број банкарско-финансијских закона међу којима су и Закон о стечају и Закон о привредним друштвима. У свом излагању највише ћу говорити о Закону о стечају, сматрам да је то материја која је интересантна највећем броју наших грађана јер је велики број грађана Србије претрпео последице овога закона.

У образложењу за доношење овог закона стоји да се измене и допуне овог закона врше искључиво ради усаглашавања са законом о финансијском обезбеђењу. Као што сви овде знамо, овај закон о финансијском обезбеђењу још увек није донет, значи о њему се такође расправља у овој обједињеној расправи. Овакво образложење мени говори

да амандмани које смо писали на оба ова закона једноставно неће бити прихваћени, јер ако су ова два закона међусобно условљена, онда амандмани које смо писали буквално представљају само губљење времена, сигуран сам да представници власти неће прихватити амандмане на овај закон.

Усклађивање о коме ви овде говорите по мени не пије воду, јер има једна пословица која каже – тамо где је новац, тамо је увек нека замка. Ово усклађивање ових закона, по мени, врши се пре свега из разлога да би се дао легитимитет свим пљачкашким приватизацијама које су вршене до сада, а знамо да су оне довеле до стечаја огромног броја српских предузећа и наших фирми.

Наравно, ја не желим да кажем да су те пљачкашке приватизације ваш изум, грађани Србије добро знају ко стоји иза тих пљачкашких приватизација, али ви једноставно нисте учинили ништа да казните одговорне за те пљачкашке приватизације који су до стечаја довели готово комплетну привреду Србије.

Такође, ништа нисте урадили на укидању стечајних управника. Ти стечајни управници су, у ствари, само гробари српске привреде, а да не говорим о томе колике су њихове новчане апанаже и колико су плаћени.

Дакле, најгоре од свега је што сте ви дошли 2012. године на власт управо захваљујући чињеници да сте обећали грађанима Србије да ћете испитати све пљачкашке приватизације, па сте таксативно наводили оне 24 приватизације, али сада, после шест година ваше власти, видимо да од тога нема ништа, да је та стечајна мафија још увек на окупу. Неки од њих су и даље чланови не само ваше странке него једним делом, на одређен начин, и чланови владајуће структуре.

Наравно, ми поздрављамо идеју да се уведе финансијска дисциплина и немамо ништа против те идеје, али на основу свега овога што смо видели немамо реалне гаранције да ће заиста тако и бити.

Нажалост, велики број грађана Србије и даље живи у веома тешкој ситуацији, егзистенција им је угрожена без обзира на то што ви говорите другачије. Ако неко за себе тврди да је богат човек, а његове ципеле говоре да није тако, наравно да ће се веровати тим ципелама а не његовим речима.

Данас многи грађани Србије избегавају или тужног лица пролазе поред банака, поред банкомата, јер су им текући рачуни блокирани или на текућим рачунима једноставно немају средстава, а знамо шта у данашње време значи блокирање текућег рачуна. Блокирање текућег рачуна равно је блокирању кисеоника. Кад се нађете тамо код аутомата, бесмислено је тражити милост од аутомата. Чак и диктатор може имати милости, али машина, банкомат то не може, јер милост није математички појам. Човек се у таквој ситуацији осећа веома непријатно; осећа се попут војника који

се налази у рату и окружен је са свих страна непријатељима. Ако тај војник и има неку могућност да се преда и на тај начин преживи, овде обичан грађанин коме су блокирани сви рачуни, који нема никаквих примања нема ни ту могућност да се неком преда.

Тако смо имали ситуацију да један наш колега, посланик владајуће већине, реч је о Меху Омеровићу... Нешто није било, изгледа, са његовим банкоматом и онда је морао да прибегне неким другим методама. Штампа широм Србије пише о томе. Па, нешто се није снашао око тог банкомата и морао је да бежи тамо, да прибегне неким... Значи, Мехо Омеровић је ухваћен на франкфуртском аеродрому у недозвољеним радњама и то је заиста срамота за једног народног посланика. То је чак љага и за цео наш парламент.

Режим понекад као да делује супротно здравом разуму, јер доноси неке законе који гуше сам режим – значи, сам себе гуши таквим законима – а ту чињеницу не жели да призна, него само иде као да се ништа није десило. Режим се понаша као да свака вредност која се своди на новац... Онда се мора отписати сва друга вредност која се не може изразити новцем.

Наш финансијски систем мора се полако изводити из финансијске коме коју је наметнуо и изазвао ММФ. Све се своди на стално прескакање препрека које намеће ММФ. Новац је увек најкритичније место, које представља камен спотицања многим. Нереално је претпоставити да ММФ жели добро нашој држави, и не само нашој држави него и многим државама у свету, као што је нереално претпоставити да на путу лежи свежањ новчаница и да нико ко наиђе неће да се сагне и да га узме.

Захваљујући ММФ-у, ми данас сами плаћамо своје пропадање, а ви нам овде приказујете нешто друго. Ви не желите да прикажете комплетну ситуацију, него приказујете само њен лепши део.

Бескрајним набрајањем онога што нека ствар, неки објект није не може се приближити схватању онога што тај објект јесте. Када је друштво у проблему, не забрињава највише економски пад, него највише забрињава краткотрајни економски опоравак, што је ситуација сада када је Србија у питању.

За свако успешно друштво, поред економије, наравно и политике, најважнија ствар је поглед на свет. Људи обично тврде да су носиоци и припадници једне идеологије, али живе и понашају се у складу са другом идеологијом, а то је типично за представнике ове власти. Значи, величина неког човека није у количини новца коју он поседује, него пре свега у његовом погледу на свет. Проблем није у томе што људи троше новац, људи су увек трошили новац, али је проблем у томе што је потрошња постала највиши циљ и највећи животни смисао. Друштво је некада

одбацивало оне људи који су изгубили част, а данас одбацује оне људе који су изгубили новац. Цифре на банковном рачуну постале су магична супстанца за коју се живи и умире, али ја опет желим да на крају поновим да није све у новцу. Да је само новац тај који све решава, одавно би био направљен лек за бесмртност и за многе друге ствари које су тако потребне човечанству. Новац има своје границе, иза којих не може да делује јер никада новцем нећемо моћи купити многе ствари, као што су срећа, спознаја, част, савест итд. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала вама.

Реч има Милован Кривокапић.

Изволите.

МИЛОВАН КРИВОКАПИЋ: Поштовани председавајући, уважени министри са сарадницима, госпођо гувернер са сарадницима, колегинице и колеге, данас ћу говорити о оправданости доношења Предлога закона о изменама и допунама Закона о платним услугама. То је један од закона који је у складу с европским трендовима, јер ће плаћање бити могуће, односно доступно у сваком моменту и на сваком месту.

Народна скупштина Републике Србије је 2014. године донела Закон о платним услугама, чиме је успостављен адекватан правни оквир за савремене облике плаћања у Републици Србији кроз свеобухватно уређивање домаћег тржишта платних услуга и платног система. На основу Закона створене су претпоставке за даље унапређење и модернизацију платног промета у земљи и са иностранством, уз истовремено повећање заштите корисника платних услуга, а нарочито потрошача. Исто тако, обезбеђени су услови за повећање конкуренције на тржишту платних услуга стварањем правних могућности за пословање нових учесника на том тржишту, као и услови за поуздано, сигурно и транспарентно пословање пружалаца платних услуга, уз успостављање јединственог надзора НБС над пословањем учесника на тржишту платних услуга. Све ово пружило је непосредни подстицај развоју безготовинског плаћања, на супрот употреби готовог новца у свакодневним трансакцијама правних и физичких лица.

Међутим, током примене напред наведеног закона у претходном периоду уочено је да се постојећи правни оквир може унапредити, као и да се висок ниво заштите корисника платних услуга који им је пружен Законом може побољшати, и то тако што би се додатно уредило питање транспарентности и упоредивости накнада које се наплаћују корисницима платних услуга у вези с платним рачунима, а све кроз доношење Предлога закона о изменама и допунама Закона о платним услугама.

Председник Србије и Влада Републике Србије много раде и улажу велики труд да у Србији буде боље, да се омогући квалитетнији и лакши

живот, у складу са светским трендовима, па због тога ником од нас никада није тешко да приступимо изради измена и допуна донетих закона, а све у циљу побољшања квалитета живота наших грађана. За разлику од претходне власти, ми пратимо ефекат сваког донесеног закона и у складу с тим вршимо измене и допуне уколико за тим има потребе. За нас је вођење државе озбиљна ствар, а за њих, наравно, мислим на оне испред нас, био је чист маркетинг, додуше скуп маркетинг, који су плаћали грађани Србије и због тога живели све лошије и лошије, а представници претходне власти све боље и боље.

Разлози за доношење закона о изменама и допунама Закона о платним услугама су вишеструки. Наиме, први проблем који је евидентиран у пракси јесте да се показало да је транспарентност информација о понудама пружалаца платних услуга неадекватна. Прецизније речено, информације везане за отварање, вођење и гашење текућих рачуна, као и наплату накнада по основу вођења текућих рачуна често се не приказују довољно јасно и прецизно, што је представљало проблем и морало је да се измени.

Друго питање или други проблем који је морао допунски законом да се реши јесте једноставнији поступак промене рачуна, односно прелазак из једне у другу банку. Одредбама овог закона корисницима услуга ће бити омогућено да захтевају и добију сву неопходну помоћ од запослених код пружаоца платних услуга; имаће правовремену и тачну информацију о условима и трајању поступка за промену рачуна, а уштедеће и време тако што ће за започињање и окончање поступка промене рачуна моћи да се обрате само једном, тј. новом, пружаоцу платних услуга. На тај начин, поједностављени поступак за промену рачуна ствара основ и за даљи развој тржишне конкуренције међу пружаоцима платних услуга и снижавање цена услуга у овој области.

Такође, прописивање платног рачуна са основним услугама је представљало значајан проблем, јер је приступ платном рачуну и савременим платним услугама постао предуслов за потпуно учешће у економском и друштвеном животу с обзиром на то да се употреба готовог новца убрзано смањује.

Платни рачун са основним услугама до сада није био прописан у позитивном законодавству Републике Србије. Према постојећој пракси, свака банка може да одреди које ће услуге пружати својим корисницима у оквиру тзв. пакета основних услуга у вези с платним рачуном. У том смислу, ради уједначавања праксе и веће транспарентности за крајње кориснике, предлаже се по први пут да се изричито пропише шта обухвата платни рачун с основним услугама.

Дакле, све што сам напред навео значи увођење најсавременијих новчаних трансакција, односно брже и јефтиније измиривање рачуна, а платни промет ће да ради 24 сата. Животне навике се убрзано мењају, дигитализација је присутна у свим сферама друштвеног живота и све већа заступљеност електронских садржаја и услуга доводи до појаве нових очекивања и нових захтева купаца и продаваца. Навике корисника се мењају, купци желе да у сваком тренутку могу да са било ког места купе шта желе, а продавци да роба буде плаћена у најкраћем могућем року.

Применом овог закона имамо ситуацију да наша земља по први пут добија платни систем који ради 24 сата дневно, сваког дана у недељи. Тачније, нема недоступних трансфера новчаних средстава и омогућено је да сви учесници у систему буду у обавези да омогуће константну доступност услуге. Могућност да учесник буде недоступан у току дана није предвиђена, јер би то значајно утицало на поверење корисника у систем.

Морам још да нагласим да се кроз примену овог закона остварују главни циљеви, а то је да се на тржишту уведу савремени платни сервиси, односно електронски новац и да се кроз повећање конкуренције утиче на унапређење квалитета постојећих платних услуга и снижавање цена тих услуга за кориснике, односно становништво и привреду, као и да корисници платних услуга буду заштићени.

Не могу да се отмам утиску да су министар Ђорђевић и гувернер госпођа Јоргованка Табаковић прошлог петка својим знањем (и само знањем!) одржали лекцију и разоружали своје, назовимо их, критичаре, пар њих који стално критикују и дискутују без обзира на то да ли су за то компетентни или не. Тога дана било је тужно и јадно гледати их, погнутих глава, а побегли су главом без обзира. Грађани Србије су још једном тог дана добро видели ко и на који начин води државу Србију.

Сагледавајући свеобухватно ефекте овог закона, СНС ће гласати и на тај начин обезбедити правне претпоставке за његову примену. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Реч има Ненад Божић. Није ту.

Јахја Фехратовић. Није ту.

Маја Мачужић Пузић.

Изволите.

МАЈА МАЧУЖИЋ ПУЗИЋ: Захваљујем, председнице.

Поштовани министре са сарадницима, поштована гувернерко са вашим сарадницима, желим да похвалим сет закона који је данас пред нама, али не могу да се не осврнем и похвалим резултате Народне банке Србије у последњих шест година, откада сте ви, госпођо Табаковић, на њеном челу. Стабилна, ниска и предвидива стопа инфлације, стабилан

курс динара, повећање девизних резерви, свеобухватна реформа платног система, смањење референтне каматне стопе и бројне активности НБС које су умногоме утицале на позитиван привредни амбијент, који је последњих година генератор економског раста и развоја Србије.

Посебно бих похвалила активности Народне банке Србије на увођењу нових валута на курсну листу, и то руске рубље, кинеског јуана, турске лире, бугарског лева, румунског леја, што не само да је омогућило обављање трансакција овим валутама на домаћем девизном тржишту већ је умногоме допринело јачању економске сарадње и међународне сарадње уопште с овим земљама.

Осврнућу се данас на Предлог закона о међубанкарским накнадама и посебним правилима пословања код платних трансакција на основу платних картица. Поред бројних позитивних ефеката овог закона о којима смо могли да чујемо претходних дана од гувернера и министра, најзначајнији се огледа у снижавању трошкова картичних трансакција и постизању фер услова за пословање свих актера укључених у плаћања на основу платних картица.

Уређењем система безготовинског плаћања и картичних трансакција омогућиће се веће поверење грађана у платне картице, а самим тим и учесталије коришћење платних картица, што ће у крајњем циљу дати бројне позитивне ефекте. По мени, можда су најважнији смањивање сиве економије и примена пословних иновација и вишег степена дигитализације у банкарском систему. Бројни инструменти које ова и претходна влада примењују у борби против сиве економије, наравно уз повећање учесталости коришћења платних картица, значиће већи прилив новца у буџет, а то ће у крајњој инстанци значити више новца за школе, болнице, обданишта, путеве, плате, пензије.

Морам да се осврнем посебно на сегмент овог закона који се односи на смањење међубанкарске накнаде као главног трошка код плаћања платним картицама. Снижавањем међубанкарских накнада и повећавањем транспарентности понуде платних картица створиће се услови за заштиту интереса малих трговаца и занатлија кроз, практично, шестоструко смањивање међубанкарских накнада са садашњих 1,2%, колико имају Виза и Мастеркард, на максималних 0,2%. То је шест пута мање.

Како је износ трговачких накнада у директној зависности од преговарачке моћи трговца, то су велики трговачки системи и ланци добијали знатно повољније понуде банака, стављајући тиме у неповољнији положај мале трговце, занатлије, мале радње који су тако били дестимулисани за прихватање платних картица. Смањивањем међубанкарских накнада створиће се услови за ширење прихватне мреже за платне картице и повећање употребе платних картица на продајним

местима код малих радњи, малих трговаца, занатлија, што ће у крајњем ефекту имати позитиван утицај на потрошњу, снижење цена, смањење сиве економије и бројне друге позитивне макроекономске последице.

Бројни су позитивни ефекти овог и осталих закона који су данас на дневном реду и могли бисмо још пуно тога да говоримо о њима, али потрудићу се да оставим време колегама да и они дискутују о томе.

Поштовани, сигурна сам да ће законска решења која су данас на дневном реду допринети бољем и квалитетнијем животу грађана Србије, па ћу стога заједно са колегама из Посланичке групе СНС у дану за гласање подржати сет закона који сте нам предложили. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Реч има Жарко Богатиновић.

Изволите.

ЖАРКО БОГАТИНОВИЋ: Захваљујем, председавајућа.

Поштована гувернерко Народне банке госпођо Табаковић са сарадницима, поштовани министре Ђорђевићу са сарадницима, даме и господо народни посланици, на дневном реду је врло значајан Предлог закона о изменама и допунама Закона о платним услугама, још један закон који представља наставак политике ове парламентарне већине и Владе, политике заштите грађана од непотребних и наметнутих трошкова, политике које се показала успешном на нашем путу ка дефинитивном оздрављењу економије, ка финансијском јачању грађана, као и оснажењу грађана у уговорним односима са финансијским институцијама, које у протеклом периоду нису увек наступале у доброј вери и на тржишним основама.

Нажалост, током периода од 2000. до 2012. године политика која је вођена није била у интересу грађана, већ у интересу финансијских центара моћи, којима су грађани били на последњем месту. То су наши грађани препознали, тако да су на последњим изборима кључни креатори политике у протеклом периоду, од 2000. до 2012. године, остали испод цензуса, а политика коју воде Александар Вучић и СНС добила је рекордну подршку у послератној историји вишепартијског система у Србији. Зато сматрам да треба говорити о ономе што је рађено у време претходног режима из једног важног разлога – просто, да се такве ствари више никада не понове.

Наши суграђани су били директно пљачкани, али суптилно, по закону, намерно или незнањем, али увек погрешном политиком претходног режима и руководства НБС до 2012. године. Политиком високе референтне каматне стопе, која је 2012. године износила чак 11,75%, креирао се пословни амбијент идеалан за шпекулације и улазак врућег новца у земљу, чији циљ није био да се пласира српској привреди и грађанима, већ да профитира на високој каматној стопи, а то је трошак

који су плаћали грађани. То је трошак који је, уз друге узроке, доводио земљу на ивицу банкротства.

Разлози за такву политику су често разумљиви, а на наше питање због чега су народне банке преливане светским финансијским центрима, одговарано је да је све било по закону. На наше питање да ли је то морално, одговарали су да су морали. Али нити су морали, нити је било морално. У питању је била пљачка народа.

Овако је то изгледало за обичног грађанина до 2012. године. Ако је наш суграђанин, пре 2012. године, коначно успео да добије посао и отишао у банку, банке су му нудиле камате и до 20%. Банкама је било свеједно да ли ће пласирати, јер је Народна банка Србије водила политику високе референтне каматне стопе па су банке добијале високи профит не радећи ништа, само пласирајући новац НБС. Дакле, наш суграђанин, када би подигао кредит, на сто евра главнице плаћао би на крају 38 евра камате месечно. Данас је могуће задужити се динарским кредитом и по каматној стопи до 5%. Када наш суграђанин данас оде у банку, добије исти кредит и на сто евра главнице плати 11 евра. Математика је егзактна наука, а економски закони су неумољиви.

Питање за све стручњаке – ко је грађанима крао 28 евра месечно, или 3.000 динара, до 2012. године? Ко му је узимао целу плату годишње? Зашто је Народна банка Србије под контролом претходног режима новац преливала банкама?

Ако неко пита какве ово везе има са платним услугама, одговарам – и те како има. Један извор екстрапрофита је ускраћен банкама овим законом, више не могу да деру кожу грађанима зеленашким каматама. Камате полако али сигурно постају исте као и у земљама ЕУ.

Дакле, поновићу, екстрапрофит су банке изгубиле јер је НБС од 2012. године почела да ради у интересу грађана. То је чињеница, то су бројке и то је новац који остаје грађанима, који не иде у банке. Инфлација је са 12,9% смањена на краткорочних 2,5% или дугорочних 3%. За кога ово није историјски успех? То је стабилност цена и курса, која омогућава привреди да планира, да се не бави курсом и шпекулацијама већ да производи нову вредност. То је стабилност која омогућава грађанима да се задужују по ниској каматној стопи и да им рата не расте. То је стабилан курс, који је у интересу привреде и грађана, а не шпекуланата.

На крају долазимо до закључка да је Народна банка Србије дала овај предлог у скупштинску процедуру *right in time* (или тачно на време), јер је време да се грађанима укаже на замке код разних провизија и накнада, да се оне законски доведу на фер ниво и да се банке боре за поверење грађана квалитетом и пословањем у доброј вери, а не замкама за хватање грађана и узимање њиховог тешко зарађеног новца.

Поштована гувернерко, посланички клуб СНС ће овај закон и све остале из сета ових закона свакако подржати у дану за гласање. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Реч има народни посланик Ана Чарапић.

Изволите.

АНА ЧАРАПИЋ: Захваљујем.

Поштована гувернерко Табаковић са сарадницима, поштовани министре Ђорђевићу са сарадницима, даме и господо народни посланици, пред нама је данас сет законских решења која су у потпуности у складу са циљевима НБС, а то су очување ценовне стабилности и очување и јачање финансијског система Републике Србије.

Госпођо Табаковић, ви сте први гувернер Народне банке од 1992. године који има свој пун мандат, без прекида, а то за грађане Србије значи да шест година заредом имамо макроекономску стабилност. Грађани Србије шест година заредом имају и монетарну и финансијску стабилност.

Када је у питању монетарна стабилност, о томе сведочи ниска и стабилна стопа инфлације али и поверење у домаћу валуту. Наша стопа инфлације у априлу износила је 1,1%, што је испод доње границе очекиваног, а за први квартал 2018. године стопа инфлације била је 1,4%. Дакле, поверење наших грађана у домаћу валуту се у потпуности вратило.

Када је у питању претходни режим, стопа инфлације је била 12,9%. Свако њихово повећање пензија у предизборним кампањама гурало је инфлацију напред. Ми смо имали привреду која је била нестабилна, која није могла да одговори на пораст тражње изазван повећањем зарада, тако да је једини одговор привреде био пораст цена, а то је основно правило у економији. Још горе су живели они грађани који нису имали никаква примања или су имали примања без икаквог повећања. Због раста индекса цена грађани су живели све горе и горе.

Данас је много другачије. Данас повећавамо и пензије и плате како бисмо подстакли привреду да више производи, да шири обим производње али и да отвара нова радна места.

Када је у питању девизни курс, изнећу само један податак који говори више од било које речи. На дан 1. јуна 2018. године, када је почела расправа у начелу о сету законских решења која су на дневном реду, девизни курс је износио 118,16 динара. Године 2012. на исти тај дан званични средњи курс износио је 117,28 динара, а 1. јуна 2008. године званични средњи курс је био 82,47 динара за један евро. Подаци све говоре. За само четири године, од 2008. до 2012. године, они су имали повећање званичног средњег курса за 34,81 динар, а ми за шест година за 88 пара, значи мање од једног динара. То говори о нашој макроекономској

и монетарној стабилности, и о њиховој. Њихова брига о грађанима Србије била је никаква.

Ми данас имамо и финансијску стабилност. То говори да све финансијске институције и банке добро функционишу и пажљиво воде рачуна о новцу.

Народна банка Србије је својим мерама створила услове за одржив привредни развој али и за отварање нових радних места. Уз макроекономску стабилност ми данас много лакше доносимо крупне одлуке и размишљамо о својој будућности.

Када су у питању стране директне инвестиције, данас имамо највећи прилив страних директних инвестиција од свих земаља у окружењу. То говори да имамо макроекономску стабилност, да смо сузбили сиву економију и корупцију, затим, да имамо стабилан правни оквир, да имамо мир и безбедност у оквиру граница Републике Србије и да смо спровели дигитализацију и да много, много брже издајемо грађевинске дозволе.

Данас је прилив страних директних инвестиција, у 2018. години, процењен на 2,6 милијарди евра, што је много добар резултат, а то је успех мера и политике одговорне Народне банке Србије. Стране директне инвестиције су извозно оријентисане, што значи да нам је дефицит текућих рачуна у потпуности покривен страним директним инвестицијама. Забележен је чак и раст портфолио инвестиција за петогодишње и десетогодишње државне хартије од вредности, што значи да се вратило поверење у макроекономски систем Републике Србије.

Осим што имамо значајно већу профитабилност привреде, а све те услове нам је омогућила Народна банка Србије својим мерама и одговорном политиком – позитивна кретања на тржишту рада, бољу наплату пореза, суфицит у буџету – ми смо данас повећали конкурентност наше привреде. Прерађивачка индустрија је остварила раст у првом кварталу што се тиче извоза за 12,4%. Готово четрнаест сектора од укупно двадесет шест сектора из области индустрије бележи двоцифрену стопу раста.

Када је у питању увоз, и ту имамо раст, али структура увоза нам је побољшана. Данас увозимо репроматеријал и опрему. Дефицит који се јавља у потпуности је покривен, понављам још једном, страним директним инвестицијама.

Кажу да нам је исто учешће јавног дуга у БДП-у, морам да кажем да је наш БДП данас дупло већи од њиховог. Ако је њихов био двадесет милијарди евра, наш је четрдесет милијарди евра. То значи да ми данас радимо дупло више како би грађани Србије живели боље, ако само посматрамо БДП. Ако посматрамо остале параметре и структуру осталих параметара, радимо вишеструко више како би грађани Србије живели

боље. Да ли сопствени динар или позајмљен евро, улажемо у инфраструктуру и у инвестиционе пројекте, а то се у буџет Републике Србије вишеструко враћа, што значи да ћемо и у наредном периоду имати раст БДП-а.

Данас је Република Србија отпорна на све екстерне потресе и негативне глобалне утицаје зато што имамо побољшања у структури наше привреде. Данас трошимо онолико колико зарађујемо, а кредите бившег режима отплаћујемо из сопствених средстава. Не задужујемо се поново, као што су они некада радили.

Народна банка Србије је банкар државе, а наша Народна банка је и те како добар банкар. У име Српске напредне странке захваљујем вам се и честитам вам, госпођо Табаковић, али и свим члановима Владе Републике Србије, на оствареним фантастичним резултатима у претходном периоду. Не сумњам да ћете и у наредном периоду постићи још боље резултате и желим вам успешан рад.

Посланичка група СНС ће подржати сет свих законских решења која су на дневном реду зато што сва законска решења штите права и интересе наших грађана у савременом свету. Захваљујем.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Реч има народни посланик Милорад Мирчић.

Изволите.

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Даме и господо, ми већ други дан расправљамо о предлозима које су нам предочили Народна банка Србије и ресорно министарство за привреду. Наравно, Народна банка Србије предлаже нешто што је стандардизовано у ЕУ, предлаже начине и системе плаћања. Међутим, десило се нешто у међувремену, током ова два дана, што доводи у питање да ли је уопште исправно размишљање у овом правцу који предлаже Народна банка Србије.

Народна банка Србије предлаже да се различитим агрегатима може вршити плаћање како би се кеш новац што више повукао из оптицаја и на тај начин донеле уштеде. Али наш колега Мехо Омеровић потрудио се да измисли нов начин плаћања. Отишао је у Франкфурт, покрао робу, показао дипломатски пасош и на неки начин платио робу. Значи, картице и све се доводи у питање, најбоље да ви то украдете. Украо кармин, украо парфем, украо крему, стиснуо се за стомак, рекао да је добио пролив и дао дипломатски пасош и на тај начин довео у питање реалност ових пројеката, што је реално за размишљање. Битно је да имате дипломатски пасош и да се зовете Мехо Омеровић. То је најбитније.

Али да се вратимо овим темама. Наиме, овде нам Министарство за привреду предлаже неко усклађивање када је у питању Закон о стечају. Овде је свима јасно да је стечајни поступак, у ствари, поступак који се

спроводи после „умрлог“ предузећа или у привреди неког органа. Тако после покојника највише профитирају они који имају увид у то колику је имовину имао, да ли је то у оставинској расправи онај судија који води оставинску... Али овде нам предочавају да су један од главних проблема гаранције које је требало уклопити с овим предлозима Народне банке Србије. Није, проблем су стечајни управници.

Стечајни управници су лица која намерно, у највећем броју случајева, одуговлаче са стечајним поступком. Он траје унедоглед, у бесконачност, како се то каже. Сведоци смо да је бивши министар Радуловић био један од стечајних управника који може да се похвали да је међу рекордерима. У четрнаест предузећа је био стечајни управник. Рачунајте, господо, да је у просеку имао по хиљаду евра у сваком предузећу, месечно је приходовао 14.000 евра. Зашто би се њему журило да спроведе до краја стечајни поступак? О томе треба размишљати.

Знате, безброј је случајева где се у стечајном поступку продају машине, опрема која вреди десетине милиона евра, продају се за тепсију рибе. У том правцу треба размишљати како спречити појединце и како ограничити утицај таквих појединаца када је у питању стечајни поступак.

Што се тиче предлога Народне банке Србије, овде имамо предлог да се укине Управа за контролу и да убудуће тај посао обавља Извршни одбор, на чијем челу је гувернер Народне банке. Ево нечега што није само след онога што се дешава и што је тренд у функционисању светских односно европских банака, него оно на шта смо ми српски радикали указивали. Указивали смо уредно на сваком Одбору за финансије да треба санкционисати оне који су у прошлости на било какав начин били умешани у криминалне радње.

Управник за контролу банака је био Ђорђе Јевтић. Ђорђе Јевтић је, онима којима није јасно, човек који је најпознатији по томе што је био у принудном органу за санкционисање стања у „Металс банци“. Он и Срђан Петровић. Колико се сећам, Јоргованка, њих двојица су били испред Народне банке Србије. Тада је Јелашић био гувернер. Ток ствари, односно редослед ствари које су се дешавале у „Металс банци“ најбољи је пример када се жели сликовито приказати како се пере новац.

Како се новац који се заради продајом дроге, у овом случају Шарић (како је то Јоргованка рекла, имамо притисак због тог случаја), претвара у нешто што је потпуно легално и легитимно на тржишту? Тако што нађете банку, притом, саветодавац вам је Млађан Динкић, а реализатор тога је Јелашић и, као гувернер банке, постави принудну управу у банку. Та банка нађе сведока-сарадника Милета Јерковића, који је доказани криминалац, преварант, купи некретнине, купи земљиште, уз гаранцију „Металс банке“. „Металс банка“ се ликвидира, дође се до имовине којом располаже

хипотекарно „Металс банка“, а то су огромна имања, огромне површине пољопривредног земљишта.

Каква је санкција? Санкција је та што се укидањем Управе за контролу аболира човек који је био један од најодговорнијих. И сам у судском процесу признаје да није хтео потписивати нека документа јер је знао да су противзаконита. Али није подносио оставку. Једноставно, укидањем овог ресора аболира се човек, остаје на слободи. Да не говоримо о Јелашићу, Динкићу, већ препознатљивим људима.

Што се тиче предлога који нам предочава Народна банка Србије, да се у делу где се забрањује рад са истом или сличном делатности предвиђа да се за лице коме престане функција у Народној банци у наредних шест месеци исплаћује 80% надокнаде, то је сасвим исправно размишљање. Због битности и поверљивости података којима располаже то лице, треба можда размишљати о томе да се направи неки преседан, у зависности од тога на којој је функцији. Рецимо, ако гувернер буде смењен, да то буде дужи период од шест месеци, а то је годину дана.

Не говорим ово због актуелног гувернера, о томе ћемо разговарати кад буде избор, него говорим због Јелашића, који се шета по Мађарској, а након пар месеци је одмах своје услуге почео да даје, уступа другим банкама, што је законом забрањено. Из тог разлога предлажем.

На крају крајева, ако је у питању критеријум по коме се бирају сарадници гувернера Народне банке, онда ту имамо колизију, господо: имамо вицегувернера Диану Драгутиновић, која је раније била министар, а раније гувернер Народне банке, а знамо да је потпуно другачију економску односно монетарну политику заступала.

(Председник: Захваљујем, посланиче, време сте потрошили.)

Како то да нико није приметио да је она у супротности са својим ставовима? Хвала вам.

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем.

Реч има Иван Манојловић.

ИВАН МАНОЈЛОВИЋ: Захваљујем, госпођо председавајућа.

Уважени господине министре са сарадницима, поштована гувернерко са вашим сарадницима, драге колеге народни посланици, пред нама се налази читав сет предлога закона за које, као и моје колеге из СНС-а, сматрам да су изванредни.

Чули смо малопре нешто везано за стечај, што је иначе дефинисано једним од ових предлога закона. Мој колега је рекао да стечај подразумева мртво предузеће, и јесте донекле у праву, јесте тако било у време владавине оног „жутог предузећа“. Можда су већ била у старту осуђена предузећа као мртва захваљујући онаквом односу према самим предузећима.

Од доласка Српске напредне странке на власт показали смо да чак и стечај не мора да буде нужно зло по предузеће. Тако у Крушевцу, одакле ја данас долазим, имамо једно предузеће, „Бранко Перишић“, са веома дугом историјом, које је добрим вођењем од стране стечајног управника тренутно дато у закуп једној приватној фирми из Београда. Надам се да ће та фирма, или нека друга, како год то буде дефинисано тендером, да буде власник овог предузећа и да на тај начин буде сачувано од пропасти.

Данас је – ето, и мој колега је то рекао – много лакше дискутовати о њима, јер су финансије нека област коју дефинишу опипљиви показатељи. Знате, веома често смо овде у прилици, бар у пленуму, да чујемо различита мишљења, па, да не банализујем, али да се некоме нешто допада или не допада, да је некоме нешто лепо или није, али барем су ту финансијски показатељи јасни. Сви подаци су транспарентни и упоредиви и самим тим не остављају готово никакав простор опозицији за неки политички маркетинг. Можда то они данас схватају, можда неки не, засигурно не. И, госпођо Табаковић, дефинитивно сте их ви разоружали вашим добрим и одличним резултатима, а политика Александра Вучића дефинитивно је довела до тога да данас једноставно немају никакве аргументе. Ето, видимо и данас присуство доброг дела опозиције овде у сали.

Али, зарад грађана Србије, у првом кварталу 2018. године остварен је суфицит буџета Републике Србије у износу од 6,5 милијарди динара. Реалан раст бруто домаћег производа, такође у првом кварталу 2018. године, у односу на исти период прошле године износи 4,6%. Спољнотрговинска размена у првом кварталу износила је 11,95 милијарди евра, што је за 10,9% више у односу на 2017. годину.

Србија је по свим овим економским показатељима заиста неприкосновени лидер на Балкану, али је, на срећу, поново и део света, не само по географској припадности већ смо се заиста на адекватан начин придружили. До 2012. године били смо на маргинама свега, осим што смо, нажалост, били у централном фокусу када су нека ратна дешавања и збивања била у питању.

Грађани Србије, они који су некада били заборављени управо од те претходне власти, која је некако, ваљда на њима демократски својствен начин, аутоматским пушкама заузимала Народну банку Србије... Данас са поносом ви, госпођо Табаковић, седите овде, и ми као народни посланици, али верујем да су и сви грађани Србије поносни на овако добре резултате целокупне Владе Републике Србије, јер то доноси бољитак њима. И, оно што стално желим да истакнем овде јесте да је ова влада влада која коначно, од 2012. године наовамо, ради у интересу грађана Републике Србије.

Ови предлози закона који су тренутно на дневном реду доведиће до снижавања трошкова платних картица, заштитиће кориснике тих картица, смањиће ризик корисника када не постоји кривица ни корисника платног система ни пружаоца таквих услуга на један знатно прихватљивији ниво по самог корисника; биће нижи оперативни трошкови пословања. Да не набрајам даље, толико тога позитивног има у овим предлозима закона да не бих желео да својим колегама одузmem превише времена. Дефинитивно, на макроекономском нивоу Србија стоји изузетно добро и спремни смо да се суочимо и са изазовима који нам долазе и ван Републике Србије. Управо због те стабилности динара данас имамо изузетно велики прилив страних инвестиција у земљу.

Ставили сте по страни у фокус и монетарну политику Републике Србије с обзиром на то да је релативно постигнута стабилност динара па данас људи не морају да трче у банку одмах кад приме плату не би ли заменили ту плату у неку страну валуту. С друге стране, то омогућава и привредним субјектима да дугорочније планирају своје пословање овде.

Народна банка заиста добро ради и тај позитиван осећај који имају сви грађани Србије и позитиван ефекат који у крајњој мери доводи до свега јесте један свеобухватни резултат, почевши од председника Републике преко осталих министарстава која су укључена у креирање овакве целовите слике.

Бруто девизне резерве такође су за сваку похвалу јер су знатно повећане, као и резерве злата Републике Србије. Желим да то грађани Србије знају зато што то говори да могу да буду спокојни и сигурни у овакву владу, да могу да буду сигурни у Народну банку Србије.

За оне политичке опције којима је ово можда недовољно, нека се сами запитају какав је њихов изборни резултат на изборима, зашто је он пропорционалан и еквивалентан кретању инфлације у Републици Србији, која је иначе са двоцифрених нивоа у 2018. години доведена на ниво испод два посто.

Ми из Српске напредне странке врло радо ћемо подржати ове предлоге закона и надам се да ћете нас у неком скоријем периоду обрадовати још бољим резултатима. Хвала пуно.

ПРЕДСЕДНИК: Хвала.

Љупка Михајловска. Није ту.

Реч има Снежана Пауновић.

СНЕЖАНА ПАУНОВИЋ: Захваљујем се.

Поштована председнице, уважена гувернерко, поштовани министре са сарадницима, најпре се извињавам због свог промуклог гласа, пошто ћу прехлађена данас говорити, али је процена била да је важно говорити о овим законима и занемарићу тај тон који неће бити баш пријатан.

У својој дискусији ћу се осврнути на два важна закона из области привреде, то су Предлог закона о изменама и допунама Закона о привредним друштвима и Предлог закона о изменама и допунама Закона о стечају, не зато што мислим да су остали закони мање важни, него зато што је гувернерка у протекла два дана кроз своје уводно излагање али и кроз одговоре на питања посланицима заиста објаснила мотив, суштину и разлоге због чега се ови закони доносе. Ја се захваљујем и у име Посланичке групе СПС кажем да ћемо свакако гласати за предложена законска решења.

Предложене измене и допуне Закона о привредним друштвима доносе много новина које би требало да допринесу побољшању целокупног привредног амбијента, а Србија истовремено усваја правни систем ЕУ из области корпоративног права, чиме се испуњавају и услови из преговарачког Поглавља 6 које се тиче права привредних друштава за приступање Европској унији.

Предложене измене треба да обезбеде бољу заштиту права мањинских акционара, уз истовремено увођење електронских сервиса као што су електронски потпис и електронски печат. То би требало да омогући и бржу и јефтинију комуникацију између државних органа и привредних друштава пре свега.

Посебна пажња посвећена је положају мањинских чланова и акционара, јер је степен заштите њихових права идентификован као једна од највећих слабости нашег правног система, што је и у извештају о конкурентности Светског економског форума за период 2016–2017. године јасно приказано, јер је Србија по овом критеријуму чак на 134. месту.

Актуелни Закон о привредним друштвима садржи одредбу према којој оснивачким актом може бити предвиђено да мањински члан, без обзира на поседовање удела, нема нити један глас у скупштини друштва. Овим предлогом измена ова велика правна празнина се отклања и пружа извесна заштита мањинским члановима, у смислу да морају имати најмање један глас.

Такође, предвиђени су нижи прагови за сазивање седница друштва с ограниченом одговорношћу као и за предлагање дневног реда скупштине друштва с ограниченом одговорношћу, док су виши прагови предвиђени за тзв. *squeeze out*, односно за принудно истискивање мањинских акционара из власништва.

Нови закон обезбедиће већу транспарентност пословања у корист мањинских власника, као и извесније рокове за исплату дивиденде акционарима. Поред стратешког, очекује се да ове измене и допуне буду и од практичног значаја за стварање повољнијег пословног окружења и

даљег развоја привреде у Србији, а свакако ће утицати и на бољи рејтинг Србије на Дуинг бизнис листи Светске банке.

Када је у питању стечајно законодавство, морамо рећи да је у претходних осамнаест година оно претрпело бројне и честе измене, што је на неки начин стварало несигурност и нестабилност и стечајних дужника и стечајних поверилаца. Овим Предлогом закона о изменама и допунама Закона о стечају треба да се допринесе стабилизацији законског оквира, а тиме и ефикаснијим стечајним процедурама. Пред нама је неколико значајних измена које унапређују овај законодавни оквир.

Наиме, овим изменама се пре свега усаглашавају законска решења са одредбама Закона о финансијском обезбеђењу, и то када је у питању намирење потраживања поверилаца по основу посебне врсте уговора, а то су уговори о финансијском обезбеђењу. Усаглашена решења у ова два закона треба да створе ефикасан нормативни оквир за извршавање обавеза по овим уговорима.

Једноставним речником, ради се о стварању услова за повећан степен намирности поверилаца, и то пре свега тзв. разлучних поверилаца, оних који имају зајмове обезбеђене залогома или хипотекама. То су углавном пословне банке код којих су предузећа узимала хипотекарне и друге кредите, које тешко наплаћују своја потраживања. Међу повериоцима су и радници и друга предузећа, али и држава, тако да су због неефикасних и дуготрајних стечајних поступака апсолутно сви на губитку.

Такође, дуготрајним стечајима обезвређује се имовина предузећа и на крају се она углавном продају у бесцење. Углавном се из стечаја купује имовина, грађевинско земљиште и зграде. Оно што је неспорна чињеница, нажалост, јесте да се ретко које предузеће извуче из стечаја и оживи.

Морам да скренем пажњу на период после 2000. године када су стечаји проглашавани преко ноћи, чак и без предстечајних поступака, који су по тадашњем закону били обавезни. Последице таквих, често незаконитих, стечајева привреда Србије трпи и данас. Бројна предузећа, раније друштвена, чији су стечајеви започети још после 2000. године још увек су у стечају и тако пропадају. Многа су из стечаја приватизована за мало пара. Стечајна већа и стечајни управници који годинама воде и спроводе стечај често продају имовину како би подмирили трошкове стечаја. Не смемо да заборавимо да у оваквим условима радници остају најчешће кратких рукава, без исплаћених зарада и свих осталих потраживања. Спорови поверилаца трају дуго. Све то претвара се у један зачарани круг који производи негативне ефекте и по привреду, и по раднике и по повериоце.

Други разлог за измене Закона јесте ефикаснији и бржи стечајни поступак над предузећима која испуњавају услов за покретање стечајног поступка, као и повећање степена намирења поверилаца.

Истина је и евидентно је да се последњих година време вођења стечајних поступака скратило. По дужини трајања стечаја Србија се у 2017. години налазила на 47. месту Дуинг бизнис листе Светске банке за регион у који смо сврстани. У просеку, поступци активних стечаја трају око четири године, док у Србији има стечаја од по двадесетак година. Тако имамо недовршени стечај четири државне банке који је отворен још почетком 2002. године, а које данас располажу великом непокретном имовином и новчаним средствима и нису за ликвидацију.

То је истовремено и захтев Светске банке и ММФ-а, јер смо, нажалост, познати по вишегодишњим и вишедеценијским стечајима, у којима се имовина стечајних дужника руинира и пропада а да стечајни повериоци веома често нису намиреени иако има средстава у стечајној маси.

Према степену намирења поверилаца, нажалост, спадамо у ред неефикасних стечајних поступака. Тек око једне трећине поверилаца се намирује из стечајне масе. Један од разлога јесте управо и чињеница да сам стечајни поступак „поједе“ значајан део средстава предузећа у стечају. Према неким подацима, чак 20% имовине и средстава потроши се за неефикасне и дуготрајне стечајне поступке. Како подаци говоре, највећи проценат великих поверилаца намири се од стечајних дужника где је за стечајног управника постављена Агенција за лиценцирање стечајних управника.

Наравно, да би стечајни поступак био ефикаснији, потребно је да и правосудни систем буде ефикаснији. У разним периодима стечајни поступци су вођени по различитим законима о стечају, а дуготрајни парнични поступци само продужавају стечајне поступке.

Према неким статистичким подацима, води се укупно 2.096 активних стечајева, од чега је шездесет старије од десет година.

Има, дакле, доста разлога да стечајне поступке учинимо ефикасним, да се не би руинирала имовина, нити било ко био оштећен. Верујем да ће предложене измене разрешити ове проблеме и из ових разлога Посланичка група СПС у дану за гласање подржаће све предложене законске промене. Хвала.

ПРЕДСЕДНИК: Захваљујем.

Реч има Љиљана Малушић.

ЉИЉАНА МАЛУШИЋ: Хвала, председнице.

Поштована гувернерко са сарадницима, уважени министре са сарадницима, ми данас имамо сет закона из НБС, међутим, зарад јавности

и истине, морам да кажем истину, а то је да 31. децембра дуг Републике Србије није износио, као што каже мила нам опозиција, четрнаест милијарди евра, него скоро дупло.

Ја ћу вам сада таксативно набројати зашто и како. Пре свега, на курсним разликама остварили су минус од три милијарде; камате за кредит које ми плаћамо, које смо платили, јер су узимали кредит по 7% и 8%, четири милијарде евра; фирме у реструктурирању, три милијарде евра (ми смо то укинули); затим, пресуде неплаћене војним пензионерима, двеста милиона евра, које је Република Србија из буџета платила 2017. године. Затим, гаранције за кредите јавним предузећима, четиристо милиона евра, нема више тога.

Данас дуг износи двадесет четири милијарде, а њихов дуг је 2012. године износио двадесет седам милијарди, то је истина. А то – четрнаест милијарди, то је само званичан дуг у том моменту, што се буџета тиче. Кад вам дођу међународне институције, оне не кажу само да видимо тај дуг, него сав дуг који Република Србија има. То је сав дуг – двадесет седам милијарди евра, а данас дуг износи двадесет четири милијарде евра.

Године 2015. дуг је био 77% БДП-а, а данас је 59,6% БДП-а. Као што рекоше моје уважене колеге, господин Арсић и господин Ковачевић, то је историјски резултат. Браво за Владу Републике Србије, браво за вас, госпођо! О вашој компетенцији и знању не бих говорила, јер би ми требало много, много времена. Уосталом, грађани Србије су то препознали и наградили; морам да причам мало и томе.

Али оно што бих рекла, ми смо данас на Дуинг бизнис листи са 97. места дошли на 43. место. То значи да грађевинске дозволе издајемо за тридесет дана, а некад је требало две године. Затим, изграђено је деведесет фабрика, запослили смо преко 180.000 људи. Они 2008. године отпустили 400.000 људи, незапосленост 27%. А ми – ниједан грађанин Републике Србије није отпуштен, напротив, добар социјални програм, преквалификација и, напоскон, природни одлив, односно пензионисање.

Оно што бих још истакла јесте да инвестиције на годишњем нивоу износе 2,6 милијарди. У преговорима смо, то сам чула од наше премијерке, још са тридесет фабрика. Ако се реши Бор, онда смо ми земља за пример.

Треба рећи, да се не заборави, да смо вратили све дугове, део дуга њиховог, све камате. Притом, ми узимамо такође кредите, са по један и два процента, па је од капиталних инвестиција отворен „Београд на води“, највеће градилиште у Европи, Коридор 10 се завршава, ради се Коридор 11, градимо брзе пруге, градићемо метро. Напоскон, после седамдесет година приче у празно, градиће се и метро. Градимо станове за Војску, Полицију, БИА, вредност посла – милијарду евра, биће изграђено преко

10.000 станова. Ревитализована је „Ер Србија“, Железара Смедерево, шта рећи. А о вашим резултатима, па, ваљда би ми требало сат времена.

Немам више времена, госпођо Табаковић, сати, не сат времена, желим вам личну и професионалну срећу. Српска напредна странка ће у дану за гласање подржати све предлоге ових закона. Хвала вам.

ПРЕДСЕДНИК: Реч има Милија Милетић.

Изволите.

МИЛИЈА МИЛЕТИЋ: Захваљујем се, председнице Скупштине.

Уважени министре господине Ђорђевићу, уважена гувернерко госпођо Табаковић, колеге посланици, грађани Србије, ја сам Милија Милетић, долазим из Сврљига, то је најлепша општина у Србији, која се налази поред града Ниша, а то је најлепши град у Србији. Иначе, ја сам представник Уједињене сељачке странке, а изабран са листе СНС – Александар Вучић.

Ја ћу и данашњег дана, као и раније, подржати сет свих ових закона. Сетимо се шта је било пре десет-дванаест година, када је већи број наших људи, радника, земљорадника на одређене преваре узимао кредите. Са тим кредитима се сада дошло у дубиозу, сад извршиоци долазе код њих и узимају им станове, што није добро. То је нешто што никад више не смемо дозволити да се понови.

Са овим сетом закона имамо могућност да добијемо јефтиније кредите, са мањом каматом, да све буде транспарентније и, коначно, да наш човек који жели да узме кредит види шта узима и колико треба да врати. То је одлично.

Имамо овде и два зајма, верификацију два зајма, везано за развој здравства, то је 25.000.000 евра, и за развој и стабилизацију државних институција, односно Железнице, Националне службе за запошљавање, „Путева Србије“, где има 140.000.0000 евра. Ја очекујем да ћемо коначно, када Скупштина то дозволи и та средства уђу у функцију, имати могућност да завршимо оно што смо говорили раније, када је ту са нама била потпредседница Владе госпођа Зорана Михајловић. Очекујем да ћемо тада... Већ се ради на завршетку пруге која иде од Сврљига, преко Књажевца, Зајечара, према Неготину и Прахову, кренуло се да се ради са друге стране, а очекује се да ће у наредном периоду бити могућности да се ради реконструкција пруге од Сврљига према Нишу, преко Сврљишког Тимока. Очекујем да ће та могућност бити велика шанса да се развије пруга, односно железничка инфраструктура.

Што се тиче ових зајмова, још нешто је врло битно за нас, везано за домове здравља, где постоји могућност да се уложи кроз ову позајмицу. Очекујем да ћемо ту имати могућност да се за мале домове здравља, као што су домови здравља у Сврљигу, Гацином Хану, Белој Паланци и тим

малим општинама, кроз та средства обезбеде одређени смерови односно потребе, као што је интерниста, као што је хитна помоћ, као што је обнова одређених домова здравља, јер то је стварно потребно да се уради за те наше мале општине.

Иначе, ја ћу сада говорити, ту је са нама министар Ђорђевић, јер, ево, уназад неколико дана по први пут је дата могућност да се преко Министарства за рад и социјалну политику обезбеде средства и обезбеђена су средства за наше жене које живе на селу, имају сада по 10.000 накнаду за наредних годину дана. То је први пут, тога досад није било. Уважени министре, ја вам стварно честитам, то је стварно било потребно. По први пут је препозната наша жена на селу.

Још једном, ја ћу као посланик Уједињене сељачке странке, изабран са листе Српске напредне странке, гласати за све ове предлоге закона зато што имам поверење у нашу владу, имам поверење у вас, гувернерко, а посебно поверење имам, највеће поверење имам у нашег председника Александра Вучића.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Верољуб Арсић): Захваљујем.

Сагласно члану 27. и члану 87. ст. 2. и 3. Пословника Народне скупштине, обавештавам вас да ће Народна скупштина данас радити и после 18 сати због потребе да Народна скупштина што пре донесе акте из дневног реда ове седнице.

Сада реч има гувернер госпођа Табаковић.

Изволите.

ЈОРГОВАНКА ТАБАКОВИЋ: Захваљујем.

Ја ћу врло кратко пошто је госпођа Љиљана Малушић говорила о броју запослених и врло лепо образложила шта је то подигло квалитет наших односа са међународним финансијским институцијама, оно сакривено испод тепиха, па испод црте, па ванбилансно, а шта је то у ствари данас. Желим само један податак да допуним: број запослених за мање од три године износи 176.000, новозапослених 176.000. И није промењена методологија. Прича да онај ко се једног дана евидентира као запослен, па ми то сада нешто... Значи, анкета о радној снази, апсолутно иста, важила је тада, важи и данас. Податак којим се посебно поносимо јесте да данас у приватном сектору ради преко милион и по запослених.

Младој колегиници Ани, која се тако лепо припремила, али и колегиници која је одсутна, имам једну молбу. Могу ја са својим тимом, а заиста радимо много, да будем не знам колико посвећена и да имам знања и искуства, без координације монетарне и фискалне политике коју је установио Александар Вучић као премијер и без тих истих односа према грађанима Србије (зато само ово истичем, број запослених) не бисмо ми били у стању да урадимо ништа.

Једна рука људског организма је половична. Србија је данас, кроз овакав однос монетарне и фискалне политике НБС и Владе, човек који корача у праву будућност и има две руке и функционише као здрав организам, не трчећи, већ ходајући стабилно у будућност, која мора да буде добра будућност за највећи број грађана Србије. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

У складу са чланом 87. ст. 1. Пословника Народне скупштине, одређујем паузу у трајању од једног сата. Са радом настављамо у 15.00 сати, дискусијом колегинице Миланке Јевтовић Вукојичић.

Захваљујем.

(После паузе – 15.00)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Верољуб Арсић): Поштоване даме и господо народни посланици, настављамо са даљим радом.

Реч има народни посланик Миланка Јевтовић Вукојичић.

МИЛАНКА ЈЕВТОВИЋ ВУКОЈИЧИЋ: Захваљујем.

Уважена гувернерко са сарадницима, колеге посланици и посланице, поштовани грађани Србије, пред нама се налази сет закона чији је подносилац НБС, као и закони чији је подносилац Министарство привреде. Српска напредна странка нема дилему и у дану за гласање подржаће све законске предлоге зато што они јесу у интересу грађана, у интересу привреде, у интересу развоја и напретка Републике Србије.

Најпре желим да истакнем да смо овде од појединих посланика различитих појавних облика „жутог предузећа“ у претходна два дана имали прилике да чујемо разне замерке. Додуше, те замерке се нису односиле на предложене законе с обзиром на то да они, изгледа, нису ни имали времена да прочитају предложене законе.

Морам да истакнем да су критике долазиле и од оних који су опљачкали децу ометену у развоју, који су узурпирали најквалитетније земљиште на Кошутњаку градећи кућу „Великог брата“ под изговором да граде дневни боравак за децу, од оних у чије време је динар био четврта најслабија валута – замислите, поштовани грађани, четврта најслабија валута од укупно 178 земаља света! – од оних од којих је ММФ главом без обзира отишао 2011. године, од оних који су отпустили 400.000 радника, од оних у чије време су се многи градови у Србији управо због сиромаштва, због тога што грађани нису имали посла, називали градовима у „долинама глади“, од оних у чије време су машински инжењери, лекари морали да раде различите послове – наравно, не у складу са својим квалификацијама – за надницу да би прехранили своје породице. Крајње лицемерно и дубоко неморално према грађанима Србије!

Додуше, грађани Србије су то препознали па од 2012. године у континуитету поверење дају Српској напредној странци и Александру Вучићу зато што иза политике СНС-а стоје резултати, стоји запосленост, бољи живот и стандард сваког нашег грађанина.

Они у чије време је постојало 27% незапослених грађана данас говоре о незапослености, а незапосленост је за ово време смањена на 12%. Она је, наравно, и даље велика, али СНС и Влада Александра Вучића, а Влада Ане Брнабић наставила је то у континуитету да чини, стварају амбијент за веће упошљавање радника и, самим тим, за повећање квалитета живота и стандарда свих наших грађана.

Наравно, морам да истакнем да је у њихово време, односно у време „жутог предузећа“, инфлација била двоцифрена. Данас, од 44 земље ЕУ, 31 земља нема високу инфлацију, односно има дефлацију. Србија се данас налази у групи од 31 земље када је у питању инфлација, што значи да се налази у оквирима европског циља односно у циљаним границама инфлације, како је то и предвиђено.

Зашто је важна ова ниска инфлација? Ниска инфлација и те како обезбеђује куповну моћ грађана Србије и утиче на побољшање квалитета живота. Тако то раде НБС и одговорна влада од 2014. године, на чијем је челу био садашњи председник Александар Вучић.

Такође морам да истакнем да је у овом периоду од шест година повећан БДП. Само у првом тромесечју ове године БДП је повећан за 4,5%. Шта је важно овде напоменути? Важно је напоменути његову структуру. Структура раста БДП-а заснива се управо на инвестицијама и активностима у реалном сектору, пре свега у сектору грађевинарства и прерађивачкој индустрији. Морам да истакнем да је у сектору прерађивачке индустрије у четрнаест грана прерађивачког сектора само у првом тромесечју забележен двоцифрен раст извоза, што и те како утиче на раст БДП-а. Такође морам да истакнем да су планиране инвестиције 2,6 милијарди евра. То свакако показује да инвеститори имају поверење пре свега у политичку али и у финансијску стабилност наше земље.

Оно што такође желим да истакнем, а тиче се закона о изменама и допунама Закона о платним услугама, желим да похвалим Народна банка Србије зато што је Закон о платним услугама донет овде у Народној скупштини 2014. године, а почео је са применом 2015. године. Народна банка Србије се односила крајње одговорно према овом закону, одговорно у смислу праћења имплементације овог закона и суочавања са тешкоћама које су се појавиле приликом његове реализације. То значи да је праћење имплементације закона и те како важно с аспекта заштите корисника платних услуга. Овим законом, у ствари, повећава се квалитет заштите корисника платних услуга.

Такође желим да истакнем врло значајан аспект овог закона, а то је аспект финансијске инклузије, односно финансијске укључености свих грађана у финансијски систем и коришћење платних картица и финансијских услуга. Зашто је то важно? То је и те како важно с аспекта смањења сиве економије, али и с аспекта прања новца и, евентуално, с аспекта финансирања тероризма.

Морам да истакнем да је први пут овим предлогом закона правно одређено шта су то платни рачуни и шта су основне платне услуге.

Наравно, овај закон је значајан и с аспекта усаглашавања са Директивом 92 из 2014. године коју је донела ЕУ.

Такође, сада су банке дужне да, на његов захтев, сваком грађанину који има законити боравак у Републици Србији омогуће отварање текућег рачуна, односно коришћење основних финансијских услуга.

Госпођо гувернерка, 6. августа 2012. године, симболично на дан рудара, овде у Народној скупштини изабрани сте за гувернера Народне банке Србије. Морам да истакнем да сте за ових шест година рударским радом, а то значи својом одговорношћу, марљивошћу, упорношћу, водили адекватну монетарну политику чувајући кредибилитет Народне банке Србије, која је стара 130 година. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Бобан Бирманчевић.

Изволите.

БОБАН БИРМАНЧЕВИЋ: Хвала.

Поштовани председавајући, поштована гувернерко Народне банке, поштовани министри, поштовани колеге посланици, поштовани грађани, ова скупштина са овако значајним дневни редом заслужује већу пажњу оних који се декларишу као борци за правду и борци за грађане. Управо 2012. године, када је Српска напредна странка заједно са својим коалиционим партнерима преузела одговорност за будућност Републике Србије, када је гувернерка постављена у овој скупштини за гувернера Народне банке, проблеми који су затечени били су на граници банкрота; што би неко рекао, били смо на неколико дана од банкрота. Држава више није имала пут – као кад уђете у једносмерну улицу и дођете до краја зида. Тако је то изгледало 2012. године.

На данашњи дан, оно што је урађено у држави Србији и Народној банци Србије за сваку је похвалу и вероватно ће бити коришћено за анализу на школама и у Србији и у иностранству. Довести стање у НБС у позицију у којој се налази на данашњи дан била је немогућа мисија. Оно што су други обећавали у предизборним кампањама ова гувернерка и ова влада претвориле су у стварност. Динар се на данашњи дан налази на позицији друге најбоље валуте у последњих годину дана у свету, што је

податак који довољно говори сам за себе и податак који би сваком овде у Србији требало да буде за понос и дику. Да ли је то лако? Није. А да ли је изводљиво? Ево, показало се да јесте.

Оно што „жуто предузеће“... Никог од њихових представника не видим овде. Пре мене је био пријављен да говори Милојичић Радослав, познатији као Кена, који се изјаснио против, само је питање против чега, односно против кога. Сви они који овакве законе Народне банке Србије не подржавају нису против тих закона, него су против својих грађана.

Добро је да овде имамо један закон који је врло битан, то је Закон о привредним друштвима. И Закон о стечају. Мени то „жуто предузеће“ највише личи на предузеће у стечају, које има дугове које, нажалост, не можемо тако брзо и лако да вратимо, колико су година правили те дугове. Српска напредна странка и грађани су успели нешто да врате, али ће бити потребно још времена, јер дугови су били превелики. Да имају образа и да имају части, бар би упутили извињење својим грађанима. Да имају образа и части, извињавали би се сваки пут кад устану. Прво би упутили извињење грађанима због тога шта су им урадили за време власти од 2000. до 2012. године, у различитим облицима и различитим саставима.

Додатни проблем је то што су тај брод који тоне, то њихово „предузеће у стечају“, напустили скоро сви, а ови остаци који су остали нити знају шта раде, нити у ком правцу плови њихов брод. Али то је њихов проблем, а не проблем СНС-а и грађана.

Српска напредна странка има одговорну владу и има стабилну Народну банку Србије. Управо је стабилност Народне банке Србије један од основних стубова стабилности државе. Стабилност курса, ниска инфлација, повећане девизне резерве, најновије платне услуге у складу са дигиталним трендовима, сигурност сваког појединца, сваке пословне трансакције и сигурност сваког привредног друштва без обзира на његову величину јесу управо оно што је Народна банка Србије поставила и поставља и истрајаће у томе да то буде носеће и једино начело пословања Народне банке Србије.

Оно што је битно, што људи разумеју и мислим да су добро разумели, а то управо показују и резултати које је Српска напредна странка на свим изборима од 2012. до 2018. године остварила, то је пре свега тимски рад. С једне стране је стабилна Народна банка Србије, с друге стране стабилна Влада, с треће стране стабилна већина у Народној скупштини, а то је последица – чега? Па, последица гласова које грађани на изборима дају ономе коме верују.

Оно што нико пре СНС-а није добро разумео, то је управо тимски рад. У једном тиму, ако сви не раде свој део посла како треба, од тог тима неће да буде ништа, неће да буде ни резултата. Оно што је добро и што је

сигурно за дику и Србији али пре свега председнику Републике Србије и свима нама, то је да се тај тимски рад не огледа само у тимском раду Владе, Народне банке Србије, Народне скупштине, него сваког појединца и сваког грађанина. Сматрам да је управо тим који предводи Александар Вучић тим у коме играју сви наши грађани и у коме сви наши грађани одлучују о томе шта ће и како урадити.

И у наредном периоду оно што даје заиста добру вољу свима онима који су радили од 2012. године и који раде на данашњи дан, то је да грађани препознају то што се ради, препознају резултате. Било ко ко покушава да негира те резултате, негира пре свега своје грађане, јер они врло добро знају ко је шта и на који начин радио у Републици Србији.

Оно што ћу рећи за крај, али не сматрам то мање битним, јесте да у наредном периоду, колико год ови резултати рада НБС били фантастични, гледајући било који показатељ – од броја запослених до поменуте ниске инфлације, стабилности курса и, поновићу, немогуће мисије да динар буде друга валута у свету у последњих годину дана – резултати могу бити још бољи, а један од услова су управо ови закони.

Позивам све грађане да прате овај рад Скупштине, и да сви посланици који мисле добро својим грађанима и својој држави подрже законе, јер гласање за ове законе јесте гласање за будућност Републике Србије. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Соња Павловић. Није ту.

Реч има народни посланик Марко Атлагић.

Изволите, колега.

МАРКО АТЛАГИЋ: Поштовани потпредседниче Народне скупштине господине Арсићу, поштована гувернерко са сарадницима, поштовани министре Ђорђевићу са сарадницима, драго ми је да вас видим у оволиком броју у овом високом дому, што говори о вашем преданом раду, и ваших сарадника.

Ови закони који су данас на дневном реду имају своје упориште у експозеу председнице Владе Републике Србије госпође Ане Брнабић. На страници 68 њеног експозеа пише: „Са четвртом дигиталном револуцијом имамо шансу да надокнадимо заостајање и ухватимо прикључак са развијеним земљама“. Међутим, поштовани народни посланици, то није довољно ако пре тога немамо осигуран један услов, а тај услов јесте стабилност. Без стабилности не можемо остварити овај задатак који је назначен.

На тај услов стабилности указао је бивши председник Владе Републике Србије и актуелни председник Републике Србије, господин Александар Вучић, још 9. августа господње 2016. године у свом експозеу.

На страници 53 свог експозеа пише: „Стабилност, економска и политичка, јесте услов за нове инвестиције, без стабилности не би било страних инвестиција“.

Поштовани народни посланици, и приликом полагања заклетве за председника Републике Србије господин Александар Вучић је у овом високом дому, 31. маја господње 2017. године, рекао: „Дакле, мир и стабилност јесу и биће срж мог будућег политичког деловања“.

Захваљујући стабилности, Народна банка Србије је очувала ценовну и финансијску стабилност, допринела стабилнијем привредном окружењу. И не само то, господо народни посланици, него и нижим трошковима задуживања, убрзанијем привредном расту и поправљању кредитног рејтинга.

За време мандата др Јоргованке Табаковић Република Србија је постигла, после економског суноврата у који нас је довела странка бившег режима, одличан резултат. Прво, инфлација је са двоцифреног нивоа доведена на ниво као у европским земљама. Да ли је тако, господо из бившег режима, или није? Видим да вас нема у овом високом дому. Једино је данас била (њена картица је још овде) госпођа Чомићка; жао ми је што је нема, вероватно се баве изборима унутар странке. Жао ми је што је пропала на изборима, што је господин Лутовац звани „Залутовац“ добио на изборима.

Друго, само за годину дана инфлација је спуштена са 12,9% у 2012. години, какву сте нам ви, господо из бившег режима, оставили, на 2,2 октобра 2013. године.

Треће, током претходних пет година, за време мандата госпође Табаковић, инфлацију смо очували на просечном нивоу 1,9%. Да ли је тако, господо из бившег режима? Да ли је тако, господо из опозиционих клупа?

Четврто, за време мандата госпође Табаковић очували смо стабилност девизног курса, курса динара према еврџу. Године 2008, да подсетим, до 2012. године, за време странке бившег режима, приликом преузимања и доласка на власт СНС-а, евро је износи 89 динара, а приликом преузимања власти СНС-а на 120 динара су га натерали, странка бившег режима. Дакле, ми смо ту заиста остали. Да ли је тако, господо из бившег режима?

Жао ми је, господо камермани, можете показати, што их нема, али знам да су у канцеларијама овог високог дома или евентуално од својих кућа посматрају, да се слажу с овим мојим констатацијама.

Пето, за време власти Српске напредне странке, од 2012. до 2018. године, остао је готово непромењен динар према еврџу. Ојачао је за 0,3%, при чему су девизне резерве повећане за 375.000.000 динара, само по

основу инфлације. Да ли је тако, господо из бившег режима и господо из опозиционих клупа?

За време катастрофалне власти бившег режима, 2008–2012. године, динар је изгубио трећину, 33,2% своје вредности према еврџу. Да ли је тако, господо из бившег режима и господо из опозиционих клупа?

Молим вас, потпредседниче Арсићу, ове неартикулисане гласове, ако можете, да отклоните.

Стабилност курса допринела је да привредни амбијент буде предвидив, а тиме и јачању економске спољнотрговинске стабилности. За време мандата Јоргованке Табаковић повећане су бруто девизне резерве НБС за 409.000.000 евра, а оне износе 10,5 милијарди.

С тим у вези, цитирам господина председника Александра Вучића, председника државе: „И на свему томе, на тој промени, изградили смо темељ сопствене будућности, будућности ове земље“, 31. 5. 2017. године, председник Републике, приликом полагања заклетве у овом високом дому.

Ми смо данас чули, госпођо Табаковић, критике из странке бившег режима, човека у првом реду. Видео сам да сте негодовали, јер сте се чудили како износи нетачне податке. А то вам говори народни посланик који је био председник Општине Смедеревска Паланка. Он је за свог мандата оставио у дугу Општину за 4.000 милијарди. А само за једно вече попио је 120.000 у једном кафићу. И није чудо што још увек на зиду у центру Смедеревске Паланке стоји један графит: „Истина је жива, у Паланку нема пива; остала је само пена, попио га жути Кена. А пиво је било скупо, ем га пио, ем се купо. Шта пије кафана, буџет плаћа све, ја сам жути Кена, из Глибовац, бре.“ Толико о њему и његовим критикама.

И, на концу, припадници бившег режима, у ликовима као што су Борис Тадић звани „Липицанер“, Драган Шутановац звани „Зграбиновац“, Зоран Живковић звани „Пољопривредник у Покушају“, Саша Радуловић звани „Краљ Стечаја“, Ђорђе Вукадиновић звани „Ђорђе Влах“, Вук Јеремић звани „Вук Потомак“, Саша Јанковић звани „Сале Прангија“, Балша Божовић звани „Голобради Гусар са Малдива“, Драган Ђилас звани „Ђики Мафија“, Бошко Обрадовић звани „Лупетив“ (измислио осми падеж „лупетив“, јер стално лупета у овој Народној скупштини), Радослав Милојичић звани „Пивопија“ и Зоран Лутовац звани „Залутовац“, увелико су придонели економском и свеукупном пропадању наше отаџбине. Зато су их грађани Републике Србије бацили на политичко сметлиште, из којег се засигурно више неће вратити и уништавати нашу земљу.

Поштована гувернерко, поштовани потпредседниче, поштовани министри, бивши режим уништио је нашу прошлост, уништио је нашу садашњост, уништили су будућност деце наше, а да су остали на власти још само годину дана, уништили би и наше корене. Зато је, уз помоћ Бога

и уз помоћ грађана Републике, победила Српска напредна странка, на челу са господином Александром Вучићем под чијим кормилом наш брод свакодневно сигурно плови ка зацртаном циљу, а то је модерна, просперитетна, стабилна и богата Србија.

Гувернерко, желим вам сваку срећу, с надом и жељом да ћете и даље водити НБС на добробит грађана Републике Србије и наше отаџбине.

(Вјерица Радета добацује с места.)

То је ствар ваше цивилизацијске културе.

Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: По Пословнику, народни посланик Вјерица Радета.

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Јављам се на основу члана 27. јер непримерено је, заиста, то што је колега малопре говорио. Добацивање је назвао неким неартикулисаним гласовима, а цела Србија њега памти по томе што, када нешто Маријан Ристичевић каже, он почне „аууу“ да виче, али добро.

Хтела сам да интервенишем по члану 107. па сам се онда предомислила. Ево, сада апелујем на све колеге народне посланике да се не интервенише по члану 107. који говори о поштовању достојанства Народне скупштине, јер не постоји начин да било ко у овој сали повреди достојанство Народне скупштине онако како је то урадио Мехо Омеровић пре два дана када је на аеродрому у Франкфурту украо неку козметику и, што је најгоре, показао дипломатски пасош. То је заиста невиђена брука и најгоре могуће понижавање Народне скупштине и најгоре могуће гажење достојанства Народне скупштине.

Због тога сам мислила да би требало да се договоримо можда, све посланичке групе, да се члан 107. овде више не помиње докле год је Мехо Омеровић народни посланик, јер никада нико више неће моћи повредити достојанство Народне скупштине него што је то својим лоповлуком и крађом урадио Мехо Омеровић на аеродрому у Франкфурту. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Да ли желите да се Скупштина у дану за гласање изјашњава? (Не.)

Право на реплику, народни посланик Драган Весовић.

Изволите.

ДРАГАН ВЕСОВИЋ: Хвала, господине председавајући, што сам добио право на реплику.

Заиста сматрам да не приличи уваженом колеги Атлагићу да говори на начин на који говори. Прво, особе које помиње уопште нису присутне. То спада у нешто што би се звало можда неко кућно васпитање; ја иначе не волим да причам о особама које нису ту. Друго, износи сасвим неке основе и чињенице које заиста немају везе са животом.

Не знам, уважени колега Атлагићу, када су то представници Српског покрета Двери били у власти да би били „бивша власт“, али ме чуди да у вашем излагању не помињете коалиционе партнере који су били и бивша и садашња власт. Чуди ме да нисте споменули и неке друге политичаре који такође нису овде, у чијој сте странци били. Тако да вас молим да не долазимо у ситуације да реплицирамо и да трошимо време и господи која је дошла да нам образлаже законе. Сматрам да имамо паметнијих и повољнијих ствари да причамо. Али заиста нема разлога да нон-стоп... Једанпут то буде симпатично, други пут буде смешно, трећи пут је мени тужно. Не мени, него свима. Не приличи вам. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: По Пословнику, народни посланик Миљан Дамјановић.

МИЉАН ДАМЈАНОВИЋ: Морао сам да реагујем с обзиром на то да видим да није прихваћен заиста сјајан предлог посланика Вјерице Радете око тога да се укине члан 107, па се позивам на члан 68. где се каже да Народна скупштина образује анкетни одбор, односно комисију ради сагледавања стања у одређеној области и утврђивања чињеница о појединим појавама или догађајима. Заиста је требало да ... Уколико већ нећете да прихватите овај предлог да се формира анкетни одбор, да видимо које су то чињенице које су заправо довеле до тога да Мехо Омеровић мора у датом тренутку у једној руци да држи кармине и парфеме, а у другој руци стомак, или пасош.

Направљена је велика брука и нашем парламенту и читавој нацији. Да ли је ово огледало владајућег режима? Ми не желимо да верујемо да је то огледало владајућег режима. Због тога је ово прави тренутак не да се гостује на ТВ Прва и прича о томе да ли су црева попустила или нису, већ да видимо како је са пасошем, док је дрпио у фри-шопу одређене ствари, трчао до тоалета и објашњавао се са полицајцима. Или је можда био прави разлог да...

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Дамјановићу...

(Миљан Дамјановић: Кажите.)

Знате, процедура је предвиђена Пословником за формирање анкетног одбора. Изволите, направите иницијативу и онда је упутите Народној скупштини.

(Миљан Дамјановић: Да буде ваша иницијатива.)

И немате потребе да нас за вашу иницијативу убеђујете. Као што сам рекао, уколико желите да о томе расправља анкетни одбор, направите иницијативу, упутите је Народној скупштини, па ћемо да донесемо одлуку.

Да ли желите да се Скупштина изјасни о томе у дану за гласање?

(Миљан Дамјановић: Не.)

Право на реплику, народни посланик Марко Атлагић.

Изволите.

МАРКО АТЛАГИЋ: Поштовани потпредседниче, само две реченице.

(Вјерица Радета: Како на реплику?)

Ја могу схватити и разумети господина из једне странке чији председник данас није у овом високом дому, али га подсећам да га редовно нема (не стално, али често га нема); не само њега, него свих председника странака из бившег режима.

Молим камермане да грађани виде од странке бившег режима да ли икога има. То је свакодневно. Али подсећам их да примају плату у овом високом дому. То није поштено, господо, то није морално. За изнете аргументе у овом високом дому треба да се седи, да се изучава, да се има идеја, да се има противпредлог, а то тражи предан рад. Они нису у стању да седе овде, да издрже, а камоли да нешто озбиљно раде.

Што се тиче његовог председника, када дође, онда ћу специјално... Слажем се, чекаћемо га, па ћемо видети за шта је одговоран, за колико хиљада евра, само из једног предузећа. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Ради информације, колега Атлагић је добио право на реплику на основу помињања имена и презимена.

Реч има народни посланик Ђорђе Косанић.

Изволите.

ЂОРЂЕ КОСАНИЋ: Захваљујем.

Поштовани министре Ђорђевићу, поштована гувернерко, госпођо Табаковић са сарадницима, поштовани председавајући, поштоване даме и господо народни посланици, да покушам да се вратим на тему. Пред нама је данас обједињена расправа о више предлога закона и Посланичка група ЈС у дану за гласање подржаће поменуте предлоге закона. Мој колега Војислав Вујић, као овлашћени испред Посланичке групе ЈС, говорио је о свим предлозима закона у овој обједињеној расправи, а моје излагање данас биће усмерено на Предлог закона о изменама и допунама Закона о привредним друштвима и Предлог закона о изменама и допунама Закона о стечају.

На самом почетку, када је реч о Предлогу закона о изменама Закона о привредним друштвима, да кажем да је циљ овог предлога закона унапређење привредног амбијента, побољшање позиције Србије на ранг-листи Светске банке о условима пословања и, што је најважније, чини ми се, министре, промена свести код наших привредника али и опште слике Србије у свету. С друге стране, свакако један од кључних циљева јесте наставак усаглашавања законске регулативе са прописима Европске уније везано за Поглавље 6.

Враћајући се на сам предлог закона о привредним друштвима, најбитније измене које овај закон доноси односе се на омогућавање електронске регистрације на првом месту, као један од важних корака у успостављању електронског пословања у склопу дигитализације читавог друштва. Дакле, практично, захваљујући овој одлуци, почеће нова ера у пословању привредних друштава у Србији. Она ће омогућити, са претходно донетим законом о електронском пословању и пратећим подзаконским актима, да правна лица постепено пређу на електронско пословање користећи електронску документацију и потпис, електронску размену података, као и електронски архивирана документа.

Министре, чини ми се да ово практично значи да ћемо ми за две-три године у потпуности моћи електронски да региструјемо фирму. Да би се то постигло, да бисмо, како се каже, од куће могли кликом да региструјемо фирму, променимо седиште фирме или извршимо промену неког другог податка, потребно је да заживе софтвери и да ти софтвери могу да подрже ово што хоћемо да урадимо.

Према предлогу овог закона, привредним друштвима не може се више увести обавеза употребе печата у пословним писмима и другим документима. Применом овог закона престају да важе одредбе којим се правна лица обавезују на употребу печата и у дванаест других закона.

Оно што желим да кажем, не дужећи више о овом закону, јесте да ће Посланичка група ЈС у дану за гласању подржати овај предлог закона.

Када је реч о другом предлогу закона, Предлогу закона о изменама и допунама Закона о стечају, треба рећи да је циљ овог Закона о стечају најповољније намирење поверилаца, као и заштита поверилаца од дискриминације. Када кажем заштита од дискриминације, министре, мислим да један поверилац не буде у бољем положају него други поверилац.

Исто тако, желим да кажем да стечај није само правни већ и привредно-социолошки феномен када је последица стечаја престанак радног односа свима у предузећу над којим је отворен стечај.

Министре, сигуран сам да ћете се у потпуности сложити са мном да смо ми имали све ово од 2002. до 2012. године као последицу, благо да кажем, катастрофалних приватизација или, најблаже да кажем, катастрофалног закона од оне 2002. године. Тренутно се код нас смањује број стечајева, јер се у процесу оздрављења правосуђа ажурније поступа у стечајним предметима, односно велики број стечајних дужника је продат. Они који су због стечаја изгубили посао, било их је од 2002. до 2012. године поприличан број, враћају се на посао а производња је оживела. Да не идем даље и да не причам о великом броју случајева што се тиче овога, поменућу само Железару Смедерево.

Министре, на самом крају, због времена које има наша посланичка група и не дужећи више, желим да кажем да је и овај закон велик искорак напред – предвиђа бољу наплату поверилаца, смањење трошкова и скраћење времена стечајних поступака. Посланичка група ЈС гласаће како за ова два предлога закона, тако и за све законе из ове обједињене расправе. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Срђан Ного.

Изволите.

СРЂАН НОГО: Захваљујем.

Најпре, хтео бих да похвалим нешто што сам чуо непосредно пре паузе у одговору на излагање посланице Гордане Чомић, када је гувернерка поменула појачано форсирање Дина картица и потребу да се тај промет стави под нашу контролу. Ако је то нека намера у будућности Народне банке, свакако је то оно што Двери говоре већ дуги низ година и за шта се залажу и имаћете нашу подршку за то.

Такође, хтео бих да кажем да су многи посланици, нарочито владајуће већине, често у овој расправи данас и у петак помињали плаћање путем мобилних телефона и напредак у технологијама. Хтео бих да грађане Србије, народне посланике, као и актуелну власт информисем, односно подсетим да је тај патент у светским оквирима патент једног српског држављанина, који је то патентирао пре више од петнаест година. Али, као и много штошта у овој земљи, био је жртва озбиљног криминала, пре свега политичког криминала оличеног тада у лицу Душана Михајловића и Тахира Хасановића, затим Цанета Суботића, Дарка Шарића, Ненада Ковача, Цветка Ковача, па данас до Николе Петровића, јер му је тај патент отет. Владајућа већина и Александар Вучић врло добро знају о чему говорим и о ком човеку говорим. Само ради информације, с обзиром на то да је помињано, желео сам на то да укажем.

Године 2016, када је формиран овај сазив Народне скупштине, у сали 1 овде у приземљу Народне скупштине тадашњи председник Владе и кандидат за новог председника Владе, Александар Вучић, обављао је консултације и састанке са представницима посланичке групе. Ја сам био део делегације Српског покрета Двери која је разговарала с Александром Вучићем скоро сат времена. Ми смо му том приликом дали неке документе и добар део те документације односио се на пословање банака.

Наиме, у овом документу који је он добио, а који ја држим у руци, ми смо изнели податак да су у периоду од 2007. до 2016. године банке извршиле пореских утаја и нелегалног изношења новца из земље у износу од преко тридесет милијарди евра. Објаснили смо му начин, најчешће кроз два посла, како се тај новац износи, где би држава Србија, само у односу

на ту цифру, остала ускраћена пореза у вредности од четири и по милијарде евра. Све то је, наравно, омогућено зато што надлежни државни органи, укључујући НБС, али и надлежна тужилаштва, не раде свој посао.

Да је овде цео систем направљен да се штите банке, на штету српске привреде, српског буџета и обичних грађана, сведочи чињеница какви нам закони стижу у процедуру. Подсетио бих да су 2015. године, приликом измена Закона о банкама, донета одређена правила која додатно штите положај банака. Наиме, тада је омогућено да запослени у Народној банци Србије и лица којима Народна банка повери обављање одређених функција не могу одговорати за штету коју су у свом послу начинила, изузев ако се докаже да нису поступала у доброј вери, што је практично незамисливо, а Народна банка сноси све трошкове њиховог заступања.

Такође, чему служи члан 9б Закона о банкама, који је тада донет, где се из општег режима приступа информацијама од јавног значаја изузимају подаци који се тичу контроле пословања и бонитета банака? Значи, да ли је нека банка кршила прописе, да ли је Народна банка извршила неку санкцију према тим банкама, проглашава се за тајну.

Наравно, ја имам овде податке (које сте ви класификовали као тајне) да је у периоду од 2007. до 2014. године, како смо тада дали господину Вучићу, укупно 489.984.649 динара изречено, што банкама, што лицима која се налазе у управним одборима банака. Хтео бих да питам гувернерку, прво – зашто су ти подаци тајна? Друго, да ли је Управни суд у управном спору некада поништио издате новчане казне које је изрекла Народна банка, да ли је онда наплаћен мањи износ него онај који је изречен?

Зашто то причам? Зато што је управо у примеру који смо предали тада Вучићу била илустрована одлука Европске комисије, која је казнила групу пословних банака са 1,5 милијарди евра, а суд у Лондону, јануара 2016. године, у нагодби са девет милијарди евра групу банака зато што су направиле картел којим су утицале на еурибор и либор, каматну стопу која се примењује и код нас у свим уговорима. Ако се тако поступа у Европи, а сви грађани, сви корисници кредита су били жртве и еурибора и либора, зашто се то није никада применило и у Србији? Зашто ми нисмо предузели неке мере путем банака? Нисам се сложио са његовим одговором да су њему руке везане и да не сме да чачка позиције банака, али добро.

За два дана ћемо имати протест корисника кредита у швајцарским францима, још један у низу. Ви добро знате да је преко 20.000 породица које су у том проблему и добро знате да, према важећем Закону о облигацијама, уопште валутна клаузула, не само валутна клаузула у швајцарским францима, него валутна клаузула у уговорима о кредитима није дозвољена. Банке имају право на главницу и на камату. Валутна клаузула може у неким пословима где је у питању куповина и продаја

роба, али не може у уговорима где се подразумева кредитирање. Тако да је не само код швајцарских франака него и код евра валутна клаузула недозвољена.

Подсетио бих вас да постоји начело поштења и начело савесности. Рецимо, грчки суд је недавно у колективној тужби 77.000 грађана који имају *CHF* кредите, управо позивајући се на ова начела, пресудио да су ти уговори ништавни. Када ће се решити проблем *CHF* корисника? А да не говорим да су и људи који користе евро... Јер, ви добро кажете колики је био евро 2007, 2008. године, а колико је скочио до 2012, то је неких 50% вредности, колико је скочио. Замислите колико је то оптерећење за људе који имају евро кредите.

Морамо мислити како да заштитимо грађане, а не како да штитимо банке. Судови то неће урадити, јер, ево, овде имам уговоре, показивао сам их јавно, између пословних банака и судова где судије имају статус ВИП клијената. То не само да је нелегитимно, него је и незаконито, јер како те судије сутра могу да суде банкама када имају кредите о којима грађани могу да сањају, а банке једнострано могу да промене услове кредитирања?

Даље, уводимо и нове финансијске деривате. Имајући у виду да већ имамо факторинг, и сад с овим новим дериватом који уводимо, ту треба водити рачуна да се не прекрши члан 5. Закона о банкама. Али хтео бих да кажем једну другу ствар. Како можемо да изађемо у корист грађана? Зашто се у случају када банка уступа своје потраживање не уведе једна обавеза, као што постоји рецимо код промета непокретности и Закона о основама својинскоправних односа, да постоји право прече куповине, да се прво понуди дужнику да он откупи тај дуг, а не да се преноси на факторинг куће, па да они могу да откупе дуг по тој понуди? Замислите презадужене грађане кад се банци исплати да иду у извршни поступак. Пазите, и тај извршни поступак је врло шкакљива и проблематична ствар. Извршитељи шта раде, то је велики злочин према грађанима Србије. Ако се исплати продавати неку непокретност за 30% цене директном погодбом, зашто се прво не понуди дужнику да он може да за тај новац откупи ту своју непокретност?

Овде је све замишљено да се грађани пљачкају. Ово постоји у пракси, даћу вам један пример. Недавно је један познати српски бизнисмен од „Алфа банке“ откупио сто милиона свога дуга за двадесет милиона. Он то може да уради зато што је близак власти, зато што има телевизију са националном фреквенцијом. Зашто то не би могли да ураде и они који нису блиски власти?

Даље, нисте нам доставили одговор како функционише банкарски систем у Србији. Ми смо вам поставили питање за фирму „Пинк интернационал“, у власништву Жељка Митровића. Она је узела кредит од

двадесет седам милиона. Кома је уплатила пет милиона на рачун у Украјини као провизију за добијање тог кредита? Олакшаћу вам посао. У питању је била „АИК банка“, која је одобрила тај кредит. Ако ви не знате да ми кажете чији је то рачун, рећи ћу вам ја следећом приликом, наравно, али бих волео од вас да чујем.

Још једна полемика која је била видљива ових дана тицала се ваше плате и ваше зараде. Ја бих хтео, с тим у вези, да вас питам две ствари. Прво, због чега нисте пријавили полицији нестанак актен-ташне 2014. године, 18. септембра, из хотела „Маестрал“ у Милочеру? Три пута вас је питао припадник црногорске полиције. Ви сте се жалили једном црногорском политичару, а ту актен-ташну црну сте примили пар сати раније од представника „Пиреус банке“, жалили сте се како су вас урадили.

Даље, молим вас да ми потврдите, малопре је колега Мирчић то помињао говорећи о Милету Јерковићу и „Металс банци“, да ли сте били новембра 2007. године испред „Металс банке“ заједно са Мирчићем, Ацом Стефановићем и Милетом Јерковићем? Ви нисте ушли у банку код Ананија Павићевића и Наде Момиров, они јесу, али сте му рекли да је све завршено за кредит од 2,2 милиона евра. И то је доказ како су се банке уништавале у Србији. Па, ако бих могао од вас да чујем, да искористимо прилику кад сте ту, да чујем и тај одговор.

(Председавајући: Приводите крају.)

Тужилаштво у Смедереву би требало да вас зове да сведочите поводом тога.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има гувернер госпођа Табаковић.

Изволите.

ЈОРГОВАНКА ТАБАКОВИЋ: Поштујући институт посланика и то што је неко гласао за вас, ја ћу прво да одговорим на ове две таблоидне информације, односно питања.

Зашто нисам пријавила нестанак неке актен-ташне у Милочеру? Нити сам имала ташну, нити сам могла да пријавим нестанак оног што нисам имала. Мени је у хотелској соби у Милочеру украден једино несесер са лековима за срце које користим. Пријавила сам полицији и добила позив да сведочим, три дана уназад написан позив да дођем, значи прошле недеље, на то суђење.

Ја се дивим вама. Знате ли како вам се дивим? Јесте ли човек, нечији брат, отац, да се усудите да уопште питате једну жену, којој се на шести спрат попео човек и ушао у собу и изнео из собе само лекове за срце? Па какву ви то свест имате да се усуђујете да мене питате за неку актен-ташну и за неке глупости такве врсте? Значи, није тачно да сам имала ишта осим личних ствари. Све оно што је објављивано... Била сам на путу, лет може

да се провери, кад сам стигла, с ким сам седела, кад сам отишла на спавање. Невероватно је колико је истинита тврдња госпође Рут Бекерман, добитнице награде за филм о Курту Валдхајму, која каже – светом владају господари лажних вести. Доказали сте ми колико је то могуће, а верујте ми да сам мислила да није могуће.

„Металс банка“? Причали сте глупости да сам била члан управног одбора, надзорног, Аца Влаховић, како се зове, кога сте помињали, Стефановић... Значи, ноторна, неистинита лаж. И нећу никад да вам кажем... Доведите сведоке, доведите неког од тих који каже да је мене негде видео да сам са неким била.

Не знам како вас није срамота да се служите таквим глупостима. Ви можете да оспоравате било шта што је у вези са мном, али не можете да измишљате некажњено, јер тајност коју оспоравате кад је контрола банака у питању и јавност на коју се позивате када радите посао који радите код вас је изгубила границе, не пристојности, изгубљене су границе људскости кад сам ја у питању. А кад је у питању питање које сте поставили, изгубили сте границу логике.

Кажете, бранимо банке, а овамо вам смета члан 86. који неке омогућава непристрасну контролу над банкама. Кога ми то штитимо, своје људе који се баве контролом или штитимо банке? Морате да будете доследни у свом излагању и у примедбама.

Знам ја да вама резултат и стање никако не иду у прилог, јер обесмишљавају ваше постојање и примедбе које износите, али лакоћа којом ви изговарате цифру од тридесет милијарди није достојна овог дома овде. Понављам, ја као гувернер тврдим да нико није достојан да изговори ту цифру у овом дому јер ће да забрине грађане.

Један од новинара је прошле недеље поставио питање Народној банци, не злонамерно, да ли је тачно да су банке, каже, изнеле добит у вредности од пет милијарди у периоду од 2005. до краја 2017. године. Знате ли шта је цифра? Шест стотина милиона, од 2005. до краја 2017. године, укупно изнето добити из банкарског сектора остварене на овом овде тржишту и изнето ван земље својим акционарима, регуларно, у складу са сагласношћу коју даје Народна банка, у складу са законским прописима. Где је разлика између шестсто милиона профита и пет милијарди, што је тако лепо и бомбастично изјавити? Бићете занимљиви један дан, а какву ћете штету нанети? Прво себи, тиме што вам се више неће веровати. Ја вам тврдим, иста разлика између овог, шест стотина милиона и пет милијарди, јесте и та о којој ви говорите као о изнетом новцу из Србије.

Да, постоји потреба да се сви канали платног промета ставе под надзор, контролу, да се проверавају надуване фактуре, да се проверава

повраћај ПДВ-а, фиктивне фактуре, рад на црно, сива економија и све остало, како то ради једна озбиљна и одговорна власт предлажући пред вас законе којима ће се то евидентирати, контролисати, спречити, зауставити, али тако да ова Србија остане пожељна дестинација за инвеститоре у реални сектор, у сектор услуга и све остало што Србији треба. Али не тако што ћемо с таквом лакоћом износити неистине и цифре од којих боли глава. Да ли вам је то намера, да заплашите оне који треба да дођу, јер у Србији могу да буду прозвани за било шта, тек онако, онако као што и мене прозивате?

Слушајте, кад сам ушла у политику, у јавни живот, ја сам свесна да многе којима смета резултат занима моја личност. Нису то неодвојиве ствари. Али онако како се уредници позивају на заштиту тајности, онако како се држава, док завршава одређене послове и договоре, позива на тајне податке с ограниченим роком трајања, да би се послови успешно обавили, на исти такав начин мора било који учесник у јавном животу (и послодавац, и Народна банка, и власт и странке) да нађе меру између оног што је интерес јавности да зна и потребе да се сачува тајност неког посла, до одређеног рока, да би се посао обавио. Толико ја вама имам да кажем на ову тему.

И још нешто. Помињање факторинга последња два дана добило је... Тако неко изјави ту из посланичких клупа.... Уопште ми није важно што колега није ту, да ли гледа однекуд, али је изјавио, и онда једне не много тиражне новине, није ни важно, мени је важно да је то негде јавно објављено, да је закон о финансијском обезбеђењу у добром делу донет да би се фирма Синише Малог бавила факторингом. Ало, је л' имате ви законе? Извињавам се за ово „ало“. Значи, закон о финансијском обезбеђењу лепо набраја да су субјекти уговора о финансијском обезбеђењу и друштва која обављају послове факторинга. Али не по овом уговору и не тако да могу да тргују *NPL*-овима.

Значи, молим вас, немојте да зрнце истине употребите, једну дефиницију, да факторинг припада финансијском сектору, и да од тога било ко прави причу која треба – шта треба? – да нанесе штету власти тиме што ће да се изругује ауторитету или добром закону. Ја вас молим да ми се не изругујете неистином на тему закона и на тему оног што радим.

Значи, факторинг компаније јесу део финансијског сектора, али оне могу да ступају у уговорне односе са банкама, и само са банкама, и предмет обезбеђења могу да буду новац и хартије од вредности. Нема трговине *NPL*-овима. Да, није било ваше питање, али је неког сличног вама, неистинито а усмерено против закона и на дискредитацију закона. А ја одговарам на ваше питање, па и на ту другу тему. Значи, молим вас, члан 4. закона, где је дефиниција факторинга, па члан 9, да кредитна

потраживања обезбеђена новцем и хартијама од вредности могу да буду предмет овог закона. А ко може да да кредит? Пише – само банка или друго лице које у складу са законом може да одобри кредит.

Многи ме познају, знају да сам од 1992. године у јавном животу, нисам дошла са улице, ни гола ни боса; дошла сам са места помоћника директора банке. Имам знања и искуства да о овим стварима причам и да браним ове законе онако како смо их и писали, јер су у интересу ових грађана, у интересу инвеститора и боље сигурности, али пре свега у интересу државе Србије, Министарства финансија, код задуживања Народне банке по њеним репо пословима, своп и свим осталим. И уводимо најмодерније инструменте, који треба да повећају сигурност свих улагача, односно одговорност других страна које ступају у међусобне уговорне односе.

Питање како сте ви поставили намерно ћу да отворим, иако су неки заборавили – купила Народна банка блиндирани А8. Ја сам рекла да није „ауди 8“ рис папира да се не види, не можете то да купите и ставите у џеп. Али је то онако отворено, бачено у јавност, намажи Јоргованку катраном па лупај перје. Нећете ме обесхрабрити таквом врстом инсинуација постављајући питања, макар и у овом светом дому где свако од нас треба да ствара име за углед и за понос, а не да се служи злоупотребом права да јавно нешто пита или да обавести грађане.

Јавност и тајна о контролним поступцима у банкама – ви знате да то није тек тако, ви знате да све оно што дође кроз извештај о контроли, када би било јавно објављено, јесте у ствари картон који сваком другом може да послужи да дискредитује ону другу банку. Извините, нећу да дозволим да се тако ствара нелојална конкуренција или штети било коме. На исти начин како су заштићени подаци законом, како морају и јесу, јер је то светски стандард – да је извештај о контроли банака тајна. Изволите, питајте у *ECB*, *FED* или било где – никад нећете о појединачној банци добити податке. Међународни монетарни фонд, са којим имамо аранжман, партнерски однос, нема од Народне банке Србије појединачне податке, већ агрегатне, не гранулиране на појединачне елементе који могу да наштете банци.

Докле још треба да вам објашњавам да је баш из тих разлога, праве, чисте, поуздане контроле Народне банке, чија ниједна одлука није пала на Управном суду, потребно да постоји члан 86. као једна врста заштите инспекторима?

Постоји једна спорна одлука и није ми непријатно да о њој говорим. Изречена је 2012. године у јуну, када су кажњени чланови управног одбора из једне банке. Поништена нам је та одлука зато што је у то време Народна банка служила као инструмент за постизање неких других циљева, али ја

иза тога нећу никада стајати, нити ћу дозволити да Народна банка Србије буде било чији инструмент за постизање неких циљева ван оних који су законом дефинисани.

Молим вас, људе који представљају Народну банку, мене која сам гувернер можете да изложите питањима сваке врсте и тражите одговорност сваке врсте, али и у томе, поновићу, треба бити човек, а то је и најлакше и најтеже. За неке је то много тешко – човек, а мора бити човек.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику, народни посланик Срђан Ного.

СРЂАН НОГО: Године 2012, значи, три банке су кажњене. То је, ако је изречено члану управног или извршног одбора, или „Пиреус“ или КБЦ. И мале су казне биле, толико да и то рашчистимо, јер ја имам све ваше интерне извештаје које сте означили као „службена тајна“.

И даље стојим да је пореска утаја коју су банке вршиле од 2007. до 2016. године износила тридесет милијарди, и то како – путем симулованих праних послова. Банка ћерки фирми да кредит, па га потом отпише. То је један начин. Други је уписивање хипотеке у власништво банке уместо да се иде на наплату хипотеке. Они на тај начин смањују своју добит и основицу за порез на добит и избегавају да плате држави порез. Ви онда то морате да расправите и са председником државе, јер тада, на том састанку кад смо говорили, није било спора да ли се то дешава или не дешава, само зашто не могу да се предузму мере против банака, али то је на вама. Да се ми питамо, ми бисмо банке довели у ред. То мора да се каже.

Друго, нема потребе за вашом нервозом, госпођо Табаковић, просто, посланичка питања су легитимна ствар и неке тврдње које износе народни посланици... Ви не можете да забраните нама право да постављамо питања. Ми смо поставили конкретно питање, ви сте дали конкретан одговор. Ја сам се у овом другом случају, „Металс банка“, позвао на поступак који се води пред Вишим тужилаштвом у Смедереву. Ако тужилац ради свој посао како треба, и вас ће позвати да вас саслуша у том поступку, тако да нема потребе да се на мене љутите или нешто инсинуирате.

Све што сам говорио, говорио сам са материјалним доказима, то знају колеге народни посланици. Да ли је у питању криминал или прање пара које раде банке, где има из „Балканског ратника“ милион разговора, можемо да слушамо аудио снимке, да видите како банкари у Србији перу паре. Да ли је случај, рецимо, са Банком Интеза... Банка Интеза сваког месеца вама 15.000 евра у кешу даје. Хоћете да чујете и серијске бројеве новчаница и која особа вам доноси? Ако треба, и то можемо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има гувернер госпођа Табаковић.

Изволите.

ЈОРГОВАНКА ТАБАКОВИЋ: Као прво, молим вас да за све надлежне органе затражите извештај. По Пословнику, сви гости, сматрам се гостом, имају иста права као и посланици који су овде. У том својству, тражим да надлежни органи испитају две ствари. Прво, изјаву господина посланика који је рекао, цитирам – имам све ваше извештаје који су означени као „тајна“. Желим да се испита како је посланик дошао до извештаја који се зову „тајна“, не нечијом приватном проценом, него на неки начин који се не би могао сматрати дозвољеним.

Под два, молим да на јавно саслушање било који орган у овој држави који је за то надлежан позове мене, посланика и оне који су ми било шта икада дали, било шта икада дали, а не само овакву бесмислену глупост коју је – бесмислену глупост, приличи ми, јер када вас увреде имате право и да тако кажете – сада изрекао посланик на тему Интезе или готовине у кешу. Ја проводим своје време у Народној банци од ујутру до увече. Моје кретање вероватно прате органи који морају да прате јер радим озбиљан посао. Треба да вас буде срамота и тражим јавно извињење када се утврди да сте говорили ноторну лаж, јавно да ми се извините. Заиста мислим, да имало имате части и образа, ви бисте рекли – да ли бих смео да оптужим ону жену која има 58 година и није овде дошла нечасно радећи и да јој тако у лице саспем неку оптужбу.

Основано се питам који је ваш интерес да на такав начин говорите о гувернеру. Који је ваш интерес, који је ваш мотив? То ће, надам се, надлежни органи да утврде.

А ја сам за један од поступака, у којем су ме једне новине прозвале да је постојао неки хакерски упад за запошљавање без квалификација, тужила суду, добила спор. Али о томе не говорим много зато што ми је важна правда, јер имам унука који има четири године и нећу да икада када укуца у Гугл изађе лажна вест којом господарите ви и они који вас инструкују да се тако понашате и да тако говорите. Нећу, јер ја то не заслужујем. Јер ја сам и мајка и ташта, бићу, ако Бог да, и свекрва, а јесам и нечија снаха, и носим свој образ и свог покојног мужа и своје породице и заиста је срамота да се ви овако односите према мени.

Ја носим терет тога што сам јавна личност, али бисте морали и ви да понесете терет изговарања лажи.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Колега Ного, члан 103. Устава каже да народни посланик не може бити позван на кривичну или другу одговорност за изражено мишљење или гласање у вршењу своје посланичке функције.

Та одредба Устава подразумева слободу говора, а не причања кошта хоће и шта му падне на памет, без икаквих аргумената да оптужујете људе. Ако имате нешто, изволите, постоје за то надлежни државни органи,

обавестити надлежне државне органе. Ако они не поступе, онда обавестити јавност.

Сада вам због тога што сте нарушили достојанство Народне скупштине изричем опомену у складу са чланом 108. Пословника о раду Народне скупштине.

Реч има народни посланик Љубица Мрдаковић Тодоровић.

Изволите.

ЉУБИЦА МРДАКОВИЋ ТОДОРОВИЋ: Хвала, председавајући.

Поштована гувернерко Народне банке госпођо Табаковић са сарадницима, поштовани сарадници Министарства привреде, ми из Српске напредне странке ћемо подржати предлоге закона који су на данашњем дневном раду и гласати за њих.

У свом излагању фокусираћу се на Споразум о зајму, у питању је додатно финансирање за Други пројекат развоја здравства Србије, између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој. Финансирање пројекта је започето из средстава раније одобреног зајма од 29.100.000 евра, закљученог 10. 7. 2014. године, а зајам је постао ефикаван 8. маја 2015. године, са роком завршетка пројекта 30. 9. 2019. године. Други пројекат развоја здравства Србије подразумева додатних 25.000.000 евра зајма, а Споразум је потписан 21. маја 2018. године са Међународном банком за обнову и развој.

Циљеви Пројекта су: унапређење квалитета система јавног здравља у Републици Србији, унапређење финансирања здравства (подршка реформама у финансирању болница и установа примарног нивоа здравствене заштите), повећање ефикасности набавке лекова и медицинске опреме (централизоване набавке), унапређење система одржавања опреме, унапређење пружања здравствених услуга и клиничке ефикасности, посебно у области превенције и контроле хроничних незаразних болести, као и унапређење у управљању канцером, пошаста 21. века, како у свету тако и код нас. Тако да ће пројекат бити продужен за још три године, до 31. децембра 2021. године, при чему се средства могу повлачити још четири месеца по завршетку пројекта. У питању су заиста свеобухватне реформе здравственог система.

Компоненте пројекта су: 1) унапређење финансирања у систему здравства, 2) унапређен приступ квалитетној здравственој заштити, 3) јачање квалитета пружања здравствених услуга. Свака од поменутих компонената има своје поткомпоненте и даљу разраду плана развоја здравства.

Министарство здравља заиста континуирано улаже напоре на успостављању бржег, ефикаснијег и квалитетнијег здравственог система у Србији. У том правцу, поред изградње нових и реконструкције постојећих

здравствених објеката, набавке нове медицинске опреме и апарата, Министарство интензивно спроводи политику кадровског оснаживања здравственог система запошљавањем младих медицинских радника и одобравањем стручног усавршавања лекара, односно специјализација.

Истакла бих неке од најзначајнијих резултата рада у претходних годину дана. То су: почетак рада новог Клиничког центра у мом родном граду Нишу, набавка и почетак рада нових шест линеарних акцелератора, примена електронског рецепта, имплементација интегрисаног здравственог информационог система, изградња савременог центра за икс нож у КЦ Србије, запошљавање здравствених радника и специјализације и бесплатни превентивни прегледи за грађане, укупно је прегледано више од 170.000 грађана за девет дана акције и такве активности ће се и даље наставити.

На крају, због времена, хтела бих да кажем да су резултати рада гувернера Народне банке госпође Табаковић и Народне банке на чијем је она челу изванредни. То не може нико да оспори, без обзира на зле коментаре, увек ће их и бити.

Ми из Српске напредне странке желимо да и даље наставите овакав успешан рад у будућности зарад грађана Србије, зарад свих нас који верујемо председнику Републике господину Вучићу, Влади Републике Србије и вама, а то доказују и досадашњи изборни резултати од 2012. године па до данас и наставиће се и надаље. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Бранимир Јовановић.

Изволите.

БРАНИМИР ЈОВАНОВИЋ: Хвала.

Поштовани председавајући, поштовани министре, поштована гувернерко, колегинице и колеге, измене и допуне закона које је предложила Народна банка Србије, као и предложене измене и допуне Закона о привредним друштвима и Закона о стечају допринеће уређењу финансијског тржишта. Сматрам да су у интересу грађана и да ће омогућити лакше пословање привредних субјеката. Због времена нећу моћи да говорим о сваком закону појединачно, али ћу се трудити да их сагледам са два аспекта. Први се тиче пословања привредних субјеката, а други заштите потрошача.

Прво, усвајањем ових закона пружићемо додатне гаранције пре свега привредним субјектима да могу несметано да користе погодности електронског пословања. Такође, важно је и очито је да НБС предлогом ових закона континуирано ради на враћању и утврђивању поверења грађана у банкарски систем. Не смемо да заборавимо да су основни циљеви ефикасног финансијског система финансијска стабилност,

стабилност предузећа која послују у финансијском сектору, као и адекватна заштита потрошача, инвеститора и осигураника.

Закон о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљину ствара услове да корисници у овој области имају могућност да приступе ширем асортиману финансијских услуга, тако да од сада, односно усвајањем ових закона, надам се, неће бити ограничени само на место пребивалишта. То ће им омогућити уштеде у новцу али и уштеде у времену, јер ће користити интернет као савремену методу комуникације када обављају ову врсту посла. Истраживања показују да и грађани и привредни субјекти све више користе модерне начине плаћања. То недвосмислено указује да ће се и у будућности информационе технологије све више користити приликом закључивања нових уговора.

Чињеница је и да су платне картице све популарније, како на страном тржишту тако и на домаћем. Статистика говори да се у нашој земљи повећава број трансакција које се врше платним картицама. Године 2012. број тих трансакција износио је осамдесет милиона, а подаци говоре да је 2017. године износио око сто седамдесет милиона трансакција. Због тога је важно да се унапреди и модернизује платни промет у земљи и са иностранством и да се подстакне развој безготовинског плаћања јер се на тај начин сузбија обим пословања у сивој зони.

Други аспект ових закона на који ћу да се осврнем односи се на потрошаче. Нама из Социјалдемократске партије Србије је веома важно да грађани буду заштићени на финансијском тржишту. Зато ћемо подржати ове законе, јер пружају адекватну заштиту корисницима финансијских услуга, пре свега физичким лицима као економски слабијој уговорној страни.

Такође, Закон о заштити корисника финансијских услуга код уговарања на даљину омогућиће да се још од предуговорне фазе пружају све информације купцима у вези са финансијским услугама, тако да ће они бити адекватно обавештени, што им омогућава да на прави начин могу да сагледају финансијску услугу која им се нуди.

Да корисник не би био у заблуди ни што се тиче плаћања, закон је јасно прецизирао ову област, што подразумева да се укупна накнада која се нуди купцу прикаже кроз информације које укључују и пропратне трошкове, као што су нпр. провизија, порез, а који падају на терет купца.

Законом је регулисано и право на одустајање од уговора, право на раскид уговора и прецизно су дефинисани рокови када је то могуће урадити.

Закон о међубанкарским накнадама и посебним правилима пословања код трансакција на основу платних картица уводи новине које ће побољшати положај грађана и трговаца у односу на банке. Досад су

међубанкарске накнаде у нашој земљи биле међу највећим у Европи; сада се оне ограничавају на 0, 3% за кредитне картице, односно 0,2% од вредности трансакције за дебитне картице.

Ови предлози успоставиће један праведнији оквир пословања. Надам се да ћемо усвајањем предложених закона направити још један добар корак ка стабилизацији финансијског система и потпуној трансформацији банкарског система, који ће уживати поверење и грађана и привредних субјеката. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Александра Чабраја.

Изволите.

АЛЕКСАНДРА ЧАБРАЈА: Захваљујем.

Поштоване колеге народни посланици, поштовани гости, поштовани грађани Србије, ево, присуствујемо већ од петка седници на којој слушамо о великим и историјским успесима власти и НБС, о великом напредовању на Дуинг бизнис листи, о томе како је наша валута безмало најјача на свету и како ће ови нови закони допринети томе да стање убудуће буде још боље.

Такође, ово је ретка прилика да непосредно поразговарамо са гувернерком, која се није много у последње време појављивала у јавности, а не сећам се да се неки пут појавила у Скупштини Србије. Драго ми је што је ово углавном једна неострашћена и мирна расправа у којој се трудимо да врло конструктивно суделујемо. Будући да сам велики присталица таквог начина дискутовања, желим да кажем да и сама мислим да у овим законима има добрих решења, која ће заиста допринети томе да се стање у овој области побољша и среди.

Али, с обзиром на то да је гувернерка малопре и сама говорила о логици, ако је заиста тако и ако су ова решења тако добра, не желим то да оспорим, нарочито не унапред, јер немам обичај то да радим, ако је све заиста тако, због чега је онда ово још једна седница која је сазвана на начин који је врло проблематичан а који је у овој скупштини постао до те мере уобичајен начин рада да се готово на то више нико и не осврће? Већ више пута сам рекла да ћу, без обзира на то што то више готово нико и не примећује, сваки пут указати на то да је овај начин сазивања седница и рада неодговарајући и да се никада нећу навићи на неодговарајући начин рада. Као присталица савесног рада и као неко ко се труди, као и многе моје колеге да управо то раде, морам да питам – због чега? Ево, гувернерка је рекла да су се многи од ових закона доста дуго припремали, да се о њима доста размишљало, разговарало. Па због чега је онда неопходно да они доспеју у скупштинску процедуру пре свега неколико дана? Наравно, мислим да ово нико не може да оспори, да се седница опет заказује у року

краћем од предвиђеног и опет оно што се дешава већ од краја прошле године, а то је да колеге из владајуће већине подносе огроман број амандмана на прве чланове првих закона.

Ја управо, као и гувернерка, покушавам да нађем логику у свему томе. Морам да кажем да је не налазим, јер ако је све ово толико добро, због чега онда не дозволити да се материјал, који, мислим, садржи више од 1.000 страница, не проучи онако како треба? Због чега ограничавати једну дискусију у којој можемо лепо да рашчивијамо овај велики број закона, велики број нових решења? И због чега би онда било непримерено да се то сазове у регуларном року, да се омогући да се нормално читају и образлажу амандмани, јер овако мени све личи на једну слику која се представља у јавности, а заправо је потпуно другачија.

Ја, наиме, не припадам ниједној власти, ни прошлој ни садашњој. Мој је задатак овде као самосталног посланика да покушам да пружим како владајућој већини, тако и свим својим колегама огледало и да вам покажем како оно што причате заиста изгледа. Сада, да ли ћете ви видети нешто и шта ћете видети у том огледалу, то је већ сасвим питање за вас.

Додаћу само још и тај аргумент, да непрестано понављање тога да су вас бирали грађани и да су грађани огромном већином изабрали ову власт, што је тачно, а притом се стално понавља некаква пропаст коју су донели припадници бивше власти, којој, опет наглашавам, нисам припадала... Та власт је исто тако била изабрана већином грађана, али то није никакав доказ да је та власт била добра.

(Председавајући: Колегинице Чабраја, остао вам је још један минут. Бар тај последњи минут будите у теми дневног реда, то вас молим.)

Ево, враћам се на тему. Искористила бих прилику да поновим да мислим да у овим законима има добрих решења. Хтела бих да питам гувернерку нешто у вези с овим преузимањем ових радника, шездесет радника Пореске управе. Имали смо сличну ситуацију када смо говорили о оснивању Академије за јавну управу, па ме интересује због чега је то потребно. Не желим да будем параноична, не желим да причам да је то због некакве централизације, партократије, нити због било каквих лоших разлога, али просто нико није говорио о томе па бих желела то да питам.

И, да питам оно што мислим да би заиста сви грађани, не мислим него знам да сви грађани питају, а то је – ако смо толико добри у финансијској сфери, због чега су нам примања тако ниска? Због чега је куповна моћ тако ниска? Због чега онда људи толико лоше живе? Мислим да то нико не може да порекне. Заиста ту видим једну велику противречност. Нисам острашћена, не желим никога да нападам, али желим само да питам – ако имамо једну од најјачих валута на свету и ако напредујемо толико, како је то онда могуће? Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има гувернер госпођа Табаковић.

Изволите.

ЈОРГОВАНКА ТАБАКОВИЋ: Ево, ја ћу вам рећи ово о преузимању шездесет четири запослена радника из Девизног инспектората: треба да буду преузета, односно могу слободно да кажем враћена тамо где је њихово природно место, јер се некад та врста посла и обављала у НБС.

С обзиром на то да се изводи реформа Пореске управе у којој се све оно што није суштинска, основна нон кор делатност изводи из Пореске управе да би она могла ефикасније да се бави својим послом, то је тренутак у којем је Законом о изменама и допунама Закона о девизном пословању процењено да ће надзор над обављањем мењачких послова и Девизни инспекторат, што јесте природна целина јер НБС се бави и девизним пословањем и девизном политиком, и треба да ради и контролу тог дела посла, бити део нашег система. Никаквих проблема нема да се ти људи који су некада и радили у НБС, многи су то заборавили, врате у НБС и наставе свој посао. Просто, то је разлог зашто обједињавамо све те контролне и надзорне функције над оним што је природна целина посла који радимо.

О томе да иде набоље, подаци су евидентни. То нису утисци, то су чињенице. А да нам никада не иде довољно брзо добро колико бисмо желели, то је такође чињеница. Просто је у људској природи да буду незадовољни. Али да се чини све и да се не губи време, да нема празног хода, да нема несагласја у том кретању напред које треба да омогући, кроз веће запошљавање, и бољи стандард, то је просто неспорно. Радимо на томе, и сви који са стране навијају и они који доприносе, захвални смо да нам помогну у томе, јер смо сви ми грађани Србије. Овде просто нема места непријатељству, ми смо само политички неистомишљеници, али ваљда нам је свима интерес грађана испред свега. У том смислу, поздрављам вашу жељу да наставимо у конструктивној атмосфери један разговор који треба да допринесе побољшању резултата.

Ако ме питате зашто је седница овако заказана, дуга расправа, не тајна припрема, јавна расправа и кратко време, ја не кажем да је потпуно некомпатибилно, али сам била посланик и знам да ви не можете да пратите јавну расправу док сте овде свакодневно. Али морамо да кажемо и то да ви нисте били без посла, него да сте радили све време. Значи, нисмо ми чекали, а ви нисте радили, па смо се сада нешто ми сетили па вама донели дневни ред. Просто, динамика вашег рада, обимна законодавна активност коју поштујемо и ред који смо ми, да кажем, као ђаци ухватили сада да се убацимо у овај јунски семестар, надам се, показаће да нисмо изашли ни са каквим исхитреним решењима.

Ако ме питате зашто је расправа спојена, па, није дуже; можда би вредело, а можда и не би вредело. Знате како кажу, ако неко кога примите не уме да вам каже у пет минута шта је хтео да каже, питање је да ли је требало да га примите. Није то опште правило, имаћемо расправу у појединостима и отворени смо да разговарамо о свему.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Станислава Јаношевић.

Изволите.

СТАНИСЛАВА ЈАНОШЕВИЋ: Хвала, председавајући.

Поштовани министре са сарадницима, поштована гувернерко НБС, драге колеге, у оквиру расправе која је испред нас, а везано за законе о платним услугама, платним картицама, стечају, привредним друштвима, имали смо заиста много дискусије. Дobar део дискусија, готово све, ишао је у позитивном правцу, међутим, има и неколицина оних које су биле у светлу критике. Не могу да их занемарим, али не могу ни да им дам на значају само зато што нису ништа предложили, а замерили су. Дајте неко решење. Самим тим, немају велику тежину.

Елем, поред тога што имамо Закон о стечају, који је на дневном реду и заиста је у потпуности овог пута добро скројен јер одређује режим наплате потраживања за повериоце, имамо и Закон о привредним друштвима, који дефинише у потпуности положај правних лица.

Међутим, оно што нас чини сигурним у потпуности јесте монетарна политика коју води НБС. Народна банка Србије је задужена за обезбеђивање сигурности и фиксне вредности, стабилне вредности динара. Вредност динара је омогућена и стабилна само зато што имамо добру пројекцију инфлације и зато што водимо добру фискалну политику.

Почетком 2018. године већ смо утврдили да пројекција инфлације има слаб раст. И мајском пројекцијом утврђено је да сигурно до краја тог периода неће бити већа од $3 \pm 1,5\%$. Ако узмемо у обзир да имамо пораст БДП-а, на шта је свакако утицао пораст великих инвестиција у последњем периоду, можемо очекивати да ћемо имати и велики извоз. Самим тим, омогућавамо привредним друштвима да живе у Србије, да раде и зарађују од свог посла.

Поред микро и макро елемената, који нас свакако чине сигурним, оно што интересује грађане јесте како ће се обезбедити сигурност њиховог пословања, односно трансакција платним картицама. Људи су били неповерљиви према платним картицама. Међутим, данас не можемо да замислимо трансакције без дебитних или кредитних платних картица. У периоду од 2012. до 2017. године имамо знатан пораст и скок трансакција који се броји од 81.000.000 у 2012. години, 140.000.000 2016. године, до 170.000.000 трансакција у 2017. години, што је за сваку похвалу.

Мимо тога, значајна улога платних картица, поред подизања новца и плаћања, јесте то што можемо од куће да вршимо своја плаћања путем интернета. То је уштеда времена, одмах завршите све што вам је потребно, било да плаћате услуге или купујете неке производе.

Оно што је такође битно, из мог угла гледано, јесте да од 1. јануара 2019. године Народна банка преузима ту делатност која је тренутно у надлежности Пореске управе, везано за давање, омогућавање али и одузимање обављања мењачких послова, као и девизног пословања. Зашто је то битно? Народна банка Србије је та која води рачуна о свим трансакцијама на тржишту новца и да ли постоји нешто што је сумњива трансакција, и одређује индикаторе тога како у банкарском пословању, тако у берзанском, осигурању наравно, али и у мењачким пословима које ће преузети.

Шта је битно да сваки мењач зна када му дође клијент – да ли долази са великим износом новца па хоће да замени те веће апоене у неке мање, да ли долази у пратњи неког лица, да ли не жели да се легитимише. Све су то ствари које морају да се знају и о којима мора да се води рачуна.

Стога, пошто ви такву политику водите и прописујете, омогућавате нам сигурну монетарну политику и стабилност динара, наравно и Министарство привреде омогућује да не само велика привредна лица, правна лица, већ и микро, мала и средња у потпуности сигурно и добро раде, ја ћу у дану за гласање подржати све ове предлоге закона. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Јелена Вујић Обрадовић. Још два минута и четрдесет шест секунди.

Изволите.

ЈЕЛЕНА ВУЈИЋ ОБРАДОВИЋ: Поштовани председавајући, даме и господо народни посланици, уважена гувернерко са сарадницима, поштовани грађани Србије, Посланичка група ЈС, на челу са Драганом Марковићем Палмом, даје апсолутну и велику подршку доношењу свих закона у Народној скупштини. Посланичка група ЈС подржаће у дану за одлучивање и све предложене финансијске законе које је поднела Народна банка Србије.

С обзиром на то да ми је јако мало времена преостало, нећу образлагати све законе појединачно, али ћу рећи да ћемо дати апсолутну подршку свим законима, као и да ћемо подржати све споразуме о зајму између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој. Дакле, ради се о споразумима за даљи развој здравства, развој јавних предузећа и финансијских институција.

Грађани Србије знају да ова власт ради одговорно и да све законе доносимо у интересу грађана Србије. Закони предложени од стране

Народне банке Србије, Министарства финансија показују монетарну и финансијску стабилност, у ком правцу иде Србија, показују да ми данас имамо добру фискалну политику, стабилност динара и, што је нама из Посланичке групе ЈС јако битно, имамо стабилност за довођење инвеститора и бољу сигурност грађана Србије.

Наравно, ови закони које сте предложили показатељ су и вашег континуираног и доброг рада, уважена гувернерко, и Посланичка група свакако ће све ове законе подржати.

Србија је сада призната у свету, дакле, требало је доста времена да задобије поново поверење грађана Србије али и осталих држава, које сада имају сасвим другачију слику о нашој држави. Тако су ови међународни споразуми између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој показатељ да се Србији верује.

Посланичка група ЈС свакодневно је на терену са грађанима Србије и најбоље познајемо проблеме са којима се грађани суочавају и са којима су се суочавали у претходном периоду. Велики број проблема решава се у континуитету, као што је повећање плата, сада су повећане и пензије (додуше, у наредном периоду показаће се знатно повећање пензија), али исто тако постоје проблеми које морамо да решавамо а заостали су из прошлости. Као посланик Јединствене Србије, морам да укажем на чињеницу, нарочито вама, поштована гувернерко, да још увек имамо проблем, заостали, када су у питању грађани Србије који су презадужени у швајцарским францима. За тај проблем, иако није ова власт одговорна за тако нешто, иако улаже напоре да се такви проблеми реше, ми морамо да нађемо заједничко и генерално решење да такав проблем колико-толико ублажимо или решимо.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народни посланик Снежана Петровић.

Имате још два минута.

СНЕЖАНА Р. ПЕТРОВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважена гувернерко Народне банке Србије, уважени министре, поштоване колеге народни посланици, остало је мало времена.

Чули смо данас овде доста добре расправе и доста онога што је добро од тога што је урађено у претходних шест година, за време мандата гувернерке Табаковић у Народној банци Републике Србије. Ја као неко ко је пуних осамнаест година провео радећи у банкама, банкарском систему, од давне 1990. године и осамнаест година уназад, могу потврдити да су све ове ствари о којима смо данас доста причали, о томе колико је важно све ово што смо чули, и о платном систему, унапређењу и реформи банкарског система, веома важне и значајне како за грађане Републике Србије, тако и за привреду, која ће применом свих ових реформских

ствари које су се десиле у банкарском систему у свом свакодневном раду доћи до знатно бољих, бржих ствари, ослободиће се свих оних ствари које су оптерећивале свакодневни рад. И, што је веома важно, у будућем раду ће се на овакав начин постизати још бољи резултати и ефекти.

Само бих се надовезала, поред свих реформских ствари које су урађене у претходних шест година (поменућу само смањење инфлације, одржавање стабилног курса динара итд.), веома је важно да се спомене да су смањивањем референтне стопе Народне банке на 3% створени услови за смањење каматних стопа на кредите, на нове динарске кредите за грађане и привреду, што је веома важно за даљи живот и рад грађана и привреде у Републици Србији.

Поред тога, закон који је донет 2014. године о систему осигурања, Закон о осигурању, такође је веома значајно споменути, јер тим законом и грађани и привреда биће заштићени, биће им омогућено да за све ствари које обављају преко тог система осигурања имају значајнију и бољу заштиту.

Такође, применом свих ових ефикаснијих мера, смањењем референтне стопе, смањењем инфлације, смањен је доста и удео ризичних и проблематичних кредита, ненаплативих, у односу на укупни кредитни портфолио банака и тренутно се налази процентуално на 9,2% од укупних кредитних аранжмана, што је такође на историјском минимуму од 2008. године.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Пошто на листама посланичких група више нема пријављених за реч, пре закључивања заједничког начелног и јединственог претреса питам да ли желе реч председници, односно овлашћени представници посланичких група или још неко ко није искористио своје право из члана 96. Пословника.

Колега Ковачевићу, изволите.

ГОРАН КОВАЧЕВИЋ: Поштовани министре, поштована гувернерко, на крају расправе која траје већ два дана можемо да констатујемо да је јавна расправа која је претходила овој расправи у Скупштини Србије (а која је за неке била кратка а за неке дуга), као и расправа у Парламенту Републике Србије, оставила утисак да суштински нема великих замерки на овај закон.

Закони који су предложени, а тичу се Министарства финансија, Министарства правде и Народне банке, односно нормативни акти свакако ће допринети да системи којима су намењени буду ефикаснији, ефективнији и бољи у функционисању.

Политичка стабилност која је резултат, пре свега, изборне воље грађана Србије допринела је да Србија има потпуну макроекономску стабилност. Та макроекономска стабилност заснива се на фискалној и

монетарној стабилности. Народна банка јесте део монетарне стабилности. Свакако, стопа инфлације говори колико је Србија у овом тренутку уређена, смирена и у привредном смислу напредна земља.

У дану за гласање Посланичка група СНС подржаће предложене законе.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народни посланик Маријан Ристичевић.

Изволите.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господо народни посланици, „Тешка је празна торба“, чувена изрека. Године 2012, у лето, не да је торба била празна, него је испод торбе била још једна празнина. Има друга изрека која каже „Тешко је бити домаћин у празној кући“. Велико је питање је да ли је та кућа постојала. Тешко је у кући голих зидова, кућу брзо напунити. Кад се кућа претворила готово у прашину, 2012. године, на срећу, народ је одабрао некога ко ће ту кућу изградити. Али да би се кућа изградила, од прашине прво морате да направите блато, морате да испечете циглу, морате да испечете цреп, па тек онда стрпљиво, циглу по циглу, да градите ту кућу, да бисте је једног дана изградили на правим темељима, да буде чврста и постојана. Мислим да смо ми на прагу да такву кућу створимо, која ће бити на задовољство све наше чељади.

Дакле, оно што ја желим, то је оно што добар домаћин жели за своје укућане. То је да по квалитету живота и по стандарду будемо водећи на Балкану и да једног дана сустигнемо модерне, развијене земље.

Године 2012, приликом промене, мислим да је дефицит већ био близу две милијарде; имали смо пропалу „Агробанку“, Развојну банку. Оно што је било народно, постало је њихово. Себи су дали све, док су народу узели све. Себе су сместили у дворце и бајке, а народ послали у басне и на улицу.

Мени је право чудо да данас неки имају два прста образа, који ни шминкери у шминкерницама у телевизијама на којима они наступају не могу да пронађу, да имају храбрости да данас изрекну неке замерке на монетарну и економску политику, тим пре што је оно што су они оставили била тотална пропаст.

Није био проблем ни дуг који је на крају 2012. године био седамнаест милијарди, проблем је био што нису направили извор за враћање дуга, није било ни инфраструктуре, ни привреде, привреда је била распродата. У Београду, са 235.000 радних места у производњи, они су догурали до 23.000 запослених. Био је већи број пензионера него запослених. Нису смањене пензије, смањене су дотације пензионерима, које су у њихово време достигале готово 50%. Повећаном упослености, падом незапослености, то је сада 30%.

Уместо да одају признање властима на успеху који је постигнут, на ниској инфлацији, стабилном курсу, повећаном бруто домаћем производу из производње, не из услуга као код њих, да за туђи новац купите туђу робу па кроз услуге прикажете неки лажни раст бруто домаћег производа. Уместо да одају признање на већим девизним резервама и бољој структури, уместо да одају признање на томе што извоз расте, што упосленост расте, што су камате далеко ниже, уместо да кажу хвала Влади која је за шест година вратила преко шест милијарди камата, а данас се питају зашто је номинални дуг повећан, у процентима је пао, уместо да кажу хвала, они имају стида, срама и образа да изрекну неке замерке.

Они никада нису дизали производњу. Њихов главни производ је био дуг, машта и илузије. Они данас причају против „Београда на води“, они који су имали Београд на магли. Они који су народу испоручивали... Како кажу, нису била лажна обећања. Ја се слажем, јер су била препуна маште и илузија. Нису била лажна, али су народу продавали маглу сечену у коцкице, просејану на крупно решето.

Могли смо ових неколико дана од њих чути све и свашта осим неких добрих предлога. Саветујем им да убудуће кажу – хвала владајућој већини на ономе што је досад урадила, али ми мислимо да можемо боље; ми мислимо да можемо као Вук Јеремић. Ми мислимо да када дођемо на власт (то мислим да они кажу, треба отворено да нам кажу), мислимо да Ђиласа поново вратимо на власт, човеку не иде добро од када није везао функцију за приватни бизнис. Ја бих то разумео.

Разумео бих и његову леву руку, Борка Стефановића, али бих разумео и његову нову десну руку, „Бошка леворучицу“. „Свети Бошкић убија женату“, како беше оно. И данас смо присуствовали једном сличном нападу. Они су специјалисти за жене. Они када нападну на жене, жене напросто падају од вербалног и физичког насиља.

Дакле, верујем да се Ђилас није скоро опоравио, али је и „Вук Потомак“ нешто постао тањи. Више не може да троши државни новац да би јурио приватне донације. Финансијски међународни скандал и везе које је Вук Јеремић показивао као веома важне и државне најбољи су доказ њихове способности. Зато им ја поручујем да кажу да могу боље, али да неће да се друже са Јеремићем и Ђиласом, са мутибарџијама, пељешановићима и варајићима. Очекивао сам од неких нових политичких снага да то кажу и да кажу да неће с онима који се Бога не боје, људи се не стиде. Они то данас нама нису рекли. Они су, отприлике, изrekli неке замерке.

А ја им поручујем – ја сам говорио да се не може прескочити неколико степеника, да морамо корак по корак, мердевинама успеха сви заједно, уједињени, подићи ову државу. Али они мердевине успеха

дoживљавају различитo од нас. Ми мислимо да се тим мердевинама успеха не можемо попети са рукама у џеповима и да морамо време проводити у раду, труду, за компјутером, за стругом, за плугом, а не на каучу у кафићу оговарајући власт која прави резултате. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

(Срђан Ного: Реплика.)

Немате никакав основ за реплику.

Сагласно члану 98. став 4. Пословника, закључујем заједнички начелни и јединствени претрес о предлозима акта из тачака 1–11. дневног реда. Са радом настављамо у среду, у десет часова.

Захваљујем.

(Седница је прекинута у 16.50 сати.)